

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

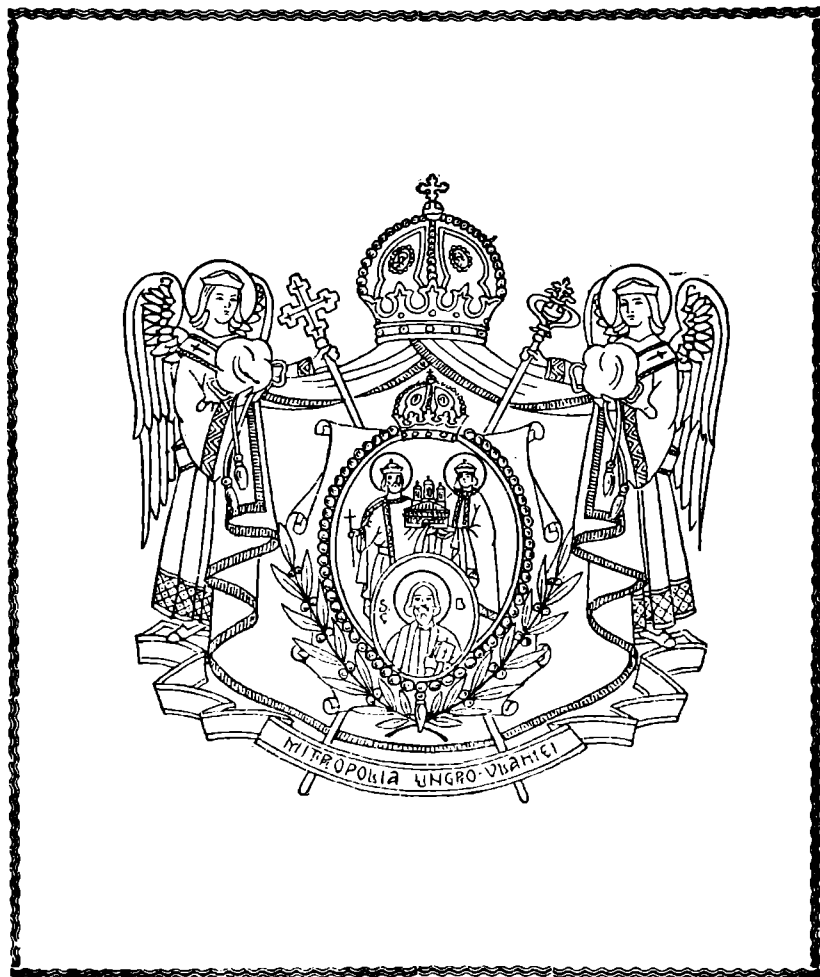
1-2

IANUARIE-FEBRUARIE

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Redacția și Ad-ția : Sectorul Social-Cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Str. Patriarhiei Nr. 21 — Raionul Nicolae Bălcescu.

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: P. F. JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Patriarhul României.

Vice-Președinți: P. S. ANTIM, Episcopul Buzăului
P. S. CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos.

Membri: P. S. THEOCTIST, Episcop Vicar; P. C. Pr. AL. IONESCU, Vicar al Mitropoliei; P. C. Pr. M. BOGOIU, Vicarul Eparhiei Buzăului; Pr. C. Arhim. IERONIM MOTOC, Vicarul Eparhiei Dunării de Jos.

Redactor responsabil: P. C. Pr. Petre F. Alexandru, Consilier Administrativ al Mitropoliei.

LA INCEPUT DE AN NOU

Cu ajutorul Bunului Dumnezeu am încheiat un an și am pășit într-altul. Incheierea vechiului an și întâmpinarea celui nou s-au făcut de mulți în diferite feluri. Și, dacă nu toți au putut încheia bilanțul vechiului an cu înfăptuiri de seamă, apoi toți, dar absolut toți, au întâmpinat noul an cu nădejdi sporite.

Pentru tot credinciosul conștient, începutul noului an nu s-ar putea compara mai bine decât cu începutul zilei de muncă a unui sculptor, care se așează în fiecare dimineață în fața blocului de granit din atelierul său, avînd în suflet imaginea a ceea ce trebuie să înfăptuiască și înaintînd zi de zi cu perseverență și cu nădejde către realizarea idealului său.

Căci și credinciosul conștient este în felul lui un sculptor. El trebuie să dăltuiască încetul cu încetul firea lui lăuntrică și să o modeleze după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Idealul său nu este ceva abstract, ca noțiunea de Dumnezeu, ci ceva concret, căci este imaginea Fiului lui Dumnezeu, Domnului și Mintuitorului nostru Iisus Hristos, care a trăit ca om printre oameni, S-a găsit sub toate condițiunile de viață omenească, a pătimit cum nu a mai pătimit nimeni pentru semenii Săi, dar a fost în același timp blîndețea, bunătatea, dragostea și sfințenia întruchipată, descoperind cu aceasta tuturor înălțimile nebănuite pînă la care se poate urca firea omenească și adevărul cu viața Sa pămîntească, puțința de desvoltare și de înflorire a facultăților sufletești ale omului, pînă la măsura asemănării cu Dumnezeu.

Și după cum arta este aceea care învață pe sculptor cum și unde trebuie să lovească cu dalta și ce părți trebuie să înlătore cu desăvîrșire din blocul de granit pentru a putea întruchipa în el imaginea idealului pe care îl poartă în suflet, tot asemenea și pe credincios Biserica creștină îl învață cum să procedeze și ce trebuie să facă pentru a pune în lumină din ce în ce mai mare calitățile sădite de Creator în sufletul său, cum să lepede de la sine povara nu numai netrebuitoare, ci de-adeptul vătămătoare a pornirilor pătimase și cum trebuie să-și sfințească viața de toate zilele, pentru a intra pe calea luminoasă a virtuților și a deveni un om nou, un ucenic desăvîrșit al Marelui său Invățător, vrednic de Jertfa de pe cruce pe care Domnul și Mintuitorul nostru Iisus Hristos a acceptat-o cu atîta iubire de oameni pentru el și pentru toți.

Pentru Biserica creștină, care în înțelesul ei adevărat și superior înfățișează un colț din veșnicie pe pămînt, nu există nici an vechi și nici an nou, după cum nici trecere de la unul la altul. Identificîndu-se cu împărăția lui Dumnezeu, ca și aceasta ea este veșnică și își deschide brațele sale ca să primească în ea pe toți cei însetați cu adevărat de

Dumnezeu și de viața veșnică. Problema timpului, a sfârșitului de an vechi și a începutului de an nou rămâne, însă una dintre cele mai acute probleme ale slujitorilor Bisericii, cărora li s-a încredințat povăduirea cuvântului lui Dumnezeu și cărora li s-au dat la îndemână mijloacele sfințitoare cele mai corespunzătoare, pentru ca împărăția lui Dumnezeu, care este o împărăție a dreptății, a dragostei și a păcii, să crească pe pământ și ca toată nedreptatea, toată ura și toată desbinarea să cedeze cu totul, întocmai cum cedează întunerecul la ivirea zorilor aurii ai zilei, într-o dimineață strălucită de vară.

Parabola cu lucrătorii viei (Matei 21, 33-41) se cere, la acest început de an nou, meditată adânc de toți slujitorii Bisericii creștine, de la un capăt la altul al pământului. Via aceasta, care nu este alta decât Biserica, creștină, pe care Stăpînul a plantat-o, a îngrădit-o cu gard, în care a săpat teasc și a zidit turn și pe care a dat-o pe mîna slujitorilor Săi, ducîndu-se departe, mai poartă ea astăzi asemănarea celei dintîi, sau, datorită incuriei slujitorilor năimiși și-a schimbarea cu totul înfățișarea? Gardul care să o despartă de ambițiile lumești deșarte mai există el pretutindeni în ființă, sau prin multe locuri a căzut la pământ, lăsîndu-o vraiste, în bătaia vîntului tuturor ambițiilor pămîntești? Teasca în care se zdrobesc toate inimile în vinul cel curat al dragostei de aproapele, mai funcționează el oare tot atît de activ ca întru început? Turnul de veghere mai are și astăzi paznici tot atît de devotați, care să apere via Domnului de atacurile celor ce vor să-și însușească pe nedrept un bun care nu este al lor și care pentru pofta lor de nedreaptă îmbogățire sînt în stare să distrugă cu cele mai nimicitoare arme totul? Și sînt, oare pretutindeni slujitorii viei acesteia cu toată dragostea și cu tot sufletul alături de ea, îngrijindu-se, cu toată puterea de care dispun, nu numai de fiecare butuc, ci și de fiecare mlădiță de vie, în parte, ca să dea rodul cuvenit, la vremea potrivită?

Lăsînd tuturor să mediteze adânc la cele de mai sus, la acest început de an nou, nu putem să nu ne exprimăm bucuria că o lature din această vie a Domnului, care este Biserica Ortodoxă Romînă, datorită celui dintîi slujitor al ei și ajutoarelor sale imediate, care alcătuiesc soborul marilor ei slujitori, a luat, în anii din urmă, o înfățișare cu adevărat vrednică de vrerea Stăpînului ceresc.

Sub îndrumarea și povăduirea imediată a Intîistătătorului Bisericii noastre și a Membrilor Sfîntului Sinod, preoții Sfintei noastre Biserici, lepădînd de la ei toate tarele trecutelor regimuri și îmbrăcîndu-se în vrerea nefalsificată a Domnului, au devenit adevărați slujitori ai credincioșilor lor și ai poporului, năzuind spre mai bine alături de ei, bucurîndu-se laolaltă cu ei și participînd împreună cu ei la munca nobilă pentru ridicarea nivelului de trai și înflorirea scumpei noastre patrii.

Condițiile în care activează slujitorii de toate categoriile ai Bisericii, în Republica Populară Romînă, sînt condiții pe care nu le-au mai avut niciodată în trecut. Astăzi preoții Sfintei noastre Biserici nu se mai găsesc în situația de a nu avea altă posibilitate decât să mîngîie pe cei năpăstuiți, pe cei nedreptățiiți, pe cei suferinzi și pe cei împilați, ca odinioară în trecut, înălțîndu-i cu gîndul la dreptatea immanentă a lui Dumnezeu și la fericirea din lumea de dincolo, ci năpăstuirea, nedreptatea și împilarea fiind astăzi lucruri de domeniul trecutului, preoții Sfintei noastre Biserici se străduiesc, cu zel, alături

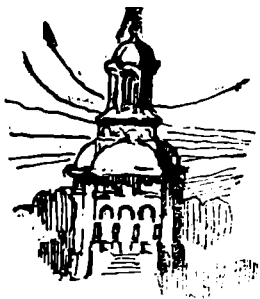
de toți, pentru înfăptuirea unor condițiuni de trai din ce în ce mai bun, conștienți că fericirea pămîntească, realizată prin osteneală și muncă, singura adevărată și singura de durată, față de fericirea aparentă plină de desfrîu a trîntorilor și a celor ce trăiesc pe spinarea altora, este binecuvîntată de Dumnezeu și constituie un preludiv al fericirii veșnice.

Cu începutul noului an factorii competenți din patria noastră au adresat o nouă chemare tuturor cetățenilor conștienți din toate ramurile de activitate economică și socială pentru înmulțirea tuturor forțelor de care sînt capabili, în vederea unor realizări și mai mărețe, planificate pe o perioadă de cinci ani. Faptul acesta trebuie să se găsească subliniat pe calendarul de zi cu zi al tuturor slujitorilor Sfintei noastre Biserici, pentru ca odată cu propovăduirea cuvîntului Evangheliei, odată cu conducerea spirituală către înălțarea sufletească și sfințirea credincioșilor, odată cu sporirea și consolidarea împărăției lui Dumnezeu pe pămînt, să îndemne la tot pasul și să participe și ei, oridecîte ori vor fi chemați, la acțiunile de folos obștești menite să ducă la împlinirea și depășirea celui de al doilea plan cincinal al patriei noastre.

O altă îndatorire permanentă, care nu trebuie să lipsească din preocupările de zi cu zi ale slujitorilor Sfintei noastre Biserici, este aceea a luptei pentru pace și a asocierii la această luptă din ce în ce mai mult a tuturor credincioșilor Sfintei noastre Biserici, căci toate realizările mari și toate înfăptuirile frumoase, toată înflorirea vieții și înălțarea sufletească nu sînt cu puțință decît în timpuri de liniște și de pace.

Cu aceste gînduri și urări de mari înfăptuiri în sensul vrerii nefalsificate a Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos Revista «Glasul Bisericii» aduce, la acest început de an nou, omagiul său tuturor slujitorilor Sfintei noastre Biserici care s-au distins în munca lor de pînă acum și își exprimă nădejdea că Biserica creștină de pretutindeni nu va întîrzia să înțeleagă în cele din urmă imperativul vremurilor noastre, care nu este altul decît imperativul de totdeauna al vrerii Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos: «Pe pămînt pace, între oameni bună-voie»!

REDACTIA

CLERUL CAPITALEI PREZINTĂ PEA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN URĂRI CU PRILEJUL NOULUI AN

În cea dintâi zi a Noului An 1956, preoțimea Capitalei s-a adunat în jurul tronului arhipăstoresc al Ortodoxiei românești, pentru a prezenta înaltului ei Stăpîn, Prea Fericitul Patriarh Justinian, urări de bine, de sănătate și de noi săvârșiri în câmpul larg de muncă al Bisericii noastre străbune.

Prea Fericirea Sa a primit clerul Capitalei în marea sală festivă a Sfântului Sinod, bucuros — ca totdeauna — că se poate întâlni, în prag de an nou, cu cei mai apropiați dintre fiii duhovnicești, și împreună ostentori cu sine în ogorul spiritual al Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Au fost de față: P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu, Vicar Patriarhal; P.C. Preot Alexandru Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor; P.C. Preot Ioan Gagi, Directorul Administrației Patriarhale; profesorii clerici și mireni ai Institutului Teologic Universitar, în frunte cu P.C. Pr. Ioan Coman, rectorul Institutului; PP. CC. Consilieri Patriarhali, Preoții: Gheorghe Soare, Vasile Ștefan, Athanasie Preda, Zaharia Bîlbîie; P. C. Pr. Zaharia Mîntulescu, Inspector General. Bisericesc; P.C. Pr. N. I. Cazacu, Secretarul Cabinetului Patriarhal; PP. CC. Consilieri Arhiepiscopali, Preoții: Alex. Petcu, Alexandru Zamfirescu, Marcel Mihăilescu, Stan C. Dimancea, Petre F. Alexandru, P. C. Virgil Godeanu, Inspector Bisericesc Eparhial; dl. Gheorghe Popescu, Secretar Eparhial; P. C. Arhim. Justinian Florea, Exarul mînaștirilor, etc.

La intrarea Prea Fericitului Patriarh Justinian în sala sinodală, toți cei de față au intonat «Imnul Patriarhal», — după care C. Preot Ion Popescu-Călinești, slujitor al bisericii «Sf. Vineri Nouă» a rostit următoarea cuvîntare:

Prea Fericirea Voastră,

Preoțimea bucureșteană, prin umilul meu cuvînt, vine azi, în pragul noului an 1956, să aducă un respectuos omagiu și tradiționale urări Ierarhului ei iubit, Prea Fericitul Voastre, Patriarhului nostru Justinian.

Ne cheamă aci, lângă tronul patriarhal, dragostea ce v-o purtăm; această dragoste a noastră este chemată însă la rîndul ei de însăși dragostea pe care Prea Fericirea Voastră ne-ați arătat-o de cum ați pășit pe aceste trepte, încă de acum opt ani.

Cuvintele noastre sînt poate prea modeste, pentru a cuprinde întregul elan ce ne copleșește sufletele, înfățișîndu-ne conducătorului nostru spiritual.

Nu este lucru ușor să fii conducător. Cu atît mai greu este să conduci Biserica lui Hristos, pe care «El a întemeiat-o prin singele Său», căci pentru un conducător al Bisericii se cer excepționale însușiri, precum spune Sf. Apostol Pavel: «Se cuvine episcopului să fie fără prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu» (Tit. I, 7). El trebuie să știe cum să chivernisească în «Casa lui Dumnezeu care este Biserica Dumnezeului celui viu, stîlp și temelie adevărului» (I Tim. 3, 15).

Prea Fericirea Voastră ați fost un adevărat «vas ales» al Bisericii celei veșnice. Sînteți cîrmaciul priceput al corabiei divine, pe care o dirijați către țelurile ideale, căutînd a ne arăta și nouă, preoților, o cale plină de duh și de adevăr, calea care merge prin Biserică și prin popor, către Hristos. Ați inaugurat «Apostolatul social», încă de la Iași, de cînd ați urcat primele trepte către arhieria lui Hristos.

Strădaniile de acolo au fost încununete de biruințe și de atunci au început să se îndrepte privirile tuturor către Prea Fericirea Voastră. Biserica este un organism viu. Și tot cel ce este viu, trăiește într-o permanentă acțiune de prefacere

și acomodare. Comparînd cu minunata organizație pusă de Dumnezeu, prin firea lucrurilor în corpul omenesc, aflăm de acolo că în el se produc pe fiecare clipă înlăturarea unor celule, care nu mai sînt trebuincioase, dar simultan ele sînt înlocuite cu altele vii, care mențin echilibrul vieții. Și în organismul cel mare al vieții societății omenești se petrece întocmai: mor vechile forme de adaptare la viață și alte forme le iau locul. Omenirea este într-un continuu mers înainte și nimic nu o poate opri.

Biserica lui Hristos merge și ea în ritmul de viață al credincioșilor ei. Biserica nu este comparată cu o insulă care stă pe loc în mijlocul mării, ci cu o corabie care merge către portul ei ideal de destinație, care este mîntuirea sufletului. În acest mers, care a fost cerut de necesitatea de viață a Bisericii, ați apărut la cîrmă Prea Fericirea Voastră. Noi credem că v-a trimis Providența și bucuria noastră cea mare este că v-a chemat din rîndurile clerului de mir, dintre noi preoții.

Faptul acesta v-a folosit mult în taina cunoașterii depline a realității vieții bisericești. Aceasta v-a făcut să veniți cu deplină iubire lingă inimile noastre preoțești. Aceasta v-a determinat să vă plecați continuu urechea la ascultarea doleanțelor noastre și să căutați remedii binefăcătoare.

— Ne-ați îndestulat nevoia de cultură, prin cursurile de îndrumare, prin conferințele preoțești și prin bogata presă bisericească pe care o avem la îndemînă. Iar ca o încununare, crearea Coralei preoților din Capitală care a atins un nivel artistic excepțional;

— Ne-ați dat încrederea în activitatea pastorală, prin stimularea la predică și cateheză, la cîntul omofonic, la conlucrarea misionară cu comitetele parohiale;

— Ne-ați stimulat «să chivernisim bine casa lui Dumnezeu» (I Tim. 3, 5), deșteptînd în noi simțul răspunderii și atracția puterii exemplului personal, restaurînd bisericile, picturile, imobilele bisericești după exemplul personal arătat de Prea Fericirea Voastră, care sînteți ctitor și restaurator, ca și la Dealul, Ghighiu, Ciorgirla, Schitul Maicilor și peste tot cuprînsul țării.

— Ne-ați îndatorat să practicăm mai viu milostenia, prin noi înșine mai întîi și apoi prin conlucrarea comitetelor parohiale;

— Ne-ați îndemnat la conlucrare pașnică și departe de duhul urcîcios al mamonismului, între noi preoții, căci ați spus-o răspicat: «nu este nimic mai degradant și mai dăunător pentru sufletul unui preot decît atunci cînd nu trăiește în dragoste și bună înțelegere cu frații săi de slujire preoțească» («Glasul Bisericii», anul XIII, nr. -5, pag. 198);

— Ne-ați scos din vîltoarea luptelor politice de odioasă, care împărțeau și despărțeau pe oameni prin lupte și vrăjmășii, de interese și idei și ne-ați dat datoria de a colabora în afară cu organizațiile de Stat și de masă, în interesul ridicării omului.

Și în special ne-ați îndatorat să ne cunoaștem misiunea noastră evanghelică de apostoli ai păcii, așa după cum, cu totul limpede ne-ați amintit și în Pastorală trimisă cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului. Iar preoțimea v-a ascultat și vă ascultă mai departe în această luptă, fiindcă pacea este un ideal al Bisericii, Mîntuitorul fiind «Domn al Păcii».

Prea Fericirea Voastră,

Sînt prea multe faptele ce ați realizat, ca să poată fi înșiruite aici, cit de sumar, în acest cuvînt ocazional. Sînt atîția ani de activitate arhipăstorească și an de an, din acest loc, s-au relevat de alți confrați ai mei, felurite aspecte ale acestei activități.

Noi am venit acum, la expirarea unui an de muncă și începutul anului nou 1956, ca să vă mărturisim, pe lingă cele spuse, și faptul că nu putem trece cu vederea că în anul care a trecut — 1955 — ați adus Bisericii Ortodoxe Romîne cununii de flori care nu se vor veșteji niciodată. Și cea mai aleasă cunună este canonizarea Sfinților romîni.

Sînteți Patriarhul reîntregirii sufletești a Ortodoxiei romînești, sub care s-a reparat actul de la anul 1700 al unirii cu Roma papală. Au venit în sinul Bisericii mame cei răpiți atunci în chip silnic și trecuți la catolicism.

Acesta este primul fapt mareț, istoric, în anul 1948, iar al doilea fapt mareț în anul 1955, este canonizarea Sfinților romîni.

Mă mulțumesc doar cu enunțarea lui, fiindcă nu aș avea destule cuvinte ca să-l pot defini în toată măreția lui.

Am trăit cu toți aceste momente dumnezeiești, cînd împreună cu Intîistătătorii Bisericilor Ortodoxe surori, am înîițat rugă Celui Atotputernic. Recunoaștem aci voința lui Dumnezeu, pusă în viață de Prea Fericirea Voastră — alesul Lui — întru conducerea turmei celei cuvîntătoare, pe calea mîntuirii.

În pragul noului an 1956, venînd înaintea Prea Fericirii Voastre, ne unim urarea noastră cu rugăciunile către Bunul Dumnezeu și, în numele preoțimii Capitalei, vă spunem: Dumnezeu să vă dea deplină sănătate și același elan de muncă rodnică și folositoare pentru Biserică.

Întru mulți și fericiți ani, Prea Fericirea Voastră!

Prea Fericitul Patriarh Justinian a răspuns următoarele:

**Prea Sfințite Episcop Theotist,
Prea Cucernici Părinți Consilieri,
Cucernici Părinți,**

Necentenita depănare a vremii ne-a adus iarăși în pragul unui an nou: soroc potrivit pentru slujitorii Bisericii să-și încheie socotelile de ordin duhovnicesc și de ordin gospodăresc, privind viața parohiilor pe care le păstoresc, în toată complexitatea ei. Și dacă momentul acesta este potrivit unor astfel de socoteli pentru orice preot conștient de misiunea și răspunderile lui, el impune aceasta cu atît mai mult Conducătorului Bisericii, care este dator să facă examenul înfăptuirilor sale, în raport cu năzuințele și obiectivele urmărite, — și față de conștiința sa și față de Dumnezeu însuși.

Vă mulțumesc pentru aceea, că prin prezența Cucernicilor Voastre aci, în ziua de răsruce a asfințitului vechiului an și a începutului noului an, prilejuiți acest examen din partea mea, atît pentru Arhiepiscopia Bucureștilor, cît și pentru Patriarhia Romîină. Munca noastră este ușurată în felul acesta, căci orice examen pune împedime în gîndurile noastre și rînduială în străduințele noastre îndreptate spre realizări de ordin material și spiritual.

Imputernicitul Cucernicilor Voastre, în cuvîntarea ce a rostit acum, a făcut unele bune aprecieri privind viața Bisericii noastre și activitatea mea în decursul anului pe care l-am încheiat. Este drept că am trăit un an bogat în înfăptuirii de ordin material și am cules în vremea lui, mai ales, minunate roduri spirituale; dar toate acestea nu sînt meritele exclusive ale Patriarhului, oricît de largă ar fi fost viziunea sa creatoare și oricît de viguros brațul său, care să le intruzeze în realități de viață.

Marile înfăptuiri ale anului care a trecut — ca de altfel toate înfăptuirile din timpul patriarhatului meu — se datoresc sprijinului neprecupețit pe care l-am primit din partea Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne și osîrdeii cu care au muncit colaboratorii mei din Administrația Patriarhală și Arhiepiscopia Bucureștilor. Referindu-mă cîndva la calitățile ce se cer unui comandant militar, callități care să-l asigure izbînzii în toate bătăliile la care este chemat să lupte, m-am exprimat astfel: «Un comandant militar poate cunoaște bine tactica și strategia folosite de înaintașii săi în desfășurarea războaielor celebre din trecut, el poate avea cunoștințe temeinice de istorie militară și poate fi înzestrat cu un admirabil instinct de organizare, dublat de înțelepciune și sînge rece; ceea ce va asigura însă, succesul bătăliilor sale va fi întotdeauna cercul colaboratorilor săi, statul major pe care va ști să-și sprijine inițiativelor».

În activitatea mea am fost necontentit călăuzit de simțămîntul răspunderii față de colaboratorii mei — și pentru aceea, toate bunele aprecieri făcute de exponentul Cucernicilor Voastre cu privire la realizările mele din anul trecut, înțeleg să le impart cu venerabilii membri ai Sfîntului Sinod, forul suprem al conducerii noastre bisericesti, — și cu ostenitorii clerici și mireni din Administrația Patriarhală și Arhiepiscopia Bucureștilor.

Scrie undeva marele Apostol Pavel: «Eu am sădit; Apolo a udat; dar Dumnezeu a făcut să crească» (I Corinteni III, 6). Fie-mi îngăduit ca, pornînd de la textul acesta sacru, să pot spune și eu, în duhul celei mai curate smerenii: m-am străduit să sădesc; colaboratorii mei au udat; dar cel care a încununat cu roade bogate ostenele noastre de fiecare zi, este Dumnezeu. În numele tuturor acelor care au trudit alături de mine ca să putem îmbogăți tezaurul material și spiritual al Sfîntei noastre Biserici străbune în anul care s-a dus, cu îmi pleo genunchii înaintea Celui Atotputernic și-I aduc, din adîncul inimii, în acest ceas al socotelilor, închinarea recunoștinței mele nemărginite.

Cucernici Părinți, referindu-se la actul alegerii mele ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, reprezentantul Cucernicilor Voastre a făcut afirmația că eu aș fi un vas ales al Providenței Divine, chemat să conduc destinele Bisericii noastre într-o vreme de mari prefaceri și reforme structurale în viața Patriei noastre, ca de altfel în viața întregii societăți omenești. Sint incredințat că, făcând această afirmație, Părintele Popescu nu s-a gândit numai la mine, întrucât ține de esența doctrinei noastre adevărul că rosturile în care ne aflăm fiecare sint orânduite prin vreața lui Dumnezeu. Nu întâmplător, prin urmare, împlinim noi în această lume misiunea de slujitori ai Bisericii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, — ei numai pentru că sintem vase ale lui Dumnezeu, instrumente ale Providenței Divine, prin mijlocirea cărora trebuie să se facă pe acest pământ neconținutul promovare a binelui, condiție sine qua non pentru dobîndirea împărăției cerurilor.

Ca slujitori ai Bisericii prin grația Proniei cerești, — unii ocupînd în ierarhia acestei instituții locuri mai înalte, iar alții locuri mai modeste, — cu toții aducem lui Dumnezeu jertfa cea fără de sînge, fie arhierei, fie preoți — și sintem datori, pentru aceea, a fi totdeauna vase curate, așa cum ne vrea Dumnezeu, vrednici pentru cea mai înaltă slujire de care se pot bucura oamenii pe acest pământ.

Ocupăm fiecare locul la care ne-a chemat Dumnezeu, iată ceea ce trebuie să fie lîmpede pentru noi toți. Convingerea aceasta cere conștiințelor noastre să purtăm cu vrednicie jugul lui Hristos, ca niște vase ale Proniei Divine, plecîndu-ne mereu urechea la glasul Sfințelor Scripturi, călăuză sigură și dreaptă pe drumul împlinirii comandamentelor înaltei noastre misiuni.

Cucernici Părinți, începem un an nou — și gîndurile noastre, vrînd-nevrînd se întorc înapoi spre anul care a trecut și chiar spre începuturile lui. La întîlnirea noastră de atunci, v-am împărtășit cîndva din bucuriile mari ale membrilor Sfințului Sinod, prilejuite de unele plăcute comunicări ale Conducerii Statului, privind activitatea preoșimii ortodoxe în lupta pentru apărarea păcii. Într-adevăr, către sfîrșitul anului 1954, cei mai înalți factori de răspundere din conducerea statului nostru făceau afirmația că: «nu există nici un preot ortodox care să nu activeze în comitetele locale organizate de mișcarea pentru apărarea păcii», afirmație întemeiată pe date reale, corespunzînd unor situații concrete, constatate pe teren.

Intrînd în anul 1955, eu v-am adresat călduroase și părintești îndemnuri de a continua această nobilă muncă în cadrul mișcării naționale pentru apărarea păcii, mai ales pentru vremea aceluia început de an, care își deschide porțile sub cerul întunecat de două hotărîri amenințătoare ale puterilor occidentale: ratificarea acordurilor de la Paris și legalizarea războiului atomic. Sigur pe ajutorul lui Dumnezeu, care nu poate îngădui ca lumea creată de El să fie prefăcută în pulbere, — vă îndemnăm atunci să munciiți cu și mai multă rivnă pentru triumful păcii, menținîndu-vă mereu pe culmi, cu hotărîrea de a nu da nici un pas înapoi.

Pot mărturisii acum, cu toată mulțumirea sufletească pe care și-o poate da o constatare pozitivă, că preoșimea ortodoxă — și cu deosebire cea a Capitalei — a activat de așa natură, că ne-a fost dat să culegem, în decursul anului 1955, roade din cele mai frumoase pe tărîmul luptei pentru apărarea păcii.

În numele întregii Biserici Ortodoxe Române, deci și în numele Cucernicilor Voastre, eu am precizat, în repetate rînduri, temerurile de ordin religios-moral care ne poruncesc să sprijinim lupta pentru apărarea păcii — și am făcut aceasta și în cursul anului care a trecut, declarînd cu prilejul Adunării Naționale a Partizanilor Păcii din luna mai:

«Prezența noastră aci nu este întâmplătoare. Doctrina religioasă căreia îi slujim este o doctrină a păcii, a frățietății și a bunei înțelegeri între oameni și popoare. — căci Învățătorul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a spus despre Sine: «Eu am venit ca lumea să aibă viață și din belșug să aibă» (Ioan X, 10). Biserica Ortodoxă Română, care și-a împletit destinele cu zbuclumata viață a poporului nostru, nu va precupeți nici o jertfă pentru triumful sfintei cauze a păcii. Aproape toate monumentele de artă și de cultură ale poporului nostru sint de natură religioasă. Ne sint, pentru aceea, scumpe toate vechile manuscrise românești: psaltirile, codicii și cronicile neamului, ne sint scumpe străvechile bisericuțe de lemn, stîlpii dăltuiți în piatră și frescele minunate de pe zidurile bisericilor voevodale. Niciodată nu vom îngădui ca acestea să fie distruse de para războiului atomic».

A vrut Dumnezeu ca anul 1955, început sub zodii așa de sumbre, să dezbrazze pe zeul războiului de zălele în care l-au vrut înveșmîntat neguțătorii morții și astfel ne-a fost dat să trăim un an din cei mai rodnici pentru cauza păcii, din toți cei zece ani care au trecut de la sfîrșitul ultimului război mondial. V-am arătat aceasta în Pastorală de Crăciun și o repet acum: anul 1955 a cunoscut uriașa întîlnire de la Helsinki a luptătorilor pentru pace din lumea întreagă și a prilejuit trei conferințe la Geneva, pe ordinea de zi a cărora au fost înscrise cîteva din țelurile urmărite cu tenacitate, de ani și ani, de oamenii cinstiți și de bună credință de pretutindeni.

Am încheiat anul 1955, cu inimile inundate de bucuria că pacea, bunul cel mai de preț al tuturor oamenilor și popoarelor, a fost salvată. Intrăm în anul 1956, însufleții de încrederea că străduințele pentru destinderea încordării internaționale, pentru adoptarea căii tratativelor în rezolvarea problemelor internaționale litigioase și pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice — își vor afla o dreaptă și totală împlinire, căci Dumnezeu care a zidit lumea nu poate îngădui unui pumn de oameni să o arunce în prăpastia neființei.

Să continuăm deci munca noastră de apostoli propovăduitori ai Evangheliei Păcii, pe de o parte pentru a întrupa în forme concrete de viață o latură esențială a misiunii profeței, iar pe de alta pentru a ne putea menține poziția pe care am cîștigat-o în această luptă în ochii conducătorilor Patriei noastre.

Conducătorii Patriei noastre au manifestat față de preoțimea ortodoxă, în decursul anului 1955, o prețuire din cele mai alese. Ceea ce spun acum nu sînt simple cuvinte protocolare, rostite într-o împrejurare festivă, cum este întîlnirea noastră de astăzi. Dincolo de aceste cuvinte stau fapte reale, mărturii vii ale încrederii de care se bucură clerul ortodox înaintea factorilor de conducere ai Statului nostru. Voi aminti cîteva din acestea:

În luna decembrie din anul 1954, odată cu desființarea sistemului de aprovizionare pe bază de cartele și rații, Consiliul de Miniștri al țării noastre a adus o îmbunătățire simțitoare în salarizarea unor categorii de funcționari publici, pe temeiul stabilirii principiului salariului minim în raport cu scara prețurilor. Ca o consecință a acestor hotărîri, salariile preoților, în primul rînd — și mai apoi cele ale corpului didactic din învățămîntul teologic mediu și universitar — aveau să fie supuse unor rectificări importante, în folosul acestor categorii de salariați ai Statului; dar printr-o greșită interpretare a amintitei Hotărîri a Consiliului de Miniștri, rectificările acestea nu s-au făcut la vremea cuvenită, ajungîndu-se chiar pînă acolo că membrii corpului preoțesc erau pe punctul de a-și pierde calitatea de salariați ai Statului. Îndată însă ce faptele acestea au fost aduse de Noi la cunoștința Consiliului de Miniștri, acesta a dispus înlăturarea erorilor și, pentru ca preoțimea să-și poată primi integral drepturile, a fost necesar să se emită cinci Hotărîri, care sînt tot atîtea Decrete sau legi ale Prezidiului Marii Adunări Naționale. Revendicările preoților au întîlnit la Conducătorii Statului toată sollicitudinea, astfel că avem temeluri puternice să întărim convingerile noastre mai vechi, cu privire la prețuirea al căreia de care se bucură clerul ortodox din partea fruntașilor vieții noastre publice. De la Președintele Consiliului de Miniștri la Secretarul General al Partidului Muncitoresc Român, ne-au fost deschise toate porțile, am putut expune punctele noastre de vedere oriunde am găsit necesar și pretutindeni am fost întîmpinați cu încredere și simpatie deplină. — ca o urmare firească a luptei dezinteresate, dar hotărîte, pe care o duce preoțimea Bisericii Ortodoxe Române pentru biruința ideii de pace în lume.

Paralel și concomitent cu îmbunătățirea adusă salarizării clerului ortodox din partea Statului, noi ne-am preocupat de schimbarea în bine a condițiilor de existență materială a preoților și din partea Bisericii, căci «așa a rînduit și Domnul pentru cei ce propovăduiesc Evanghelia, să se hrănească din Evanghelle» (I Corinteni IX, 14). Precum știți, Sfîntul Sinod a hotărît pentru clerul Bisericii noastre o nouă salarizare, prin analogie cu salarizarea corpului didactic din învățămîntul elementar și mediu, ținînd seama de pregătirea intelectuală a preoților și de misiunea morală a acestora în sinul societății românești.

Sfîntul Sinod a trecut la hotărîrea din iunie 1955, cu privire la întregirea de salarizare a clerului din contribuțiile credincioșilor, după chibzuințe îndelungate, din complexul cărora n-a lipsit gîndul la perspectiva bătrîneții și a boalei, precum și la urmașii aceluia pentru care ar fi să se curme firul vieții. De aceea este absolut necesar ca fiecare slujitor al Bisericii să primească contri-

buțiile credincioșilor ca «salarii», — căci numai în felul acesta întregirea de salariu va putea fi valorificată la pensie.

Ridicînd aici problema salarizării clerului în funcție de pregătirea sa intelectuală și de misiunea sa morală în societatea rominească, amintirea mă poartă cu mulți ani înapoi, spre vremea cînd în congresele preoțești un punct important pe ordinea de zi a lucrărilor era prins de chestiunea salarizării și de corolarul ei imediat: chestiunea statutului juridic de salariat public a corpului preoțesc. Căci este știut că Legea de organizare a Bisericii Ortodoxe Romine din 1925 nu acorda clerului nostru calitatea de salariat public, fapt de natură să antreneze pentru aceasta o serie întreagă de prejudicii morale și materiale. Ca preot de mir și ca exponent al preoției oltene, eu însumi am militat pentru înlăturarea acestei nedreptăți, consfințită de lege, — și atunci cînd Providența m-a așezat în fruntea Bisericii noastre străbune, — avînd neconținut în amintire tristele stări de lucruri din trecut, mi-am făcut o preocupare de primul ordin a aduce mereu îmbunătățiri sistemului de salarizare a clerului nostru de mir. Faptele expuse acum — cunoscute de altfel mai de mult de Prea Cucerniciile Voastre — constituiesc dovada cea mai grăitoare a grijii pe care eu și Sfîntul Sinod o purtăm scumpei noastre preoții de mir, armata de front pe care se sprijină edificiul de două ori milenar al Bisericii Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Glasul interior al conștiinței ne spune că ne-am făcut cu prisosință datoria și singura satisfacție pe care o așteptăm este aceea de a ști că preoțimea ortodoxă își va face și ea datoria, răspunzînd dragostei noastre — cu dragostea și noile ei aventuri de muncă în duhul apostolatului social.

Cucerniciul Părinți, s-a amintit aici despre solemnitățile religioase ce s-au desfășurat în Capitală și în alte centre bisericesti din țară în cursul lunii octombrie din anul trecut, solemnități prilejuite de «aniversarea a 70 ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Romine», de «canonizarea unor Sfinți romini» și de «generalizarea cultului unor Sfinți ale căror moaște odihnesc de multe sute de ani pe pămîntul țării noastre».

Folosesc întîlnirea noastră de acum, pentru a aduce clerului Capitalei și tuturor clericilor din Eparhiile unde s-au desfășurat aceste solemnități, vîile mele mulțumiri, pentru concursul neprecupețit pe care l-au dat Conducerii superioare bisericesti întru asigurarea succesului desăvîrșit al momentelor epocale pe care le-am trăit. Cu deosebire, preoțimea Capitalei a trecut strălucit un examen din care s-a putut desprinde spiritul său de corp disciplinat și rezonanța pe care acțiunea sa pastorală a avut-o în sufletele zeilor de mii de credincioși care au participat la serviciile divine de la București și Cernica. Toate aceste constatări îmbucurătoare au mers la inima noastră, a tuturor Ierarhilor romini, — dar ele au impresionat profund pe Înălții oaspeți de peste hotare, veniți aici pentru a da prestigiu și universalitate ortodoxă momentelor epocale pe care le-am trăit.

Aceștia și-au exprimat admirația pentru clerul Capitalei și pentru credincioșii păstoriti de el, nu numai în cuvîntările rostite cită vreme s-au aflat la noi, dar și în scrisorile ce ne-au trimis după ce au ajuns acasă, — așa dar după ce impresiile culese aici s-au conturat mai limpede și au fost trecute prin încercarea de foc a amintirii. Disciplina, slujbele solemne și vocile alese ale clerului Capitalei, puse în lumină cu prilejul concertului religios ce ați susținut în seara zilei de 24 noiembrie, nu vor putea fi uitate de oaspeții noștri de atunci, — unii dintre ei exprimîndu-și regretul că acest concert ca și acela al Coralei Sfîntei Patriarhiei n-au fost imprimate pe bandă de magnetofon pentru a putea să le asculte oriînd la ci acasă.

Cucerniciilor Voastre vă pot mulțumi personal pentru contribuția ce ați dat la buna reușită a manifestărilor religioase din octombrie, și regret că nu pot face același lucru pentru credincioșii din Capitală ca și din împrejurimi, care ne-au înconjurat cu atîta dragoste și au fost alături de noi, însuflețiți de o rară evlavie, în toate marile momente ale acestor solemnități, atît la București cit și la Cernica. În numele meu vă rog să faceți acest lucru Cucerniciile Voastre, încredințînd pe scumpii noștri păstoriți că ținuta lor evlavioasă, ordinea și răbdarea cu care au ascultat slujbele lungi și ostenitoare, au pătruns adînc în inimile delegaților bisericesti de peste hotare, aceștia plecînd de aici cu convingerea că sentimentul religios este trăit la noi cu o intensitate rar întîlnită, că avem clerul cel mai luminat și monahismul cel mai conștient din întreaga Ortodoxie, iar organizarea noastră bisericască întrunește condițiunile desăvîrșirii.

În sfârșit Cucernicii Părinți, pentru că ne aflăm într-o zi potrivită nu numai încheierii socotelilor de orice natură, dar mai ales într-o zi destinată urărilor, îngăduiți-mă să vă adresez și eu, la rindu-mi, urările mele pentru anul nou în care intrăm. Vă doresc tuturor: sănătate, putere de muncă și bun spor întru îndeplinirea înaltelor idealuri ale misiunii preoțești. Vă stau în față mari și grele răspunderi, căci slujirea preoțească cere pasiune pentru muncă, iubire pentru adevăr și dreptate, spirit de depășire a egoismului și amorului propriu, împodobirea ființei voastre morale cu floarea celor mai alese virtuți. Străduiți-vă să fiți ceea ce Mântuitorul Hristos a vrut să fie Ucenicii Săi din toate timpurile: oameni ai iubirii, care urgisesc răul și se lipesc de ce este bine.

Cea dintii condiție a succesului pastoral stă însă în unirea noastră — și cînd spun aceasta mă gîndesc la realizarea unei desăvîrșite uniri a preoțimii de mir cu ierarhia bisericească superioară. În această privință ceea ce trebuie să constituie călăuza noastră permanentă sînt cuvintele de indemn ale Mîntuitorului, transmise de Sfîntul Ioan Evanghelistul: «Su sînt buciunul viței, voi sînteți mlădițele. Cine rămîne întru Mine și Eu întru el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic» (Ioan XV. 5). Legătura dragostei care să unească preoțimea de mir cu ierarhia superioară bisericească — și această ierarhie cu miile de preoți ortodocși din această țară, lată climatul spiritual în care trebuie să ne mișcăm pentru a asigura Bisericii noastre străbune condiții de viață și de progres.

Păstrați aceeași sfîntă legătură a dragostei și între Cucernicile Voastre, străduindu-vă neconștient să străluciți în viața duhovnicească, pentru a putea stăpîni astfel sufletul parohiilor pe care le păstoriți și a face cu neputință să se strecoare în aceste grădini ale spiritualității ortodoxe fermentul rătășii, care descompune și ruinează chiar cetățile cele mai bine întărite.

Rog pe Cel Atotputernic să vă binecuvînteze și să reverse din belșug, peste Cucernicile Voastre și peste cei dragi ai voștri, soții și copii, alesele și neplăcerile Sale daruri.

La mulți ani!

Cuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian — tablou al înfăptuirilor din trecut, comoară de gînduri și dreptar pentru noi realizări în anul în care intrăm — a pecetlîit cu duh sărbătorec cea dintii zi din calendarul noului an.

Potrivit datinei, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romîne și-a îndreptat în această zi gîndul către Conducătorii Statului nostru democrat-popular, exprimînd pentru aceștia cele mai bune urări de sănătate și spor în munca pentru propășirea patriei și biruința păcii.

Preotul STAN DIMANCEA

ÎNDRUMĂRI PASTORALE SCHIȚE ȘI PREDICI

PREDICĂ LA ANUL NOU

Prăznuim zi de întreită sărbătoare!

I. Sărbătorim astăzi *marele praznic împărătesc al Tăierii-împrejur* a Domnului nostru Iisus Hristos, al zilei în care dumnezeiescul Prunc, potrivit orînduieilor Legii Vechi, a fost adus de sînta Sa Maică la templu, unde a fost tăiat împrejur și a primit numele de *Iisus*, care înseamnă *Mîntuitor* (Luca II, 22 și urm.).

II. În al doilea rînd, în ziua de 1 Ianuarie Biserica creștină ortodoxă sărbătorește *amîntirea sfîntului Vasile*, marele arhiepiscop al Cezareei Capadociei, mort la 1 Ianuarie în anul 379. A fost unul din cei mai mari sfinți ierarhi pe care i-a avut creștinătatea: un adevărat episcop, un iscusit organizator al vieții bisericești și călugărești, un neînfricat mărturisitor și apărător al credinței celei adevărate, un nobil prieten și ajutor al săracilor din vremea lui, un venerabil ascet și sînt, un vestit cărturar și cuvîntător bisericesc și unul dintre cei mai mari teologi ai Bisericii din toate timpurile, care a fixat, în scrierile lui nepieritoare, cele mai de frunte și mai adînci adevăruri de credință ale Ortodoxiei.

III. Potrivit unei vechi tradiții, Biserica ortodoxă a fixat începutul anului bisericesc la 1 Septembrie, adică odată cu începutul toamnei. Dar după tradiții și mai vechi, care vin dinainte de nașterea și de încreștinarea neamului nostru, atît la noi cît și la alte popoare, se serbează tot astăzi și *începutul anului civil*. Măsurătoarea aceasta a anilor, întrebuițată din cele mai vechi timpuri în viața de stat, se întemeiază pe mersul soarelui, care reglementează anotimpurile și îndeletnicirile oamenilor, mai ales pe cele în legătură cu lucrarea pămîntului. Încă de acum o săptămînă în urmă, cînd am avut solstițiul de iarnă, adică noaptea cea mai lungă și ziua cea mai scurtă din tot timpul anului, zilele au început să crească iar nopțile să se micșoreze. Ieșit biruitor din lupta cu frigul și întunerecul iernii, soarele începe de acum un nou an și sub lumina și căldura lui, pămîntul și tot ce trăiește pe el renaște la o viață nouă... Cu toate că Biserica ortodoxă nu împărtășește oficial această datină străveche și atît de mult înră-

dăcinată de a socoti începutul anului la 1 Ianuarie, a tolerat-o și a căutat să încreștineze cel puțin unele străvechi obiceiuri păgâne legate de această dată, binecuvîntînd cu harul ei sfințitor începutul fiecărui an nou din viața noastră.

Trebuie să recunoaștem, cu oarecare părere de rău, că pentru cei mai mulți dintre noi, accentul nu se pune în sărbătoarea de astăzi pe marele praznic împărătesc al Tăierii-împrejur, sau pe pomenirea sfîntului Vasile cel Mare, ci mai mult pe Anul Nou, adică pe o sărbătoare de origine necreștină și încă neconsfințită de către Biserică. La Anul Nou ne gîndim cel mai mult, pe el îl așteptăm și pentru întîmpinarea lui ne-am pregătit mai cu înfrigurare, de el ne legăm toți atîtea nădejdi, visuri și planuri de viitor! De aceea, și cuvîntul nostru de astăzi va stăruii mai mult asupra acestui punct. Să vedem deci *cu ce gînduri trebuie să întîmpinăm noi creștinii începutul unui nou an din viața noastră.*

*

Viața noastră se scurge, ca apele unui rîu, între două țărături, termene sau hotare, din care nu poate ieși: nașterea și moartea, leagănul și mormîntul. Iar anii nu sînt decît simple verigi sau inele din lanțul care leagă aceste hotare și care la unii e mai lung, la alții mai scurt... Cu fiecare an, noi înaintăm de fapt tot mai mult către sfîrșitul inevitabil, de care nimeni nu poate scăpa. Cu fiecare an ne depărtăm tot mai mult de leagăn și ne apropiem tot mai mult de mormînt. Și toți dorim să trăim cît mai mult, să adăogăm cît mai mulți ani la vîrsta noastră. De aceea și urarea cea mai obișnuită pe care ne-o facem astăzi unii altora este să trăim mult: „La mulți ani!”.

Bun și firesc lucru este această dorință și această urare de viață lungă, căci doar de aceea ne-a dăruit Dumnezeu viața: ca s-o trăim. Dar să nu uităm că vrednicia omului nu stă în numărul anilor pe care i-a trăit, iar valoarea vieții noastre nu se măsoară după lungimea ei, ci după felul în care am trăit-o. „Că bătrînețele cinștite nu sînt cele ce se măsoară după lungimea anilor; adevărata căruntețe e înșelepciunea oamenilor și vîrșta bătrînețelor înșemnează o viață nespurcată” (Înșelepciunea lui Solomon, IV, 8-9). La înșricoșata judecată nu ne va întrebă Domnul cîți ani am trăit aici pe pămînt, ci cite fapte bune am făcut. Nu ne va cere socoteala cît am trăit, ci cum am trăit în lume...

Au fost oameni care au trăit ani mulți și au atins vîrște matusale-mice, dar au trăit degeaba, au făcut zadarnic umbră pămîntului; n-au lăsat nimic de seamă pe urma lor, nicio faptă mare, niciun nume bun, niciun regret, nicio amintire! Și dimpotrivă, au fost oameni care au trăit puțin, dar viața lor scurtă a strălucit în lume ca fulgerul în beznă, uimind pe contemporani și pe urmași cu înșelepciunea lor adîncă, cu pilda muncii lor neistovite, cu virtușile lor fără de seamăn, cu isprăvile lor pomenite cu admirație de cei de după ei. Să ne gîndim, de pildă, la sfîntul Vasile cel Mare, pe care îl sărbătorim astăzi. El a murit înainte de a împlini 50 ani. Dar ce viață sfîntă și bogată în înșăptuiri mărețe! Ce viață pilduitoare prin curăția și sfinșenia ei feciorească, prin grija pe care Sfîntul a purtat-o săracilor, orfanilor, bătrînilor și bolnavilor din vremea lui, prin jertfelnicia sa în slujba aproapelui și a Bisericii creștine, prin curajul și bărbăția cu care a apărat dreapta credință în fața puternicilor veacului! Ce operă măreață a lăsat în urma lui și ce amintire trainică și venerată! Iată, pomenirea lui se face astăzi cu cinște în toate bisericile ortodoxe și numele lui este deapurarea slăvit și binecuvîntat în întreaga lume creștină.

È cea mai minunată pildă și cea mai fericită întrupare a unei vieți cu adevărat creștine, pe care Biserica putea să ne-o așeze astăzi, în pragul unui an nou, ca model și dreptar de urmat pentru viața noastră de aci înainte, ca și când ar fi vrut să ne spună: așa se intră în veșnicie!

Căci cu prețul unei vieți scurte, dar plină de osteneți rodnice și de înfăptuiri mărețe, sfântul Vasile cel Mare și-a agonisit pe pământ amintire și cinstire nepieritoare din partea oamenilor, iar de la Dumnezeu viața cea fericită și veșnică. Moartea sa după trup a însemnat nu sfârșitul vieții, ci începutul vieții celei adevărate și veșnice. Odată cu începutul unui nou an, sufletul său sfânt, eliberat din cătușele timpului, a intrat pe porțile veșniciei, iar numele său a intrat în istorie, pentru a nu fi uitat niciodată, adevărind cuvântul Sfintei Scripturi, care spune: „Drepții în veci vor fi vii...” (Înțelepciunea lui Solomon, V, 15).

Așa dar, să năzuim nu numai să trăim *mult*, ci să trăim și *frumos*, să viețuim creștinește. Nu numai să adăogăm la vârsta noastră cât mai mulți ani trăii zadarnic, ci să și folosim cât mai bine și cât mai înțelepțește fiecare an, fiecare zi pe care Dumnezeu ne-o dă de trăit. „Vedeți cum să umblați bine, nu ca niște neînțelepți, ci ca niște înțelepți, *răscum-părînd vremea, căci zilele sînt rele*”, ne îndeamnă sfântul apostol Pavel (Efes. V, 15-16). Zilele noastre sînt adică bune sau rele, după cum le facem sau le trăim noi. Zilele petrecute în lene și în trîndăvie, în ticăloșii și răutăți, sînt *zile rele*, zile goale, zile pierdute, zile trăite zadarnic. Și dimpotrivă, zilele trăite în împlinirea datoriei, în muncă neprecupețită pentru binele nostru și al Patriei, în fapte bune și în împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, sînt *zile bune*, adică zile pline, îmbelșugate și rodnice, zile cîștigate pentru veșnicie, pietre de temelie la zidirea unei lumi mai bune aici pe pământ și a fericirii noastre în ceruri. Și cum sînt zilele noastre, așa ne vor fi și anii. Un an poate fi o clipă și o veșnicie în același timp: o clipă trecătoare cînd îl trăiești zadarnic, o veșnicie cînd îl trăiești cum se cuvine.

Să nu lăsăm deci zilele să se scurgă zadarnic, căci timpul nu se mai întoarce și odată va trebui să dăm seama de felul cum l-am întrebuințat. Fiecare an din viața noastră să fie un pas în plus pe calea desăvîșirii noastre, pe calea sporirii în virtute și în înțelepciune. Fiecare an din viața noastră să fie o treaptă mai sus pe scara nevăzută care ne înalță spre cer... Anul nou trebuie să ne prindă deci cu hotărîrea nestrămutată de a întrebuința și mai cu folos, și mai înțelepțește, anii și zilele pe care le mai avem de trăit. Să ne gîsească însufleții de dorința de a munci cât mai mult și mai bine, de a trăi cât mai creștinește, de a fi din ce în ce mai buni, mai drepți și mai înțelepți, mai plini de iubire, de omenie și de bunătate, sirguindu-ne să ne asemănăm cât mai mult cu puțință marelui Sfînt pe care îl sărbătorim astăzi.

Acum la încheierea anului care s-a dus și la porțile anului care începe, să o rupem cu păcatete și cu greșalele trecutului și să începem o viață nouă, virtuoasă și sfîntă. „Lepădați deci pe omul cel vechi după viețuirea de mai înainte... Înnoiți-vă iarăși cu duhul minții voastre și să vă îmbrăcați în omul cel nou, cel zidit după Dumnezeu întru dreptate și întru sfințenia adevărului” (Efes. IV, 22-24). E obiceiul ca în noaptea anului nou să se stingă o clipă luminile, pentru ca să inchipuim întunerecul trecutului în care a intrat anul ce s-a scurs și să întîmpinăm întru lumină anul care începe. Să lepădăm deci și noi lucrurile întunerecului și să îmbrăcăm armele luminii, după cum ne îndeamnă Sfîntul Apostol Pavel (Rom. XIII, 12-14).

În scurgerea nesfârșită a timpului, omenirea a încrestat pe răbojul amintirii ei ani nenumărați, dar nu toți de aceeași însemnătate în fața istoriei și a veșniciei. Au fost ani și epoci întregi care s-au scurs în negura trecutului fără să lase în amintirea omenirii niciun fapt de seamă pentru viitorul și progresul ei; oamenii acelor vremuri au pierit și ei fără nicio urmă în bezna uitării. Au fost, dimpotrivă, ani și vremuri de răscruce, care au lăsat urme neșterse în amintirea omenirii, prin faptele de neuitat pe care oamenii acelor vremuri le-au scris în cartea istoriei. Dintre acestea din urmă face parte și vremea noastră. Ne-a fost dat să trăim în anii din urmă evenimente epocale pentru destinul omenirii. Trăim vremuri de adânci și universale prefaceri și înnoiri. O lume veche, bătrână și putredă, plină de nedreptăți, de păcate și de suferințe, se prăbușește sub ochii noștri și pe ruinele ei se ridică o alta mai bună, mai dreaptă și mai fericită, zidită de oamenii muncii din această parte a lumii.

Să ne dovedim vrednici de însemnătatea istorică a anilor de răscruce pe care îi trăim! Să nu rămânem simpli martori sau asistenți pasivi la cele ce se întâmplă sub ochii noștri, ci să fim făurari activi ai vremurilor ce vin! Să contribuim și noi, cu munca și cu strădania noastră, la făurirea unei lumi mai bune, mai drept întocmite și mai fericite, întemeiată pe dreptate, pe frățietate și bună înțelegere între oameni și popoare. Iată, în planul de reconstrucție a țării noastre, anul care începe astăzi este și cel dintâi din al doilea plan cincinal, menit să organizeze, să rânduiască și să îndrumeze strădanțiile mulțimilor de muncitori din toate domeniile, în acest scop. Să ne încadrăm și noi, cu tot elanul și cu toate puterile noastre de muncă, în marele efort colectiv pentru împlinirea acestui plan, făcându-ne fiecare cu prisosință și fără preget datoria, în locul nostru de muncă și de răspundere. Numai așa vom vedea că știm să fim la înălțimea vremurilor pe care le trăim. Așa ne vom face și datoria de buni creștini și pe cea de buni cetățeni. Căci muncind pentru binele, propășirea și fericirea Patriei pămîntești, ne vom asigura și viața cea veșnică și fericită după moarte, care se dobîndește prin muncă și strădanie, prin întrebuintarea cu folos a zilelor și a anilor vieții noastre celei pămîntești, așa precum ne învață înălțătoarea pildă a sfântului Vasile cel Mare, pe care îl prăznuim astăzi...

*

Cu astfel de gânduri și de hotărîri se cuvine deci să întîmpinăm nou an. Înălțându-ne cugetele la Dumnezeu, Stăpînul cel veșnic al lumii și al veacurilor, în mina Căruia stau vremurile și viața noastră, să-I mulțumim pentru cele ce am putut înfăptui în anul ce a trecut și să-I rugăm să ne ajute a trece cu bine și anul ce începe. Deie Domnul mai ales ca anul 1956 de la nașterea Mintuitorului nostru să vină cu darul cel mai de preț pe care El îl poate face întregii omeniri de astăzi: pacea, acea pace dreaptă, trainică și definitivă, pe care toți o dorim și pentru înfăptuirea căreia toți avem datoria să luptăm. Să punem deci viața noastră sub scutul lui Dumnezeu și al sfântului Vasile cel Mare, pe care îl pomenim și îl cinștim astăzi; și intrarmîndu-ne cu semnul sfintei Cruci, să zicem și noi cu nădejde, așa cum făceau strămoșii noștri, oridecîte ori începeau un lucru nou: „Doamne, ajută!”. Amin!

Pr. Prof. ENE BRANIȘTE

PREDICĂ LA SFINȚII TREI IERARHI

«Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri,
care v-au grăit cuvîntul lui Dumnezeu».
(Evrei 13, 7)

În fiecare zi din an, Biserica noastră prăznuiește cu evlavie și cîntări duhovnicești amintirea unuia sau mai multor sfinți.

Sfinții sînt toată ceata Apostolilor, Evangheliștilor, Mucenicilor, Cuvioșilor, Mărturisitorilor, Ierarhilor, Marilor Dascăli, Fecioarelor și sfințelor femei care alcătuiesc cununa cea pururea neveșejită a Sfintei noastre Biserici.

Minuni vii în vîlmășagul unei lumi bîntuite de păcat și de moarte sfinții au fost, sînt și vor fi întotdeauna acele glasuri de chemare către cereștile îmbunătățiri și desăvîrșire ale sufletelor noastre.

Ei sînt aceia care ne-au apărat și păstrat credința chiar cu prețul vieții lor și ne-au lăsat o nouă moștenire ca pe cea mai scumpă și neprețuită comoară.

Icoane vii cu sfatul și cu fapta, ei trăiesc în lumea pomenirilor și praznicelor noastre.

Viața noastră se împletește cu viața lor și sufletul nostru se primește în atingere cu credința și jertfelnicia vieții lor.

În această ceată au un loc de mare cinste cei trei sfinți pe care-i prăznuim astăzi, Marii Dascăli ai lumii Ierahi: Vasile cel Mare, Grigorie Cuvîntătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de Aur.

Dar pentru că fiecare se poate întreba pentru care pricină Biserica a rînduit prăznuirea Sfinților Trei Ierarhi în aceeași zi și totodată care dintre dinșii este mai mare, să ascultăm ce ne istorisește Sinaxarul bisericesc de astăzi.

În zilele împăratului Alexie Comnen s-a iscat discuție între oamenii de cinste cu privire la întrebarea: căruia dintre acești trei sfinți s-ar cuveni mai multă cinstire? Astfel discutînd ei, se arată aveau Sfinții Trei Ierarhi întîi unul cîte unul, după aceea și cîte trei împreună, Arhiereului care păstora pe atunci. Deci au grăit sfinții cu un glas către Dînsul. Noi, precum vezi, la Dumnezeu una sîntem și nicio împotrivire nu există între noi... Și nu este între noi cel dintîi și cel de al doilea, ci de vei zice unul, cei doi urmează. Deci știind Arhiereul că ei se găsesc în luna aceasta fiecare în cîte o zi, adică marele Vasilie la 1 ianuarie, dumnezeescul Grigorie la 25 ianuarie, iar minunatul Ioan la 27 ianuarie, i-a unit pe toți trei la 30 ale acestei luni, împodobindu-le slujba cu alese imne de laudă.

Născuți și crescuți în Asia Mică în veacul al IV-lea, veacul de aur al Bisericii, ieșiți din familii creștine de seamă, crescuți de mame vrednice, învățați la cele mai renumite școli ale timpului.

Deși înzestrați cu cunoștințe și daruri alese care le deschideau calea către înalte vrednicii lumești, ei s-au hotărît totuși să renunțe la rosturi de viață mai tihnite, pentru slujirea lui Hristos și a Bisericii Sale.

După ce și-au terminat studiile și s-au desăvîrșit în cunoștințe despre Dumnezeu, trăind fie în liniștea munților Pontului ca Sf. Vasilie și Sf. Grigorie, fie în liniștea munților Antiohiei ca Sf. Ioan, părăsesc liniștea pustnicească și vin în lume între oameni, unde fără voia lor dar cu rînduală de la Dumnezeu sînt ridicați pe cele mai înalte scaune episcopale

ale lumii, de la înălțimea cărora au răspîndit lumina, cunoștința lor pînă departe, peste veacuri, din care ne încălzim sufletele noastre ale tuturor.

Marele Vasile ajungînd pe scaunul Cezareei Capadociei și cunoscînd suferințele și mizeria gloatelor, s-a alăturat cu tot sufletul sacrificîndu-și întreaga sa avere.

În jurul reședinței sale a ridicat numeroase așezăminte de binefacere, pentru săraci, bătrîni, orfani, bolnavi, care erau frații săi cei mai buni și mai iubiți. Case de oaspeți, azile pentru bătrîni, spitale pentru bolnavi, primul spital din lume, erau așezăminte pentru ocrotirea și ajutorarea nefericiților și desmoșteniților vieții.

Sfîntul Vasilie însuși avea locuința în apropierea acestor așezăminte pentru a putea supraveghea personal bunul lor mers.

De jur-împrejurul clădirilor destinate operelor de binefacere, Sf. Vasile a înființat ateliere de artă și diferite meșteșuguri pentru orfanii îngrijiți de Biserică.

Această măreață operă, acest așezămînt a fost numit «Vasiliada».

Pe lîngă aceste binefaceri care priveau lumea din afară, Sf. Vasile împreună cu Sf. Grigorie alcătuiește cele mai bune reguli de organizare ale vieții de obște, care au fost îndreptarul de totdeauna al sfintelor minăstiri.

Pentru împodobirea sfintelor slujbe el alcătuiește dumnezeiasca Liturghie care se săvîrșește de zece ori pe an și care-i poartă numele.

Monahii crescuți de Sf. Vasile au fost cei mai buni apărători ai Ortodoxiei.

Într-un cuvînt, ceea ce-l deosebește de ceilalți sfinți împreună săr-bătoriți este tocmai această putere și calitate de mare organizator.

Veacul al IV-lea, socotit veacul de aur al Bisericii creștine, a fost veacul în care apar cele mai înverșunate erezii împotriva Ortodoxiei, dar tot în acest veac apar și cei mai vajnici luptători ai Bisericii împotriva învățăturilor eterodoxe, dărîmători de idoli și ziditori de suflete.

Sub flacăra și puterea Sf. Duh ei toarnă în tipare dogmatice învățătura noastră creștinească despre Sf. Treime: Tatăl, Fiul și Sf. Duh.

Printre cei mai aprigi luptători și mai luminați învățatori, printre cei mai destoinici păstori și cîrmuitori este Sf. Grigorie de Nazianz, numit Teologul.

Cuvîntător, plin de dar, de putere și frumusețe, Sf. Grigorie stă mărturie peste veacuri că numai cel ce trăiește în Dumnezeu și pentru Dumnezeu poate lupta cu izbîndă pentru împărăția Lui.

Și, într-adevăr, Sf. Grigorie a trăit aprins pentru Dumnezeu.

Chemat să păstorească turma dreptcredincioșilor amenințați de erezii care cuprinseseră aproape întreg orașul Constantinopol, Sf. Grigorie luptă fără preget și cu toate greutățile și piedicile ce-i stau în cale, izbu-tește în puțină vreme să readucă oile cele rătăcite în turma cea adevărată a lui Hristos.

Cînd a trebuit să plece, mîhnit de împotrivirea unor oameni pătimași, credincioșii lui, care-l cereau episcop, îl rugau să nu plece, zicînd cu durere: «Cu tine pleacă și Sf. Treime», adică se primejduiește iarăși cre-dința ortodoxă. Dumnezeu pleca pentru ei, cu Ierarhul. Dar Sf. Grigorie Teologul nu este numai un dascăl ci și un ajutător duios al celor lipsiți și suferinzi.

Gemetele și strigătele celor nevoiași sfîșiau inima marelui Ierarh. Nu sînt și ei oameni ca și noi? N-au fost și ei răscumpărați de Iisus Hristos? N-au păstrat ei poate mai bine decît noi chipul lui Dumnezeu? Înțelegînd chipul cel sufletesc, se întrebă Sf. Grigorie.

Dragostea de cei mulți și lipsiți, pe care sfinții noștri au avut-o și pe care i-au socotit «frați» după pilda lui Iisus Hristos, a făcut pe Sf. Grigorie să le lase averea părintească pentru a-și trăi bătrînețele ca un sărac, deparate de zgomotul lumii.

Drept recunoștință, Biserica i-a închinat nenumărate imne de laudă și cinstire:

«Fluierul cel păstoresc al cuvîntării tale de Dumnezeu, a biruit trîmbițele ritorilor, cel cei ai cercat adîncurile Duhului, cel ce ai mărturisit sobornicele învățături de la Niceea...».

Cel de al treilea Mare Ierarh, pe care Biserica îl prăznuiește astăzi, e Sfîntul Ioan Gură de Aur.

După ani de frămîntare și nevointă pustnicească, fără voia sa a fost hirotonit preot și ajunge Patriarh de Constantinopol, unde a trebuit să îndure cele mai grele umilințe și suferințe.

N-a fost un cuvîntător mai strălucit ca Sf. Ioan Gură de Aur, nici chiar între cei mai vestiți vorbitori păgîni din vremea sa.

În cuvîntul său de foc biciuia fără cruțare desfrîul, nedreptatea și dezmațul, luxul, lăcomia și lenea.

Nu s-a sfiit să mustre și să înfierce fățiș pentru păcatele lor nici chiar pe puternicii vremii, ca împărăteasa Eudoxia și demnifarul Eutropiu, care s-a răz bunat pe el prin surghiun și moarte.

Ca Sf. Vasilie și Sf. Grigorie, Sf. Ioan Gură de Aur a luptat împotriva mizeriei și stării de plîns a marii mulțimi a dezmoșteniților vicții, luptînd cu fapta și cu cuvîntul pentru îmbunătățirea traiului lor.

Credincioșii săi îl urmau oriunde știau că se află, numai ca să-i poată poată auzi cuvîntul său mîngîietor.

Cînd Sf. Ioan era amenințat cu surghiunul, cel mai devotat și sincer apărător și prieten i-a fost poporul dreptcredincios care, împotrivindu-se celor ce voiau să-l ridice, a strigat: «Mai bine să se stingă soarele pe cer decît să tacă gura lui Ioan».

Această strînsă legătură sufletească între marele Ierarh și credincioșii o arată Sf. Ioan cînd le grăia înainte de a pleca în surghiun, astfel: «Vă îndemn azi să vă mîngîiați, pentru că nimeni nu mă poate despărți de voi... Hristos este cu mine; de cine m-aș putea teme? Cînd valorile mării se înverșunează împotriva mea, ele nu au mai multă putere asupra mea decît o pînză de păianjen... Sînt gata să-mi dau de o mie de ori viața pentru voi, și nu trebuie să-mi mulțumiți pentru aceasta.

Nu-mi fac decît datoria, pentru că un bun păstor își dă viața pentru oile sale».

Să ascultăm acum pe marele cuvîntător al creștinătății ce imn de cinstire înaltă păcii:

«Noi, spune Sf. Ioan Gură de Aur, peste tot cerem pacea. Și într-adevăr nimic nu este mai presus decît ea. De aceea în biserici cerem pace, în rugăciuni, în ectenii și chiar în întîlnirile noastre zilnice cerem pace. Pentru ce? Pentru că pacea este mama tuturor bunătăților, pentru că ea este un prilej de bucurie și veselie, căci dacă nu este pace, toate celelalte sînt de prisos.

Atît de mare bun este pacea, încît făcătorii de pace sînt numiți fii ai lui Dumnezeu. Și cu drept cuvînt sînt numiți fii ai lui Dumnezeu, de vreme ce și Fiul lui Dumnezeu în acest scop a venit pe pămînt, ca să împacă cele de pe pămînt cu cele din ceruri».

Deci dacă făcătorii de pace sînt fii ai lui Dumnezeu, atunci ne întrebăm: Turburătorii păcii ai cui fii sînt?

Nici înainte și nici după veacul de aur în care au trăit marii noștri Ierarhi nu s-a născut un cuvîntător mai ascultat și mai căutat și care să ri tîlcuit în cuvîntările sale, atît de limpede și cu atîta adîncime Sf. Scriptură ca Sf. Ioan cel cu Gura de Aur.

Tot el ne-a lăsat neprețuitul dar, sfînta și dumnezeiasca Liturghie care-i poartă numele, și care înfrumusețează sfintele slujbe bisericești.

Sfinții pe care-i prăznuim astăzi au încununat toate cîte au săvîrșit în viață cu darul sfințeniei vieții lor curate și cuvioase, cu credința lor tare ca stîncă și cu jertfa lor pentru Hristos și Evanghelia Sa.

Sfinții pe care-i prăznuim astăzi nu și-au închinat viața unor idealuri abstracte. Ei nu au rupt legătura cu veacul lor. Ei i-au cunoscut toate durerile, toate năzuințele și toate speranțele și pe toate au căutat să le ajute, să le mîngîie și să le susțină.

Sfinții noștri de astăzi au iubit, pentru Dumnezeu, pe săracii vremii lor, pe cei lipsiți de hrana gîndului ca și pe cei lipsiți de hrana trupului. Ei nu au vorbit numai despre milostenie, ci au și făcut milostenie. Ei nu au vorbit numai despre sărăcie, ci au și ajutat-o.

Cu ce cununi de laude vom încununa pe învățătorii cei despărțiți cu trupul și împreunați cu Duhul, pe cei aleși ai Treimii și florile cele mirositoare și prea frumoase ale grădinii celei nestricăcioase?

Cine, dintre oameni, va putea să-i cinstească după vrednicie, pe cei trei luceferi ai Ortodoxiei, care strălucesc ca razele soarelui celui înțelegător și luminează pămîntul cu dumnezeeștile lor străluciri?

Cu ce podoabe de cîntări vom încununa pe purtătorii de Dumnezeu, adîncurile înțelepciunii Duhului, pe izvoarele cele ce pururea izvorăsc apă vie curgătoare, pe mîrgăritarii cei străluciți, turnurile cele mari ale Bisericii și stîlpii bunei credințe?

Ce grai omenesc va putea lăuda pe cei ce luminează lumea cu razele dumnezeeștilor învățături, pe rîurile înțelepciunii cele cu miere curgătoare, care adapa toată taptura cu apele cunoștinței de Dumnezeu, pe Vasilie dumnezească minte, Grigorie dumnezeesc glas și pe Ioan luminătorul a toată lumea, cei trei prea înalți următori și propovăduitori ai Treimii, păzitorii bunei credințe, cei cu darul apostoliei și întocmai celor doisprezece?

Sfinții Trei Ierarhi au fost stîlpii sfințeniei, sfințenia să ne fie și nouă o țintă a vieții noastre.

Ei au fost culmi ale cuvîntului întraripat și plin de duh.

Cum vor fi păstorit ei în acele vremi, cum vor fi slujit, cu ce evlavie, cu ce credință, cu ce rivnă și cu ce însuflețire?

Ce minunată pildă pentru noi cei de astăzi ne pot fi Sfinții Ierarhi, pildă de evlavie, de credință și de dragoste pentru aproapele și mai ales de jertfelnicie pentru oameni fără deosebire!

Și acum să ne îndreptăm inima și gîndul către Sfinții Trei Ierarhi și să zicem: «Ca cei ce ați fost întocmai la obicei cu Apostolii și lumii învățători, Stăpînului tuturor rugați-vă pace lumii să dăruiască și suferințelor noastre mare milă. Amin!

Protos. GR. BABUȘ

PENTRU APĂRAREA PĂCII

1956 ANUL MARILOR SPERANȚE

E în firea omului de totdeauna ca, la început de an, să încerce o privire în viitor, spre a descifra «tainele» devenirilor ce-i stau în față, măcar pe dimensiunea etapei de existență a 365 de zile.

Fiecare an înseamnă urcușul încă unei trepte, pe calea mersului mereu înainte al omenirii. Dar anii nu sînt fără legătură între ei. Precum prezentul își are rădăcimile în trecut, iar ramurile îi sînt întinse spre viitor, tot așa orice an își trage seva din anul care a fost și crează premisele anului care vine.

Ce a fost anul 1955, o știm cu toții: a fost răstimpul unor însemnate evenimente istorice, unor aprige confruntări de tendințe, unor noi descoperiri, unor îmbucurătoare treziri de conștiință, unor proaspete zvonuri răzbătătoare spre libertate, unor iureșe nestăvilite ale țăriilor păcii și înfrățirii dintre popoare. S-a dat o luptă încheștată pentru viitorul omenirii și forțele viitorului au ieșit triumfătoare. Pacea a învins războiul! Leatul 55, al veacului al douăzecilea, a intrat în istorie aureolat de nimbul păcii.

Ce va fi anul 1956? Este o întrebare arborată, pe piscul conștiinței, de întreaga omenire. Și dacă omenirea este aceea care trebuie să dea răspunsul curvenit, atunci acest răspuns — izvorît din vrerea nestrămutată a popoarelor de a trăi în pace și prietenie întreolaltă — este unul singur: va fi anul sporirii continue a încrederii între state; al slăbirii încordării internaționale; al strîngerii prieteniei și colaborării între popoare; al augurmentării schimburilor economice, culturale, științifice și artistice; al întăririi păcii; al plinirii marilor speranțe ale omenirii.

Fără îndoială, calea către aceste luminoase năzuințe ale oamenilor și popoarelor nu va fi lipsită de obstacole, de greutăți, de hîrtoape, de primejdii, de amenințări directe, sau din umbră. Omenirea are, însă, astăzi, suficientă experiență pentru a ști cum să întîmpine și să învingă toate aceste elemente ale întumericului, și să răzbească în zarîștea înșorită a păcii și progresului.

Pomul vieții, care rodește fructele dulci ale păcii și fericii omeniești, pretinde îngrijiri deosebite, veghe continuă, atenție neadormită. El trebuie hrănit cu mustul din adîncuri al dragostei, ferit de înghețul urii, apărat prin muncă și prin luptă de lăcomia nesățioasă a omizilor.

Din fructele dulci ale pomului vieții, să se împărțesească toți oamenii și toate noroadele, toți aceia care — sorbind din seva pomului cunoștinței — înmulțesc neîncetat, cu sfînta sudoare a muncii, roadele minunate care umplu cornul abundenței și jîtnițele păcii.

În primele zile din jurul Anului Nou, oamenii de pretutindeni au obiceiul să-și înveselească lăuntruul caselor cu ramuri verzi, să împodobescă pomi de iarnă, să aprindă luminări, să scînteieze artificii. «În aceste sărbători, un rol important

II au copii. Ei sînt aceia care primesc daruri, care au voie să se joace pînă tîrziu și să facă năzbtii. Aceasta nu este ceva întîmplător: calendarul îi face pe om să se gîndească la faptul că există viață și moarte, că există o succesiune a generațiilor, că există un viitor. Copiii pot fi bălai sau oacheși, pot să vorbească rusește, englezește sau chinezește, dar oamenii își întorc pretutindeni privirile, cu dragoste și speranță, spre copii. Copiii fac roată în jurul luminilor sărbătorești, iar cei mari, zîmbind, se gîndesc la un singur lucru: anul nou trebuie să fie un an de pace, de muncă creatoare, de bucurie, de fericire general umană.

Popoarele — unite în năzuința lor spre pace, — nu vor cruța nici un efort pentru ca drumul păcii să ajungă sensul unic al devenirilor viitoare ale omenirii.

Oamenii știu, din experiența lor de milenii, că iarna poate aduce uneori viscoale grele, furtuni de zăpadă, înghețuri neobișnuite. Dar toate acestea nu pot împiedeca venirea primăverii cu soare cald, cu flori îmbălsămate, cu pașiști de mătase, cu clipeceli suave de izvoare, cu freamăt tainic de pădure, cu cîntecele dulci ale păsărilor, cu aleanul eternei tinereți. Cele mai multe zile ale anului vor fi zile însoțite. Sub mantia zăpezii mustește seva primăverii, crește încet dar biruitor erful din care va rodi, mine, pîinea rumenă pe mesele noastre. Din lupta sfîntă a noroadelor pentru apărarea păcii, vor crește biruitoare florile bucuriilor viitoare ale omenirii.

3

Poporul nostru muncitor și iubitor de pace a pășit în noul an cu sufletul plin de mulțumiri și satisfacții. Anul ce s-a dus, el l-a încheiat cu două bilanțuri excedentare: unul, cu în crustarea pe răboj a izbuzilor lui din răstimpul leatului expirat, iar al doilea cu numărarea cuceririlor de pe durata întiiului său cincinal. Biruințele au fost deosebit de mari, de luminoase, de fericitoare. Stăpîn pe soarta sa, pe munca sa, pe bogățiile țării, poporul nostru — cu bucuriile slobozeniei depline în suflet — a urcat pe schele și și-a zidit o viață nouă, după care a rîvnit veacuri de-a rîndul sub stăpînirile împotrivoitoare de odinioară.

Cîte s-au schimbat în țara noastră! Cît nu mai seamănă chipul însoțit de azi al patriei iubite, cu România mohorîtă de altădată. Cîtă deosebire între omul înrobît pînă mai ieri, și omul slobod al zilelor noastre!

Țara, care în trecut nu avea voie să fie decît «eminamente agricolă», este azi o înfloritoare țară industrial-agrară.

Ogoarele trudite în vechi cu plugul de lemn și cu grapa de mășcini, azi sînt fecundate cu ultimele vehicule ale tehnicii agricole și după normele cele mai noi ale științei... Avem tractoare romînesti nu numai pentru cîmburile noastre, ci și pentru export. Semănătoarele, combainele și alte mașini agricole, nu mai trezesc mirare nimănui pe plaiurile noastre. Oamenii le cunosc, le știu «tainele», le mînuiesc cu îndemîinare, le iubesc ca pe niște prieteni și dragi tovarăși de muncă.

Unii în Iulovărășli, G.A.C. căci unioa face puterea — truditonii pă-mîntului cunosc bucuriile unei rodnicii și îmbalsugări, cum abia cutezau părinții lor să viseze. Și belșugul acesta nu este numai al pîinii, ci și al mîinii. Căminul cultural, biblioteca, radio-ul, soarele electric, nu mai constituie miraie de care omul satelor noastre să se apropie cu sfiiala atingerii unor vrăji. Analfabetismul va rămîne curînd o plagă a trecutului pătîmării noastre. Azi nimeni nu mai privește a mirare la săteanul care pleacă la lucru cu o broșură la șepar, pe care s-o răsfoiască în popasul de la amiază. Ostenitorul nostru de pe ogoare nu mai seamănă cu ogrîjitul de pe latifundiile «conasului». Conștiința slobozeniei pe care și-a cucerit-o și-n care trăiește, i-a făcut statul mai drept, pasul mai apăsăt, mersul mai vioi, privirea mai șăgalnică, vorba sigură, vrerea hotărîtă. Din toată ținuta lui răzbate demnitatea omului care are un țel în viață, care știe pentru ce trăiește și încotro se îndreaptă.

Dar există oare vreo latură a vieții noastre de azi, care să mai aducă cu cea de odinioară? Dispărînd specia odioasă a stăpînului cu grai asoru și priviri ucigașe, acum toți oamenii se simt OAMENI, pentru că viața lor e VIATA.

Ostenitorului din uzinele și termocentralele noi; cercetătorului din laboratorul pe care atîta și l-a dorit; tînarului studios în institutul care miroase încă a var proaspăt; profesorului în fata unui auditoriu entuziast, cum n-a visat niciodată; medicului în sanatoriul utilat după dragul inimii lui. — tuturor celor îmbrăcați în salopeta făuririi mîndrului viitor al țării noastre le ride în ochi primăvara vieții noastre celei noi.

Odată cu trecerea peste pragul noului an, poporul nostru — privind cele izbândite pînă acum — cată cu drag la cuceririle sale viitoare, după socotințele și chibzuirile arătate de puterea noastră populară pentru următoarea postată de cinci ani. El trăiește de pe acum — cu visul și cu întrezărirea — frumusețea vieții noastre la sfîrșitul celui de al doilea cincinal, după ce vom fi dobîndit biruințele spre care ne mină puterea noastră de muncă, înflăcărata noastră dragoste de patrie, dorul nostru fierbinte de a face din țara părinților noștri o adevărată Arcadie a fericirii.

Iată atîtea motive pentru care poporul român iubește pacea și luptă pentru apărarea ei. Pacea ne chează și împărtășirea din fagurul trăirii de acum și ne dă putință să ne făurim viitorul însoțit după care însetăm ca cerbii după izvoare.

În frontul celor nouă sute de milioane de luptători pentru apărarea păcii, poporul român este prezent cu toată ființa lui, cu tot entuziasmul lui, cu toate puterile lui. El crede în triumful păcii în lume, cu tăria cu care crede în dreptul lui sacru de a-și zidi devenirile sale mărețe. Biruința păcii înseamnă biruința primăverii întregii omeniri. Și pentru această primăvară a tuturor popoarelor, norodul nostru nu-și va precupeți nici dragostea, nici munca, nici puterile.

Așezămîntul nostru strămoșesc de credință întimpină anul 1956 cu optimismul care e ființial Bisericii dreptslăvitoare a lui Hristos.

Mesașul permanent, pe care Biserica Mîntuitorului îl adresează lumii, este credința ei dumnezească în biruința Vieții asupra morții, a Luminii asupra întunericului, a Binelui asupra răului, a Adevărului asupra minciunii. Creștinismul a cucerit lumea pîgînă prin propovăduirea credinței în Învierea lui Hristos, deci prin propovăduirea triumfului Vieții asupra morții. Fără această credință în Învierea lui Hristos și în biruința Vieții nu s-ar fi întemeiat Biserica Primară și n-ar fi existat creștinismul. Credința aceasta constituie esența și izvorul forței spirituale a Bisericii lui Hristos pentru de-a pururea. Căci Învierea Domnului este chezașia învierii și vieții noastre celei pururea stătătoare.

Întreg Weltanschauung-ul creștin, inima dreptarului său de credință, substanța lui cea mai intimă, cea mai adîncă și mai vitală, îl constituie glorificarea victoriei depline a Vieții, eliberarea ei din lanțurile corupției și păcatului, proslăvirea întregii creații, întregului cosmos, în Împărăția Vieții celei pururea vecitoare. Va fi «un Cer nou și un Pămînt nou» — mărturisește statornic Biserica lui Hristos — în care toți fiii lui Dumnezeu vor exulta de bucuriile slobozeniei depline, ale dragostei desăvîrșite, ale luminii neînserate, ale adevărului curat și ale păcii eterne.

Viața, dragostea, lumina, adevărul și pacea sînt pîrghile, cu har și putere de sus, ale Bisericii lui Hristos.

Viața nu este posibilă, fără dragoste, fără lumină, fără adevăr, fără pace.

Biserica — solînd pururea drepturile vieții — este chemată, cu chemare de la Dumnezeu, să vestească fără încetare și să apere cu toată tăria drepturile păcii.

Mîntuitorul a venit pe lume, pentru ca lumea «să-și îndrepte pașii pe căile păcii» (Luca I, 79). El este — după cuvîntul cel de Dumnezeu inspirat al lui Isaia — «Domn al Păcii» și al vieții (IX, 6). De aceea, la dumnezeasca Lui Naștere, îngerii au vestit lui Dumnezeu slavă, iar oamenilor pace și bunăvoință (Luca II, 14). Taina Întrupării este taina împăcării omului cu Dumnezeu, «pentru că Hristos este pacea noastră... Cel ce a dărîmat peretele din mijloc al despărțirii..., spre a face pace... Și venind, El a vestit pace, celor de aproape și celor de departe» (Efes. II, 14-17).

Binecuvîntarea păcii a fost mereu prezentă pe buzele Mîntuitorului: «Fericiri făcătorii de pace, că acela fiii lui Dumnezeu se vor chema». — a spus în Predica Sa de pe Munte (Mt. V, 9). «Pacea Mea las vouă», «Pacea Meu dau vouă» — a grăit Apostolilor Săi (Ioan XIV, 27). Obiectivul însuși al propovăduirii Domnului, a fost pacea: pacea cu Dumnezeu, pacea cu noi înșine, pacea cu semenii noștri: «V-am spus toate acestea, pentru ca întru Mine pace să aveți» (Ioan XVI, 33). Pentru Ierusalim, Mîntuitorul a plîns, fiindcă acea nefericită cetate, deși atît de privilegiată, nu avea să cunoască bucuriile păcii (Luca XIX, 41-44).

Sacra misiune a Bisericii de a propovădui nelncetat pacea i-a fost îndreptățită de Domnul prin cuvintele adresate întiilor Săi Ucenici și Apostoli: «În orice casă veți intra, mai întii ziceți: «Pace casei acestei». Așa dar, pacea înainte

de toate! Căci pacea este izvorul tuturor bucuriilor vieții, izvorul mântuirii și al izbăvirii noastre în veac și în veacul ce va să fie. În acest sens grăiește și Sfântul Apostol Pavel, subliniind îndatorirea fiecărui creștin de a fi slujitor al păcii: «Dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă... Toate sînt de la Dumnezeu, care ne-a împăcat cu Sine prin Iisus Hristos și ne-a încredințat slujirea împăcării... punînd în noi cuvîntul păcii» (II Cor. V, 17-9).

Biserica lui Hristos, deci — prin toți slujitorii și fiil ei duhovnicești — propovăduiește pacea, urmează și apără căile păcii din încredințarea lui Hristos, Domnul Păcii. Căci «Dumnezeu nu este al neorînduiei, ci al păcii (I Cor. XIV, 33). Și «cît de frumoase sînt picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc eele bune» (Rom. X, 15).

Inchinătorul lui Hristos nu se poate apropia de Altarul Domnului dacă nu trăiește în pace cu semenul său: «Iar de-ți vei aduce darul tău la Altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă darul tău înaintea Altarului, și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău; apoi venind, adu darul tău» (Mt. V, 27). «Cît ține de voi, fiți în pace cu toți oamenii» (Rom. XII, 18). «Căutați pacea și sfîntenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul» (Evrei VII, 14). «Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mîncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfînt... Așa dar, să urmați cele ale păcii și cele spre zidirea unuia de către altul» (Rom. IV, 17, 19), «și pacea lui Dumnezeu, care acoperă toată mintea, va păzi inimile și cugetele voastre în Hristos Iisus» (Filip. IV, 7).

Comuniunea dragostei, a unirii și a păcii este bine plăcută lui Dumnezeu: «Bucurați-vă, desăvîrșiți-vă, fiți uniți în cuget, trăiți în pace, și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi» (II Cor. XIII, 11). «Umblați cu vrednicie după chemarea cu care sînteți chemați, cu toată smerenia și blîndețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții cu dragoste și silindu-vă să păstrați unitatea Duhului în legătura păcii» (Efes. IV, 1-4).

Cutezanța sacră e și ea necesară în zilele cercării și împotrivirii celor răi: «Întăriți-vă întru Domnul și în puterea tăriei Lui, îmbrăcîndu-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneițirilor vrăjmașului... Stați deci tari, încingîndu-vă mijlocul cu adevărul, îmblătîndu-vă cu platoșa dreptății și încălțîndu-vă picioarele întru gătirea Evangheliei Păcii» (Efes. VI, 10, 11, 14, 15). «Iar peste toate acestea puneți veșmîntul dragostei, care este legătura desăvîrșirii și pacea lui Dumnezeu, la care care ați fost chemați... va domni în inimile voastre» (Colos. III, 14-15).

Aspre sînt cuvintele Scripturii împotriva celor ce fac sminteli, provoacă dezbinări între oameni, se poartă cu neubire și turbură pacea: «Să vă păziți de cei ce fac dezbinări și sminteli... și prin vorbe bune și plăcute la auz înșeală inimile celor simpli» (Rom. XVI, 17). «Aceștia sînt izvoare fără apă și neguri purtate de furtună, cărora li se păstrează întunericul nepătruns în veac; căci rostind cuvinte trușe și deșarte, vor să momească... pe cei ce abia au scăpat de aceia care încă viețuiesc în rătăcire... Făgăduiesc oamenilor libertatea, ei înșiși fiind robi stricăciunii lor, căci de oca ce osto cineva biruit, de aceea osto și căpșnit» (II Petru II, 17-18). «Cu gura ei grăiesc cele ale păcii, dar inima lor e plină de răutate» (Ps. XXVII, 4). «Ei și-au încordat arcul, au pus săgeata pe coardă, ca să tragă din întuneric în cei nevinovați... Dar există Domnul în Biserica Lui cea sfîntă, există un Dumnezeu pe tron, în Cer: ochii Lui privesc spre cei obișnuiți, genele lui cercetează pe fiii oamenilor. Domnul cercetează pe cel bun și pe cel rău; iar pe cel rău îl urăște sufletul Său. De aceea cupa soartei celor răi amară va fi... Căci Domnul este drept și iubește dreptatea; fața Lui spre cel drept veghează» (Ps. X, 2-7). Răsplata celor răi va fi «după faptele lor și după izvodirile lor cele viclene... Pe aceștia, Domnul îi va doborî la pămînt și niciodată nu-i va mai scula» (Ps. XXVII, 5-8).

Datoria de a ne apăra, împotriva celor ce vor să ne răpească libertatea și să ne turbure pacea, e limpede exprimată de Sfîntul Apostol Petru: «Aceasta e voia lui Dumnezeu, ca voi, bine făcînd, să închideți gura celor fără cunoștință și fără minte. Trăiți ca oameni slobози... iubiți frăția și pacea» (I Petru II, 15-17). Iar Sfîntul Apostol Pavel adaugă: «Stați tari în libertate... și nu vă plecați iarăși în jugul robiei... căci voi ați fost chemați în libertate» (Gal. V, 1, 13). «Domnul dă fărle poporului său; Domnul va binecuvînta poporul Său cu pace» (Ps. XXVIII, 11).

Prezența Bisericii în rîndurile întii ale celor ce apără pacea și viața omnirii, nu este, așa dar, o prezență de circumstanță, o prezență întâmplătoare, o prezență simbolică, ci este o misiune, o chemare, un apostolat încredințat ei de însuși Hristos-Dumnezeu, Domnul Păcii, ca mijloc esențial, ca vehicul și metodă substanțială în iconomia mîntuirii neamului omenesc...

În frontul luptătorilor pentru apărarea păcii, Biserica lui Hristos aduce credința ei dumnezească în biruința finală a forțelor vieții, — credință, «pe care o avem ca pe o ancoră a sufletului, sigură și tare» (Evrei VI, 19), «ca pe o făclie ce luminează în întuneric, pînă cînd se va lumina de ziuă și luceafărul păcii va răsări în inimile tuturor» (II Petru V, 19).

Biserica Ortodoxă Romină, — călăuzită de Întîistătătorul ei, Prea Fericitul nostru Părinte Patriarh Justinian — a adus o contribuție de seamă cauzei sfînte a apărării păcii în lume. Alături de întregul nostru popor, ea a fost prezentă la toate marile acțiuni, menite să stăvilească unelirile celor ce răspîdesc vrajba în lume, și să sporească forțele binecuvîntate ale apărătorilor păcii pe pămînt. Cu-vîntul ei hotărît, ruga ei fierbinte, credința ei tare și fapta neșovăitoare s-au adăugat ca un izvor curat la șuvoiul vrerii tuturor oamenilor și noroadelor de a statornici pacea în lume.

Biserica noastră dreptslăvitoare — cu încredințarea pe care o are de la Dumnezeu — crede neclătinat în triumful luminos al forțelor păcii și vieții, în anul care începe, precum au triumfat și în anul ce s-a încheiat.

În acest sens, mărturisirea cu dreptate Prea Fericitul nostru Părinte Patriarh Justinian: «Răsfoind filele calendarului anului trecut, cu însemnările despre marile biruințe ale cauzei păcii, — să deschidem cu încredere porțile noului an. Dumnezeu Atotputernicul, care a zidit cerul și pămîntul, marea și cite sînt în-trînsese, își va pleca urechea spre năziunțele cele mai fierbinți de «pace pe pămînt și bunăvoire între oameni», și «va binecuvînta cu pace pe poporul Său... El se va îndura ca, atunci cînd vom încerca să încheiem socotelile anului acestuia, să putem grăi cu Psalmistul: «Veniți de vedeți faptele mărețe ale Domnului, minunile pe care le-a făcut El pe pămînt: El a stăvilit războaiele pînă la capătul pămîntului» (Ps. XLV. 8-9). Și de binecuvîntările păcii se bucură toate noroadele pămîntului.

D. V. SADEANU

LAUREAȚII PREMIILOR INTERNAȚIONALE STALIN „PENTRU ÎNTĂRIREA PĂCII ÎNTRE POPOARE“ PE ANUL 1955

Ziarele din 21 decembrie 1955 ne-au adus vestea că între 7 și 9 decembrie au avut loc ședințele Comitetului pentru decernarea premiilor internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» și că în urma examinării propunerilor primite a fost adoptată hotărîrea ca pentru anul 1955, aceste premii să fie decernate următoarelor persoane:

1. Lasaro Cardenas — fost Președinte al Mexicului, cunoscut militant pe tărîm obștesc al Mexicului, activ apărător al păcii generale.
2. Seik Muhammed Al-Așmar — militant progresist din Siria, dîrz luptător pentru independența națională a patriei sale, pentru libertatea poporului sirian și a celorlalte popoare din Orientul apropiat, pentru pace în lumea întregă.
3. Iosef Wirth — Republica Federală Germană — fost cancelar al Reich-ului german, membru al Consiliului Mondial al Păcii.
4. Ton Dyk Thang — activist de seamă pe tărîm obștesc din Republica Democrată Vietnam, Președintele Comitetului Național al Frontului Patriotic din Vietnam, membru al Consiliului Mondial al Păcii.
5. Akiko Seki — activistă pe tărîm artistic și obștesc, membră a Comitetului Japonez pentru Apărarea Păcii.

6. Ragnar Forbekk, — pastor al Catedralei din orașul Oslo, membru al Comitetului Partizanilor Păcii din Norvegia, membru în Consiliul Mondial al Păcii.

Acordarea premiilor internaționale Stalin «Pentru întărirea păcii între popoare» constituie un mare eveniment pentru luptătorii pentru pace de pretutindeni și este întâmpinat, în fiecare an, de către aceștia, ca o manifestare vădită a Uniunii Sovietice pentru cauza apărării păcii, cum și a «prețuirii și respectului de care se bucură în rândurile poporului sovietic luptătorii încercați pentru triumful păcii în lumea întreagă».

Slujitorii cultelor din țara noastră laolaltă cu toți ceilalți cetățeni ai patriei noastre întâmpină și ei cu vie satisfacție decernarea acestor premii mai ales că între acești eminenti și încercați luptători pentru cauza apărării păcii se găsesc și două personalități religioase: Șeikul Muhammed Al-Așmar din Siria și Ragnar Forbekk, pastor al Catedralei din Oslo-Norvegia.

Cel ce semnează aceste rânduri a avut cinstea să-i cunoască pe amândoi.

Am cunoscut pe Șeikul Muhammed Al-Așmar cu prilejul Sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm din noiembrie 1954.

El este Președintele Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din Siria și membru al Consiliului Mondial al Păcii.

Este prea bine cunoscută lupta pe care o duc popoarele arabe împotriva asupririi coloniale, pentru libertate și pentru independență națională.

Între cei ce militează pentru această cauză, printre cei dintâi se găsește Șeikul Muhammed Al-Așmar, «pe care nici închisoarea, nici amenințările cu pedeapsa capitală» nu l-au putut abate de la această luptă.

Șeikul Muhammed Al-Așmar este și un militant progresist pe tărîm social iar ca șef religios musulman este convins de adevărul că Dumnezeu iubește pacea și toate ale păcii și că adevăratul credincios trebuie să lucreze din răspuțeri ca pacea să se întemeieze în toată lumea.

Șeikul Muhammed Al-Așmar iubește cu adevărat viața credincioșilor lui, luptă pentru îmbunătățirea vieții acestora, cum luptă și pentru respectul vieții tuturor.

A doua personalitate religioasă ce s-a invrednicit să primească premiul pentru întărirea păcii între popoare este pastorul Ragnar Forbekk, capelan al Catedralei din Oslo-Norvegia.

L-am cunoscut pentru prima dată la Congresul Popoarelor de la Viena din 1952 l-am întâlnit după aceea la Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Viena, din noiembrie 1953; la Sesiunea aceluiași Consiliu de la Stockholm din noiembrie 1954 și la Helsinki, în lunie 1955, la Adunarea Mondială pentru Pace, cînd pastorul Forbekk a prezidat ultima parte a ședinței de închidere a acestei istorice Adunări.

Pastorul Ragnar Forbekk s-a evidențiat în deosebi prin activitatea desfășurată în țara sa (Norvegia), împotriva participării acesteia la blocurile militare agresive, pentru neutralitatea ei.

Activitatea plină de abnegație a acestui vrednic slujitor al lui Dumnezeu l-a impus atențiunii și dragostei luptătorilor pentru pace din țara sa și după aceea dragostei și prețuirii partizanilor păcii din toată lumea.

Pastorul Ragnar Forbekk este membru al Consiliului Mondial al Păcii, o personalitate bine cunoscută și mult apreciată în lumea luptătorilor pentru pace.

Alături de Decanul de Canterbury, H. Johnson, de pastorul J. Endicott, profesor de Teologie și președintele Comitetului Național de Luptă pentru Pace din Canada, de preotul romano-catolic din Italia, Andrea Gagero, care de asemenea au fost găsiți vrednici de a li se acorda aceste premii în anii trecuți, — cei doi premiați recent: Șeikul Muhammed Al-Așmar și pastorul Ragnar Forbekk sînt exemple grăitoare ce însuflețesc pe slujitorii cultelor din țara noastră și de pretutindeni în marea acțiune de luptă pentru apărarea păcii între popoare.

Acești eminenti și încercați luptători își duc activitatea lor în țări, în care guvernele respective nu privesc cu ochi buni mișcarea pentru apărarea păcii, ei se expun deci la riscuri mari. De aceea, cu atât mai mare le este și meritul lor.

Decernarea premiilor internaționale Stalin acestor conștiinți și vrednici slujitori ai lui Dumnezeu ne umplu sufletele de bucurie și sporește încrederea slujitorilor cultelor din țara noastră ca și de pretutindeni în lupta ce o duc popoarele lumii pentru cauza apărării și întăririi păcii.

Felicitând călduros pe noii laureați ai Premiului Internațional Stalin «Pentru apărarea păcii între popoare», slujitorii cultelor din țara noastră au un prilej nimerit de a-și spori activitatea lor în această sfântă și nobilă cauză: apărarea și întărirea păcii între popoare.

Pr. AL. IONESCU

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ MEMBRĂ A ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE

Incepînd de la 15 decembrie 1955, Republica Populară Romînă a devenit membră a Organizației Națiunilor Unite, organizație ce a luat ființă după cel de al doilea război mondial, cu scopul de a se găsi calea colaborării popoarelor lumii, pentru apărarea în comun a păcii și a securității lor.

Cererea țării noastre de a fi primită în această organizație s-a făcut cu mulți ani în urmă, însă interesele unor state din Occident au împiedecat acest lucru.

În seara de miercuri 14 decembrie 1955, Consiliul de Securitate s-a întrunit din nou la propunerea delegatului sovietic A. A. Sobolev, care a cerut să se reexamineze problema admiterii de noi membri în O.N.U. pentru a ieși din impasul provocat de delegatul ciankașist.

«A. A. Sobolev a prezentat o rezoluție care prevedea admiterea simultană a 16 din 18 țări care au făcut cerere de admitere în O.N.U. Delegatul sovietic a propus ca cererile R. P. Mongole și Japoniei să fie examinate în sesiunea următoare a O.N.U.-ului. Rezoluția delegatului sovietic a fost adoptată cu 8 voturi favorabile și 3 abțineri. Nu au votat pentru admiterea simultană în O.N.U. a celor 16 țări, reprezentantul S.U.A., gomindanistul și reprezentantul Belgiei».

După relatările presei, în momentul anunțării rezultatului favorabil al votului, care recomandă Adunării Generale să admită 16 noi membri în O.N.U., «sala Consiliului de Securitate a izbucnit în aplauze».

Imediat după votul favorabil al Consiliului de Securitate, Adunarea Generală a O.N.U., întrunită în ședință plerară, a hotărît admiterea în O.N.U. a celor 16 țări, printre care și Republica Populară Romînă, Republica Populară Ungară, Republica Populară Bulgaria și Republica Populară Albania.

Au fost de asemenea admise în O.N.U., în cadrul aceleiași ședințe: Iordania, Irlanda, Portugalia, Italia, Austria, Finlanda, Ceylon, Nepalul, Libia, Cambodgia, Laosul, Spania.

La închiderea ședinței, Președintele celei de a 10-a Sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. a declarat cele 16 țări admise în Organizația Națiunilor Unite, care numără astfel, în prezent, 76 de țări membre.

«Reprezentanții țărilor noi membre în O.N.U. au participat la ședința Adunării Generale.

Primirea celor 16 noi membri în O.N.U. — potrivit propunerii delegației sovietice — reprezintă un important succes al forțelor iubitoare de pace și totodată o înfrîngere a uneltirilor celor care ani de zile au împiedecat rezolvarea acestor probleme».

Vestea admiterii țării noastre ca membră a Organizației Națiunilor Unite a fost primită cu multă bucurie de către cetățenii Patriei noastre ca și de către toți oamenii de pretutindeni care iubesc întărirea păcii între popoare.

În întreprinderi, în instituții, în sate și orașe, au avut loc mari adunări cum au fost la Grivița Roșie în Capitală, la uzinele «23 August», la fabrica de confecții Gh. Gheorghiu-Dej, la uzinele Matyas Racosi, la Hunedoara, la Cluj, pretutindeni, în aceste adunări, cetățenii Patriei noastre, conștiinți de marea rol pe care trebuie să-l îndeplinească Organizația Națiunilor Unite și-au exprimat

via lor satisfacție, luându-și angajamente că vor lupta cu și mai multă hotărâre pentru cauza apărării păcii.

Președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R. a adresat o telegramă către Președintele celei de a 10-a Sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., în care exprimă via satisfacție a poporului și Guvernului Român față de hotărârea admiterii României în Organizația Națiunilor Unite.

«Guvernul Român — se spune în telegramă, — care duce cu stăruință o politică de întărire a păcii, de coexistență pașnică și de prietenie între popoare, exprimă mulțumirile sale delegațiilor tuturor țărilor care au sprijinit România să-și ocupe locul cuvenit în O.N.U.

Guvernul Român declară că va urma cu fermitate înaltele principii ale Chartei Națiunilor Unite, că va susține toate inițiativele menite să ducă la îmbunătățirea colaborării între popoare, că își va da contribuția sa activă la îndeplinirea sarcinilor fundamentale și supreme a Organizației Națiunilor Unite; apărarea și consolidarea păcii și securității internaționale.

«Pentru poporul nostru, ca și pentru popoarele altor țări care au fost împiedecate să-și trimită reprezentanții la O.N.U., hotărârea de admitere în Organizația Internațională înseamnă curmarea unei îndelungate nedreptăți. Temeiuri incontestabile îndreptăteau de mult admiterea Republicii Populare Române ca membră a Organizației Națiunilor Unite. Contribuția de sânge pe care și-a dat-o poporul român la victoria națiunilor unite asupra fascismului, devotamentul poporului nostru față de cauza păcii, întreaga politică internă și externă a Statului nostru democrat-popular, mărturisesc atașamentul organic al R.P.R. la principiile și telurile Organizației Națiunilor Unite și fac dovada capacității și a voinței țării noastre de a îndeplini obligațiile prevăzute de Chartă».

Votul Adunării generale a O.N.U. din 15 decembrie anul trecut a dat o vie satisfacție și tuturor oamenilor iubitori de pace de pretutindeni, care consideră acest fapt ca o biruință a principiului coexistenței pașnice între cele două sisteme politico-sociale diferite, «drept un succes important al politicii de consolidare a păcii și o răsunătoare înfringere a dușmanilor acestui principiu.

«Cît de limpede, principială și consecventă apare politica reprezentantului U.R.S.S., care a susținut necesitatea de a fi primite simultan în O.N.U. toate țările care au făcut cereri, îndreptate de regimul lor politic sau social. Reprezentantul U.R.S.S. a apărat cu tărie principiul universalității O.N.U.-ului, a necesității ca O.N.U. să cuprindă cît mai multe țări de pe glob».

«Oamenii pot avea păreri deosebite, — spune Prea Fericitul Părinte Justinian în Pastorală de Crăciun a anului 1955, — năzuințe diferite, înțelegeri deosebite a anumitor lucruri și treburi. Popoarele au feluri de trai deosebite și cele mai multe țin la obiceiurile lor, la ceea ce au. Dacă este bunăvoire însă, dacă este mereu vie voința de a trăi în pace și în înțelegere, ele se împacă, trăiesc unele alături de altele în pace și înțelegere și nu se gîndesc să ajungă la încăierări războinice, care nu pot aduce decît ruină și distrugere pentru toți».

Votul obținut în Consiliul de Securitate și în Adunarea Generală a O.N.U., în urma propunerii reprezentantului sovietic este o dovadă a celor de mai sus, este o dovadă că popoarele pot determina servirea cauzei păcii.

Chiar reprezentanții unor țări capitaliste ca acela al Angliei, al Franței, al Canadei, etc., au fost obligați să-și schimbe poziția lor anterioară și să sprijine la actuala sesiune primirea în O.N.U. a tuturor țărilor care au cerut acest lucru.

«In areopagul popoarelor», cum numește Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, Organizația Națiunilor Unite, în cuprinsul Pastoralăi citate mai sus, poporul nostru își va putea spune de acum cuvîntul său deschis și limpede în marea cauză a apărării păcii.

Un nou glas și noi glasuri vor răsuna de la tribuna acestei mari organizații a popoarelor în favoarea păcii, a înțelegerii și securității popoarelor.

Pentru preoții Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române ca și pentru toți slujitorii cultelor din țara noastră, admiterea țării noastre ca membră a Organizației Națiunilor Unite constituie un fapt ce ne bucură, ca pe toți ceilalți cetățeni ai Patriei noastre, un fapt ce ne sporește încrederea în biruința cauzei apărării

păcii și securității popoarelor, ne sporește în același timp dragostea și devotamentul pentru slujirea înfloririi și întăririi scumpei noastre Patrii, căci Guvernul și poporul țării noastre luptă din răzputeri pentru respectul principiilor și scopului nobil al O.N.U.

Lucrînd pentru biruința acestor nobile principii ne vom învrednici să putem spune cu Psalmistul: «Veniți de vedeți faptele mărețe ale Domnului, minunile pe care le-a făcut El pe pămînt; El a stăvilit războaiele pînă la capătul pămîntului» (Psalm 45, 8-9).

REDACȚIA

CU OCHII LA VIITOR

După o zi de muncă spornică, truditul țarinilor noastre își privește — din capul ogorului — roada strădanilor lui și, cu ochii plini de lumină și pieptul doidora de bucurie, grăiește întru sine: «Bună treabă am făcut!». Apoi, în drum spre casă, plănuește lucrul pentru a doua zi. Așijderea și poporul nostru muncitor, la sfîrșit de an și de cincinal, — punînd în cumpăna dreptelor socotelii bogăția împlinirilor și măsurînd cu drag calea parcursă către ținta vrierilor lui de tot mai multă bună stare și fericire obștească, — îmbrățișează cu duioșie mărețele lui cuceriri de pînă acum, și-și aruncă privirile spre izbînzile sale de viitor.

Mersul acesta spre viitor nu este, însă, la întimplare. Puterea noastră populară, sprijinindu-se pe socotințe stabilite în mod științific, a făcut un plan de muncă pentru dezvoltarea economiei noastre naționale și a culturii în țara noastră pe răstimpul următorilor cinci ani.

Înfăptuirea acestui plan — se înțelege de la sine — necesită analizarea cu migală a o serie întreagă de elemente, pe bază de date statistice cît se poate mai exacte. Între acestea, situația actuală a populației constituie un element esențial, un element de primă importanță. «Repartizarea pe teritoriu și structura populației, adică repartizarea ei după sex, vîrstă și stare civilă, după naționalitate și limbă maternă, după ocupație și după împărțirea ei pe diferitele ramuri ale economiei naționale», trebuie cunoscute cu amănunțime și fără greș.

Se știe că — odată cu crearea marii noastre industrii naționale din anii puterii populare — populația orașelor noastre a sporit într-un ritm nemai cunoscut vreodată în trecutul nostru. Fără cunoașterea precisă a schimbărilor acestora în structura și repartizarea la zi a populației, nu este cu putință o planificare justă a dezvoltării economiei naționale și a culturii în patria noastră. În toate compartimentele de activitate creatoare este de absolută trebuință să se știe pe ce element uman se poate conta. De pildă, în industrie, spre a se fixa nivelul producției, a se stabili locurile unde urmează să se construiască noi fabrici și uzine, noi căi de comunicație feroviară sau rutieră, etc., trebuie avute în vedere forța de muncă existentă, numărul cadrelor calificate, posibilitățile materiale de dezvoltare în aceste direcții, ș. a. «La planificarea dezvoltării rețelei de unități comerciale, la repartizarea mărfurilor industriale, a uneltelor agricole, a îmbrăcămîntei și încălțămîntei, trebuie ținut seama de structura și cerințele oamenilor muncii de la sate și orașe. Deasemenea dezvoltarea rețelei sanitare și de instituții culturale-educative, de școli, de construcții, de locuințe, etc., impun cunoașterea numărului populației din orașe, centre muncitorești, comune și sate, a numărului copiilor și tineretului de vîrstă școlară, a populației de diferite naționalități existente în regiuni, orașe, comune». Toate aceste date vor servi ca puncte de orientare pentru făurirea bunei stări a tuturor celor ce muncesc pe șantierele înfloritoare ale vieții noastre celei noi.

Iată de ce puterea noastră populară a orînduit ca, la 21 februarie 1956, să aibă loc recensămîntul general al populației din țara noastră.

Recensămîntul reprezintă o lucrare de mari proporții, cuprînzînd întreg teritoriul țării și înregistrîndu-se fiecare locuitor de la orașe, din comune, sate, cătune și chiar din cabane răzlețite pe vîrf de munte, în miez de cîmpie, sau pe malul mării. Pentru toți aceștia vor fi întocmite fișe, conținînd datele trebuitoare pentru o deplină și reală documentație.

Ultimul recensământ a avut loc cu opt ani în urmă, în 1948. Numărul populației țării, înregistrat atunci, a fost de 15.872.624 locuitori, repartizați astfel: 3.713.139 suflete (23,4%) locuiau în cele 189 orașe și comune suburbane, iar 12.159.485 suflete (76,6%) trăiau în cele 6.400 comune rurale.

După datele aceluși recensământ, numai 19 orașe din țară depășeau cifra de 30.000 locuitori. Cât privește repartitia populației pe sexe, situația era următoarea: 48,3% bărbați, 51,7% femei.

În cei opt ani care s-au scurs de la ultimul recensământ, în viața poporului nostru s-au produs mari și radicale transformări economice, culturale, sociale, politice. S-a schimbat felul de trai al oamenilor, modul lor de a gândi, de a munci, de a privi rostul lor în marile evenimente istorice ale patriei noastre. În iureșul vieții noastre celei noi, mari cuceriri au fost obținute în industrie, agricultură, învățământ, artă și cultură. A sporit numărul muncitorilor, tehnicienilor, specialiștilor în munci de înaltă calificare; au luat ființă gospodăriile colective, întovărășirile agricole, asociații pentru culturi tehnice; vechi orașe au crescut și s-au dezvoltat, altele noi au apărut pe harta țării; localități cu strict caracter rural altădată, azi au devenit centre muncitorești cu evidentă înfățișare urbană; s-au născut ocupații noi și au dispărut ocupații specifice vechilor ordine politice; neștiința de carte este pe cale de lichidare; mulți analfabeți pînă mai ieri, azi sînt mînuitori precepuți de tractoare, combine, excavatoare și alte mașini care reclamă specializarea tehnică pe bază de studiu; creșterea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii a dus la o sporire însemnată a natalității și la o scădere cu 50%, față de 1938, a mortalității.

Toate acestea au determinat importante schimbări în structura populației și în repartitia ei teritorială. Buna gospodărire a țării reclamă cunoașterea și analizarea atentă a acestor schimbări. Ele, însă, nu pot fi cunoscute și cercetate în mod științific, decît pe temeiul unui recensământ general al populației țării.

Recensăminte s-au mai făcut și în trecut. Acelea ne sînt bine cunoscute; ele urmăreau un singur obiectiv: împovărarea poporului muncitor de la safe și orașe cu mereu noi sarcini fiscale, cu mereu noi măsuri de asuprire a creatorilor bunurilor vieții și de oprinare a minorităților naționale.

Recensământul de la 21 februarie 1956 nu are nimic comun cu recensămintele de odinioară. El corespunde unui rost înalt, drag tuturor fiilor patriei noastre: propășirea și înflorirea continuă a țării, bunăstarea și fericirea întregii obști românești.

Întrebările la care se va răspunde în cadrul recensământului sînt simple și explicite: numele și pronumele, adresa, sexul, vîrsta, starea civilă, cetățenia, naționalitatea, limba maternă, știința de carte, ocupația, locul de muncă. În fișe nu sînt întrebări cu privire la starea materială. Datele obținute prin recensământ sînt servesc numai ca material de interes statistic, ele rămîind secrete, iar păstrarea secretului este garantat de stat. Recenzorii vor înregistra răspunsurile în fișe, așa cum sînt date de fiecare persoană.

Înregistrările acestea vor arăta numărul exact al populației și repartizarea teritorială; numărul bărbaților și femeilor, al copiilor și bătrînilor; numărul celor ce lucrează în industrie, în agricultură, transporturi, comerț, alimentație, învățământ public, și în orice activitate concretă. Datele cu privire la știința de carte, de pildă, vor servi nu numai la oglindirea nivelului cultural al populației, dar vor înlesni și purcederea la noi măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului, potrivit cerințelor noi ale progresului realizat sau pe cale de realizare în țara noastră.

Interesele statului în această acțiune se conjugă, după cum vedem, desăvîrșit cu interesele tuturor fiilor patriei, deoarece recensământul populației servește întăririi țării noastre și îmbunătățirii condițiilor de trai ale întregului popor.

Lucrările de recensământ, care încep la 21 februarie 1956, vor dura 4 zile în orașe și 6 zile la safe. Ele vor fi executate de 90.000 de recenzorii, bine instruiți și pregătiți în acest scop, care vor vizita casă cu casă, pe întreg teritoriul țării.

Pentru efectuarea recensământului în bune condițiuni, este necesar ca oamenii să fie ajutați să înțeleagă rostul înalt al acestor importante operații, popularizîndu-se informații cît mai ample, asupra felului cum se va desfășura, asupra obiectivelor urmărite, ca și asupra necesității de a se face fără greșeli și fără lipsuri.

Recensământul acesta constituie o acțiune însemnată, pusă în slujba întregului norod muncitor. De aceea ea trebuie înfăptuită cu conștiința limpede că reprezintă o piatră de temelie la marea zidire a viitorului nostru luminos.

Preoțimea noastră — statornic prezentă, cu munca, cu îndemnul și cu plinirea în toate acțiunile de interes obșteasc — trebuie să întreprindă și de data aceasta o susținută operă de lămurire a obștei noastre credincioase, spre a face din fiecare iuu duhovnicesc un conștient susținător al lucrărilor de recensământ de la 21 februarie 1966.

*

Cu ochii țintă la viitor, pe care-l vrea luminos ca primăvara din inimile celor ce muncesc cu entuziasm pentru sporirea continuă a bucuriei de a trăi viața noastră cea nouă, poporul nostru muncitor împlinește cu încredere și ziua de 11 martie 1966, cind va lua parte la alegerile de deputați pentru Săturile Populare regionale, raonale, orașenești și comunale, alegind dintre cei mai vrednici fi ai sai pe noii deputați în organele locale ale puterii de stat, pe noii gospodari ai treburilor noastre obștești, care să ajute prin munca, priceperea și patriotismul lor, traucerea în viața a mărețelor obiective ale celui de al doilea cincinal al patriei noastre, în sfera lor de activitate.

Alegerile de deputați în Săturile Populare — moment important în desfășurarea acțiunilor pozitive pentru cheazășuirea urcușului nostru continuu pe scara progresului și luminii — sînt o ilustrare, vie ca viața, a celei mai de seamă cuceriri a poporului nostru: întreaga putere de stat aparține, în patria noastră, oamenilor muncii de la orașe și de la sate. Acest adevăr — atotcuprinzător ca însași viața cea nouă pe care ne-o făurim prin muncă și avînt tineresc în fiecare zi — este simțit cu inima, înțeles cu mintea și îmbrățișat cu vrerea de toată obștea țării, care, cu truda b. ațelor și cu dărnicia surletului, străduiește pentru grabirea marii noastre primăveri.

Poporul nostru știe — prin trăire — că cea mai esențială caracteristică a regimului nostru democrat popular este înaltul lui democratism. Cuvîntul «democrație» — născut din cuvintele grecești «demos» și «Kratos» — înseamnă «domnia poporului». Dacă în trecut, acest cuvînt nu avea nici o semnificație pentru poporul nostru, și era folosit de stăpînitorii vremii doar în momente festive de la trubene improvizate la fiecare patru ani, cind se schimbau «domnii» de la cirna țării, — astăzi norodul înțelege sensul real și adinc al democrației, pentru că el, «talpa țării», își guvernează singur destinele după vrerea cugetului și după chemările vieții.

Prin Marea Adunare Națională și prin Săturile Populare, poporul întreg își exercită din plin puterea, de nimeni și de nimic contestată sau disputată înăuntrul său.

Conducătorii poporului sînt, astăzi, ridicați din mijlocul poporului și de către popor. În conducătorii săi — de la președintele de Sfat Popular pînă la deputatul din Marea Adunare Națională și pînă la ministru — «poporul își vede întrupate numeroasele sale calități de gospodar priceput, chibzuit și harnic, talentele sale, spiritul său inventiv și creator, hotărîrea sa de a-și face viața mai bună, mai frumoasă, mai fericită.

La 11 martie vor fi aleși deputații Săturilor Populare. Aprecînd după entuziasmul cu care se participă la adunările pentru desemnarea candidaților și după însuflețirea cu care se poartă discuțiile, în jurul propunerilor făcute, apare evident că aceste alegeri vor duce la îmbunătățirea activității Săturilor Populare, la alegerea ca deputați a celor mai vrednici, mai destoinici și mai respectați oameni ai muncii, îndrumători harnici și chibzuiți, apărători devotați ai intereselor poporului, luptători hotărîți pentru luminoasele năzuințe ale tuturor celor ce străduiesc pe șantierul viitorului nostru.

Viața a arătat și arată neîncetat, că Săturile Populare, organe locale de tip nou ale puterii populare, sînt cea mai însemnată realizare în domeniul construcției noastre de stat, adevărată școală de conducători ieșiți din adincul poporului. Din experiența lor proprie, oamenii noștri s-au convins că, sprijinind activitatea Săturilor Populare, ei ajută la înfăptuirea a numeroase realizări pe tărîm gospodăresc pentru ridicarea economică și culturală a regiunilor, raaloanelor, orașelor și satelor noastre. Experiența anilor trecuți a dovedit nu numai că oamenii muncii sînt în stare să-și gospodărească țara mai bine decît foștii prefecți, primari și consilleri comunali, dar că ei sînt singurii care pot gospodări în folosul poporului, fiind odrăsliti din tulpina sănătoasă a poporului și trăgîndu-și puterea din nesecatul izvor de energie al poporului.

Expresie limpede ca adevărul vieții, a înaltului democratism al orînduirii noastre de stat, Sfaturile Populare sînt cele mai largi organizații de masă ale oamenilor muncii. Ele înlesnesc participarea a milioane de ziditori ai vieții noastre celei noi, la conducerea treburilor de stat. Este de-ajuns să arătăm că, în patria noastră, 134.000 de deputați și zeci de mii de alți oameni ai muncii iau parte în cadrul comisiilor permanente, ale comitetelor de cetățeni, al comisiilor de femei, etc. — la conducerea și diriguirea treburilor obștești.

Iar toate acestea sînt mărturia marilor drepturi și libertăți cucerite de poporul muncitor sub oblăduirea puterii noastre populare. Și pe acestea nu i le mai poate răpi nimeni. Căci un popor liber știe nu numai să-și prețuiască, ci și să-și apere libertățile.

Cu conștiința trăirii intense a biruitoarei lui slobozenii depline, poporul nostru își desemnează, în adunări obștești, pe candidații pentru alegerile de deputați în Sfaturile Populare. Este minunat spiritul de răspundere și exigența pe care o dovedesc alegătorii față de candidați. Activitatea fiecăruia dintre aceștia, meritele lui dobîndite la locul și în sfera lui de muncă, sînt analizate cu grijă și la nivelul dragostei pe care fiii partii noastre o nutresc vieții noastre celei noi. Și sînt trecuți pe listele de candidați numai aceia a căror viață e închinată integral năzuințelor luminoase ale poporului nostru. Iar aceștia reprezintă toate ramurile de activitate: truditores de pe ogoare, muncitori din fabrici și uzine, dascăli de catedră, savanți de laborator, ingineri, scriitori, artiști, funcționari, ostași, oameni ai muncii manuale și intelectuale.

La 11 martie, poporul nostru întreg va fi prezent la urne, spre a-și alege pe îndrumătorii, organizatorii și diriguitorii treburilor noastre gospodărești din unitățile locale ale puterii de stat.

Cu toții vom fi în sărbătoare. Pentru că aleșii noștri vor fi aceia care ne vor ajuta să făurim marea sărbătoare a izbînzilor celui de al doilea cincinal.

Biserica strămoșească — prin Ierarhii, clericii și obștea ei dreptcredincioasă — participă cu bucurie, la bucuria poporului nostru din 11 martie 1956. Căci așa cum în întregul ei trecut a fost mereu alături de popor, luptînd împreună cu el împotriva povarnicilor stăpîniri obijduitoare de odinioară, spre a răzbate împreună cu el în luminșurile largi ale slobozeniei, tot astfel și acum este alături de el în strădanile lui pentru zidirea marelui său viitor.

Dreptar luminos în această pivință ne sînt — pentru toți slujitorii și închinătorii dreptei credințe străbune — îndemnurile date nouă cu un prilej similar celui de la 11 martie, de Intîistătătorul Bisericii noastre, Prea Fericitul Patriarh Justinian. Aceste îndemnuri reprezintă Charta spirituală și patriotică a fiecărui preot și credincș ortodox român, Codul dragostei lui de Biserică, Patrie și Popor, Călăuză negreșelnică a mărturisirii atașamentului său de credința străbună și de năzuințele mereu înnoitoare ale norodului nostru muncitor. Le reproducem, spre a le reazeza în rugul conștiinței noastre, de unde să ne lumineze și să ne îndrume neîncetat către plinirile drepte ale chemării noastre de fii credincșoi ai Bisericii și cetățeni devotați ai Patriei.

Ne îndeamnă, așa dar, Îndreptătorul credinței noastre, Prea Fericitul Patriarh Justinian, în chipul acesta:

«Mergeți cu poporul, ca să nu rătăciți drumul...! Mergeți pe același drum cu poporul nostru muncitor: împărțiți cu el strădanile și greul muncii, ca să puteți împărți cu el și bucuria biruințelor».

Slujitorii altarelor «nu pot nutri alte gînduri și alte nădejdi decît acelea pe care le nutrește poporul în mijlocul căruia își desfășoară activitate lor. Ei nu pot avea alt drum, decît drumul pe care merge poporul nostru».

Slujind lui Dumnezeu, «noi stăm alături de poporul din care ne tragem și sîntem convinși că năzuințele poporului muncitor sînt și ale noastre. Legați prin credință și prin viață de el, sprijinim cu toate puterile noastre strădanile lui cinștite, pentru o viață socială dreaptă și fericită».

Acțiunea noastră «alături de constructorii ncii orînduirii sociale are la temelia ei două principii fundamentale: credința față de bisericile și comunitățile noastre religioase și, în același timp, dragostea noastră neclintită față de patrie și popor. Noi ne iubim parohiile, ne iubim credincșii și poporul nostru, ne iubim patria noastră». De aceea, mărturisim că «slujitorii altarelor noastre sînt tot așa de buni patrioți și tot atît de puternic legați, cu toată ființa și inima lor, de patrie și de popor, precum sînt legați prin misiunea și dragostea lor desăvirșită față de credința lor, de Biserică lor și de Dumnezeu pe care-L slujeac».

Astăzi, cînd poporul este chemat să-și aleagă pe bunii iconomi ai treburilor noastre obștești, «cînd poporul socotește acest mareț eveniment drept o sărbătoare și o zi de însemnătate istorică în viața sa, astăzi cultele religioase au dreptul și datoria să împărtășească și ele marea bucurie pe care o trăiește poporul nostru și să fie părtașe la actul prin care oamenii muncii de la orașe și sate aleg pe gospodarii vieții obștești ai statului nostru democrat popular».

Căci «felul în care s-a constituit Frontul Democrației Populare și modul în care sînt propuși candidații de către masele largi populare, dovedesc că poporul muncitor participă în chip conștient la alegerea reprezentanților săi. Candidații de azi nu mai sînt exponenții celor puțini și imbuibați, sau ai unei singure familii, organizată de circumstanță sub firmă politică. Candidații de astăzi sînt exponenții autentici ai năzuințelor și voinței poporului muncitor. Ei reprezintă toate categoriile populației muncitoare; ei sînt participanți activi la munca pașnică și constructivă a poporului nostru, sînt harnici făuritori ai vieții celei noi și luptători dirzi pentru apărarea păcii, libertății și independenței patriei noastre. Candidații aceștia sînt exponenții solidarității și unirii poporului nostru truditor, fără deosebire de religie și naționalitate, în munca pentru înflorirea și întărirea patriei».

Dreptul deplin și de nimeni contestat pe care-l au slujitorii altarelor de a participa la alegerea celor ce vor gospodări treburile noastre obștești «este încă o dovadă a încrederii pe care cîrmuirea țării o are în noi și în patriotismul nostru. La asemenea încredere se cuvine să răspundem cu toată tăria credinței noastre, cu toată sinceritatea inimilor noastre, cu toate puterile noastre de muncă, să răspundem cu și mai înflăcărată dragoste față de patrie și față de popor. Să răspundem prin participarea noastră voluntară și entuziastă la munca uriașă pe care o desfășoară astăzi poporul nostru pentru înflorirea scumpei noastre patrii».

Ferma noastră hotărîre «de a lua parte la munca pentru înflorirea patriei, va fi prinosul dragostei noastre neclintite către patrie și popor, către Statul nostru democrat popular și către Guvernul său. Înfrățirea tuturor celor ce muncesc, cu brațele și cu mintea, și stringerea lor cu dragoste și cu devotament în jurul cîrmuitorilor statului, constituie temelia trairnică pe care se înalță noua noastră patrie», viața noastră cea nouă, viitorul nostru însoțit.

Acesta este dreptarul dragostei de patrie și popor, pe care Intîlstatătorul Așezămîntului nostru de credință, Prea Fericitul Patriarh Justinian ni-l îmbrie drept călăuză și chivot luminos pe cărările devotamentului nostru întreg față de norodul truditor și față de scumpa noastră țară.

Nol, așa credem și așa mărturisim!

Cu acest îndreptar în inimi — Ierahi, clerici și credincioși — ne vom prezenta și la alegerile din 11 martie 1956.

•

Cu ochii la viitor — pe care-l vrea scîldat în luminile bucuriei și belșugului — poporul nostru se pregătește să întîmpine primăvara, anotîmpul fecundării pămîntului, prin munca sfîntă a brațelor și prin sacra sudoare a frunții pentru rodirea plinii noastre celei de toate zilele.

În curînd, sub stratul alb de zăpadă își va arăta fața pămîntul reavăn și afumat de umezeala iernii, deschizîndu-și larg brațele pentru a se dăruii binecuvîntatului frîmînt al plugurilor și a primi sămînta aleasă a rodirilor viitoare.

Pînă în ceasul în care semănătorii vor umple cîmpiile ca albinele cele harnice, sînt însă trebuitoare o seamă de pregătiri din bună vreme, pentru ca muncile agricole de primăvară să se desfășoare cu spor și fără întîzieri păgubitoare.

Acum este timpul reparării plugurilor, grapelor, semănătoarelor și a celorlalte unelte agricole. De asemenea, acolo unde agricultura a fost mecanizată, să se pregătească întregul utilaj agricol: tractoare, mașini de semănat, etc.

Cel care lucrează cu tracțiune animală, trebuie să-și îngrijească și să-și hrănească vitele de muncă, spre a putea răspunde cu putere muncilor ce îi așteaptă în primăvară.

Un rol de seamă în obținerea recoltelor bogate îl are sămînta folosită la însămîntare. Un proverb din bătrîni spune: «Ce semină, aceea și culegi». O bună sămîntă aduce un spor de recoltă de 30-35 la sută; iar cea de proastă calitate, de multe ori nici nu încolțește. Este, deci, necesar ca fiecare gospodărie — obștească sau individuală — să-și procure din vreme sămîntă de calitate superioară, de care are nevoie. În ultimii ani, Statul s-a îngrijit să pună la dispoziția trudi-

torilor de pe ogoare, semințe selecționate, pe care oricine le poate procura de la bazele de recepție fixate în toate colțurile țării.

Pentru asigurarea unei recolte sporite de legume și zarzavaturi timpurii, este trebuitor, ca încă de pe acum, să se construiască răsadnițe și să se însămânțeze roșii, ardei, vinete, etc.

În livezi e bine să se grăbească curățirea pomilor de uscături, mușchi și frunze uscate, iar când timpul îngăduie să se facă stropirile de iarnă.

Lucrările de primăvară fiind foarte numeroase, bun lucru este ca, dacă vremea este favorabilă, să se înceapă facerea arăturilor, fără a se pierde nici o zi.

În lumea satelor noastre se desfășoară, în prezent, o serie de cursuri ale învățământului gricol, cu demonstrații practice, pentru însușirea metodelor noi de lucru, pentru deprinderea a diferite feluri de cooperare în producție. Truditorii ogoarelor trebuiesc îndrumați să frecventeze cu drag aceste cursuri, ele deschizându-le orizonturi luminoase spre viitorul unei agriculturi efectuate după normele științei.

Primăvara se apropie cu pași grăbiți. Ea trebuie să-i găsească pregătiți întru totul, pe cei care au sarcina rodirii pământului și îmbelșugării caselor tuturor oamenilor muncii din patria noastră.

Întiul nostru Părinte duhovnicesc, Prea Fericitul Patriarh Justinian, are cuvînt de îndemn și sfătuire și pentru ostenitorii de pe țărîmile patriei. «În curînd — spune Prea Fericirea Sa — va fi timpul aratului, al semănatului și al muncii cîmpului. Aceasta-i rînduiala așezată de Dumnezeu dintru începutul lumii, cînd s-a poruncit: «De acum, cît va fi pămîntul, semănatul și seceratul nu vor mai înceta» (Fac. VIII, 22)... Vremea convenită împlinirii acestei porunci, acum este. Astfel făcînd, porunca Domnului ascultați, iar răsplata care va urma va fi rodul pe care-l veți culege pentru îndestularea familiilor voastre. Așa este drept și așa este bine, căci zice Sfînta Carte: «Cine ară, trebuie să are cu nădejdea că va avea roadă; și cine treeră, trebuie să treere cu nădejdea că va avea parte de cele așteptate» (I Cor. IX, 10). Această încredințare voi o aveți: ogoarele patriei noastre, ale voastre sînt, după cum și roadele lor, ale voastre sînt. Pămînturile sînt acum în stăpînirea celor ce le muncesc, ale celor ce le ară, le seamănă și le lucrează; ale celor ce le sfîntesc cu sudoarea frunții lor, iar nu ale acelor care — pînă nu de mult — le adunau doar roadele în hambarele lor fără fund. Au apus pentru totdeauna vremurile cînd voi munceați iar alții se bucurau de roadele ostenellor voastre». Azi, roadele trudei voastre sînt ale voastre și numai ale voastre.

Dar «pentru ca ogoarele voastre să vă dea roade îmbelșugate, e nevoie ca muncile să fie făcute la timp, să fie întrebunțate semințele cele mai sănătoase, să fie folosite metodele cele mai potrivite și, în același timp, să fie îndeplinite învățăturile cele mai înțelepte. Statul nostru are grija deosebită ca să nu vă lipsească nici unele, nici altele... Iară, pentru ca însămînțările să se poată face în condițiile cele mai prîncioase, vi se pun la îndemînă semințe bine selecționate, mașinile trebuitoare, uneltele cele mai bune, conduse de oameni cu pricepere. Întrebunțați-le la timpul potrivit! Feste tot sînt îndrumatori agricoli pricepuți, gata să vă fie de folos cu sfaturile lor, ori de cîte ori veți avea trebuință. Ascultați-l cu încredere și urmați-le îndemmurile, munciiți cu rivnă «și fiecare va primi răsplata după vrednicia sa» (I Cor. III, 8).

Pe slujitorii altarelor — în legătură cu sarcina lucrărilor de primăvară — Prea Fericitul Patriarh Justinian îi îndrumă astfel: «Preoților Bisericii noastre le revine îndatorirea de a sta mereu în mijlocul păstoritorilor lor, pentru a le fi sfătuitori și pilduitori, și în cele sfînte, și în celelalte trebuințe ale lor, «căci noi ne sirguim pentru bine, nu numai față de Dumnezeu, ci și față de oameni» (II Cor. VIII, 21). Munca bine îndrumată și bine săvîrșită de către toți, va asigura belșugul întregului popor și va întări pacea a toată lumea. căci «roadele dreptății se seamănă cu pace, făcătorilor de pace» (Iacob III, 17). Îndeplinidu-vă toți îndatoririle, după buna rînduială, «veți mînca pîinea voastră cu mulțumire» (Levitic XXII, 5).

Este datoria noastră a tuturor, să facem totul pentru ca anul 1956 — întiul an al celui de al doilea cincinal — să fie un an de rodnice realizări pe calea sporirii continue a belșugului, buneistări și fericirii obștești.

•

Cu ochii la viitor — pe care-l vrea neîntunecat de urgile unui război pus-titor — omenirea urmărește cu atenție fiecare eveniment menit să constituie un

pas înainte spre statornicirea păcii în lumea întreagă. Năzuința profundă spre pace a tuturor oamenilor și popoarelor constituie nervul vital care guvernează întreaga existență a umanității zilelor noastre. Niciind setea de viață și de pace a omenirii nu s-a manifestat la nivelul de conștiință și de putere ca în vremea noastră. Și lucrul este explicabil, deoarece niciind în trecut, omenirea nu a stat în cumpăna unor primejdii mai grave decât în tulburata noastră epocă. Solidaritatea oamenilor și popoarelor în jurul idealului păcii, ideal arborat în tronul cugetului întregii omeniri, reprezintă specificul cel mai caracteristic al veacului nostru. Numai un om fără de minte sau cu mintea dezechilibrată ar putea avea cutezanța alienată de a infrunța această stavilă de nebiruit a omenirii iubitoare de pace.

Că asemenea oameni mai există în lumea noastră, lucrul este dureros, dar nu fără leac. Prezența lor în sinul omenirii, — oricât de puțin numeroși ar fi ei — reclamă o permanentă și trează vigilență din partea oamenilor zdraveni, spre a putea fi făcuți inofensivi, atunci când furia alienației îi va face primejdioși. Mișcarea Mondială a Partizanilor Păcii — mișcare a celor 900 de milioane de militanți ai oștilor păcii — și-a asumat tocmai această sarcină, de a apăra, menține și consolida pacea lumii, împotriva celor ce ar voi să o turbure.

Cap de coloană în frontul apărătorilor păcii este Uniunea Sovietică și țările de democrație populară, secundate de multe milioane de oameni cinștiți și cu spiritul răspunderii treaz, din toate laturile pământului.

Acțiunile hotărâte ale acestora au stăvilit de atâtea ori pînă acum stihiiile războiului, asmuțite periodic de inși, care încearcă mereu să arunce omenirea în noi însingerări, în noi dureri și în noi suferințe și distrugerii.

Două acțiuni importante, în sprijinul nobilei cauze a păcii au avut loc în ultima vreme: Conferința de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor care au încheiat, în cursul anului trecut, istoricul tratat de la Varșovia, și schimbul de mesaje dintre N. A. Bulganin, Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și Dwight D. Eisenhower, Președintele Statelor Unite.

Atît Conferința de la Praga (27-28 ianuarie), cît și schimbul de mesaje amintit, au arătat lumii că încă nu au fost epuizate toate căile pașnice pentru soluționarea problemelor divergente internaționale și că metoda tratativilor amiable rămîne singurul mijloc ducător la scop: slăbirea continuă a încordării în relațiile dintre state, coexistența pașnică și pacea lumii.

Popoarele au urmărit cu interes aceste două evenimente internaționale și stăruie în credința neclintită că forțele păcii vor învinge.

Măsurile preconizate în «Declarația de la Praga a statelor participante la Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală de la Varșovia» sînt menite să contribuie în largă măsură la întărirea forțelor păcii, la îmbunătățirea relațiilor internaționale, la rezolvarea celei mai acute probleme a actualității — asigurarea securității în Europa. Declarația de la Praga exprimă voința fermă a țărilor iubitoare de pace de a face tot ce este cu putință pentru înlăturarea norilor războiului și pentru statornicirea unei colaborări pașnice între popoare.

Mesajele schimbate între Președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, N. A. Bulganin, și Președintele Statelor Unite ale Americii, Dwight Eisenhower, în care s-a abordat problema încheierii unui tratat de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și S.U.A., pe timp de 20 ani, subliniază ideea că marii puteri le revine o răspundere deosebită pentru asigurarea păcii generale și securității popoarelor și că îmbunătățirea relațiilor sovieto-americane ar aduce o contribuție esențială la cauza înșănătoșirii întregii situații internaționale.

Inițiativa aceasta nouă de pace aparține Uniunii Sovietice, care — cu o consecvență ce trezește admirația lumii întregi — perseverează cu tenacitate întru a căuta mereu noi căi pentru soluționarea diferendelor internaționale, pentru slăbirea încordării între state și pentru menținerea și consolidarea păcii în lume.

Faptul că această inițiativă — ca atîtea altele în trecut — nu a avut, la conducătorii Statelor Unite, ecoul așteptat și nădăjduit de întreaga omenire iubitoare de pace, nu scade cu nimic din caracterul ei profund pozitiv și constructiv. Opinia publică mondială și chiar cea din America apreciază această inițiativă, ca o acțiune de mare însemnătate internațională, care reclamă o examinare la nivelul actualiei stări din lume, la nivelul impus de necesitatea apărării și consolidării păcii generale.

Poporul român, împreună cu toate popoarele iubitoare de pace, salută din toată inima noile eforturi întreprinse de Uniunea Sovietică, în vederea limpe-

zirii atmosferei internaționale și le sprijină cu toată puterea dragostei lui nemărginite de pace și colaborare între toate națiunile lumii.

Biserica noastră dreptslăvitoare, — propovăduitoare, apărătoare și plini-toare permanentă a păcii din sacra misiune încredințată ei de Hristos — Domnul Păcii — binecuvintează cu binecuvîntare sfîntă orice acțiune menită să aducă lumii binefacerile păcii. «In aceste vremuri de adînci frămîntări prin care trece omenirea întreagă — ne învață Prea Fericitul Patriarh Justinian — împlinirea Testamentului dragostei și păcii, la care ne-a chemat Mîntuitorul, este condițiunea de căpetenie a misiunii noastre; căci creștinismul fără dragoste și fără pace este ca pomul fără flori și fără roade». Drept aceea, «după cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel, să rămînem tari în libertate (Gal. V, 1), rugîndu-ne neîncetat pentru pacea a toată lumea, luptînd «pentru pacea lui Dumnezeu la care am fost chemați» și dorind ca ea «să stăpînească în inimile tuturor» (Col. III, 15)... Dumnezeu să binecuvînteze strădaniile și munca tuturor pentru zldirea păcii în lume».

Pr. V. MITRU

I. P. S. MITROPOLIT NICOLAE AL KRUTIȚEI ȘI COLOMNEI DOCTOR „HONORIS CAUSA“ AL INSTITUTULUI TEOLOGIC PROTESTANT DIN CLUJ

Este cunoscut lucru cititorilor acestei reviste că în iunie 1954, Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, pe temeiul prevederilor art. 272 din Regulamentul de organizare și funcționare a Instituțiilor de Învățămînt bisericesc, la propunerea celor două Institute Teologice de grad universitar din țara noastră — București și Sibiu, a conferit Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei, titlul de „Doctor în Teologie”.

Serbarea decernării acestui titlu a avut loc în ziua de 4 septembrie 1954, cu un deosebit fast și într-o atmosferă de mare sărbătoare, în prezența membrilor Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, a profesorilor celor două Institute Teologice de grad universitar din țara noastră, a preoților din Capitală, etc.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei este un mare Ierarh al Bisericii Ortodoxe Ruse și putem mărturisi fără sfială, al întregii Ortodoxii.

Prin bogata sa activitate bisericească și socială, prin erudiția sa, prin minunata armonie a compoziției și logiceii gândirii sale, prin neobosita rîvnă ce o pune în slujba Bisericii și apărării păcii, marele Ierarh, — Inalt Prea Sfințitul Nicolae Mitropolit al Krutiței și Colomnei, s-a făcut cunoscut, iubit și respectat în toată lumea.

Multe Institute de învățămînt teologic din diferite țări s-au simțit mîndre de a-i acorda cele mai înalte distincții ce le este îngăduit a conferi.

Biserica Ortodoxă Romînă a adăugat și ea o cunună pe fruntea marelui Ierarh, împodobită cu cununile a o mulțime de diplome și insigne teologice.

Urmînd exemplul Institutelor din alte țări și al Bisericii Ortodoxe Romîne, pentru aceleași simțămînte curate de prețuire și admirație pentru marele Ierarh, Conducerea Bisericii Protestante din țara noastră i-a conferit titlul de Doctor „honoris causa” al Institutului Teologic Protestant din Cluj.

Serbarea decernării titlului a avut loc în ziua de 12 decembrie 1955, prilejuind o nouă vizită în țara noastră a marelui Ierarh.

Astfel, în seara zilei de 10 decembrie 1955 Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, în drum spre orașul Cluj, a sosit în București, fiind întâmpinat în Gara de Nord de către acad. prof. Petre Constantinescu-Iași Ministrul Cultelor, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vasile Lăzărescu al Banatului, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanu și P. C. Pr. Ioan Găgiu, director al Administrației Patriarhale, ca delegați ai Prea Fericitului Patriarh Justinian, P. C. Pr. Alexandru Ionescu din partea Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R. P. R., de reprezentanți ai Institutului Protestant din Cluj și preoții din Capitală.

A fost prezent deasemenea V. I. Barahnin, prim secretar al ambasadei U. R. S. S. la București.

În aceeași seară, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei și-a continuat călătoria la Cluj, însoțit de Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vasile Lăzărescu al Banatului și de P. C. Pr. Simion Neaga, interpret.

A doua zi duminică, 11 decembrie, Înaltul oaspete însoțit de cei arăfați mai sus a sosit la Cluj, fiind întâmpinați în biserica catedrală ortodoxă de o mare mulțime de credincioși, în frunte cu Prea Sfințitul Nicolae Colan Episcopul Clujului, care a rostit o însuflețită cuvîntare de salut pentru marele Ierarh.

Adînc mișcat de frumoasa primire ce i s-a făcut, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei, printr-o vibrantă cuvîntare a mulțumit pentru dragostea și căldura cu care a fost primit.

După amiază, Înalt Prea Sfinția Sa a fost oaspetele episcopului reformat Ioan Vasarhely.

Luni dimineață, în sala de festivități a Institutului Teologic Protestant din Cluj a avut loc serbarea decernării titlului de doctor „honoris causa” Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei.

Au fost de față la această mare sărbătoare Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vasile Lăzărescu al Banatului; dl. Ionița Bărbulescu — Director General în Ministerul Cultelor; Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan al Eparhiei Clujului; Episcopul reformat Vasarhely Ioan; Episcopul reformat al Eparhiei Oradea Arday Aladar; Episcopul luteran Müller Frederic; Episcopul unitarian Kiss Alexa; Episcopul evanghelic Argay Ghiörgy; protopopul canonic romano-catolic Barath Bela; prim rabinul Schönfeld Abraham.

Deasemei au participat: acad. prof. Emil Petrovici. Președintele Filialei Cluj a Academiei R. P. R., din Partea Comitetului Național pentru Apărarea Păcii; Andrei Bărabas, Vice Președinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular Regional; Petru Jurcă, Președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular Orășenesc; Prof. Dr. Ladislau Banyai, Rectorul Universității „Bolyai”; prof. Vasile Ciobanu, prorectorul universității „Victor Babeș”; prof. Kelemen Ladislau și Kotay Paly de la Institutul Medicofarmacologic din Tg. Mureș, reprezentanți ai Ministerului Cultelor, preoți din Cluj, profesori și studenți de la Institutul Teologic Protestant din Cluj.

Serbarea decernării titlului de Doctor „honoris causa” conferit Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae Krutițki, s-a desfășurat după ritualul tradițional, consacrat unor astfel de evenimente, într-o atmosferă de mare sărbătoare, așa cum rare ori i-a fost dat orașului Cluj să vadă.

Plecînd către Patrie, miercuri dimineață, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae a revenit în Capitală, fiind oaspetele Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian.

În aceeași zi Înalt Prea Sfinția Sa a făcut o vizită Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, fiind de față la primire și dl. I. Bărbulescu, Director General în Minister.

Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași a oferit apoi un dejun în cinstea distinsului oaspete, la care au luat parte: Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Banatului Vasile Lăzărescu, P. C. Preot Al. Ionescu, Cristea Pantazi, Secretar al Comitetului Național Pentru Apărarea Păcii din R. P. R., I. Bărbulescu Director General în Ministerul Cultelor și M. Neicov, Inspector General în Minister.

În seara aceleiași zile, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a oferit o masă în cadru intim, în cinstea marelui sărbătorit, la care au luat parte: Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeanu, Vicar Patriarhal, I. Bărbulescu, Director General în Minister și P. C. Preoți Al. Ionescu, Ion Găgiu și Simion Neaga.

La 15 decembrie a. c., joi dimineața, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae a părăsit Capitala țării noastre, fiind condus la plecare în Gara de Nord de către: Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași, Ministrul Cultelor, P. S. Episcop Theoctist Botoșeanu, Directorii din Minister, Consilierii Administrației Patriarhale și Arhiepiscopiei Bucureștilor, Profesori ai Institutelor Teologice din București și Cluj, etc.

Conferirea titlului de Doctor „honoris causa” de către conducerea Bisericii Potestante din țara noastră, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutički — „Zlataustul Moscovei” — această nouă cunună pe fruntea marelui ierarh al Bisericii Ortodoxe Ruse, reprezintă în primul rând un semn vădit al dragostei și prețuirii de care se bucură Înalt Prea Sfinția Sa în fața tuturor celor care, cu bună credință îi urmăresc bogata sa activitate bisericească, culturală și socială, fie că sînt creștini sau necreștini, fie că sînt ortodocși, protestanți sau de orice altă credință.

Ca romini ne bucurăm de faptul că din mulțimea cununilor ce împodobesc fruntea și viața marelui Mitropolit, două din acestea sînt românești: cea conferită de Biserica Ortodoxă Română în 1954 și cea conferită de Biserica Protestantă din Cluj, în anul 1955.

Decernarea titlului de Doctor „honoris causa” constituie totdeodată și un semn vădit al apropierii și respectului reciproc a diferitelor credințe religioase, un semn vădit al înțelegerii că aceste credințe găsesc multe puncte comune în desfășurarea activității lor, dintre care cel mai de seamă este fără îndoială cauza apărării păcii, și Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutički este un mare luptător, cu renume mondial, al acestei noble cauze.

Cu drept cuvînt i s-a spus la Cluj că este: „Doctor al iubirii”, „Doctor al Păcii”, „As al Păcii”, etc.

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutički este o mîndrie a Bisericii Ortodoxe Ruse și o mîndrie a întregii Ortodoxii.

Pentru preoții sîntei noastre Biserici Ortodoxe Romine, ca și pentru toți slujitorii cultelor din țara noastră, conferirea titlului de Doctor „honoris causa” al Institutului Teologic Protestant din Cluj, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Krutički, constituie în același timp un minunat prilej care mai mult să ne apropie în acțiunea de colaborare pentru înflorirea și întărirea scumpei noastre Patrii, mai mult să ne însuflețească și mereu să ne sporească avîntul în lupta sfîntă pentru cauza apărării păcii.

REDACȚIA

STUDII

MONUMENTELE BISERICESTI ȘI GRIJA PENTRU CONSERVAREA LOR IN R. P. R.

Tratarea subiectului de față implică în prealabil precizarea și dezvoltarea mai multor probleme structural legate de tema dată. Acestea sînt:

1. Ce este un monument bisericesc?
2. Ce importanță au monumentele bisericesti?
3. Dacă trecutele regimuri au manifestat vreo grijă față de aceste monumente?
4. Dacă în R.P.R. monumentele bisericesti sînt atenționate și îngrijite, și care sînt factorii și instituțiile ce se ocupă de acest lucru?
5. Preoții au vreo îndatorire în legătură cu buna conservare a monumentelor bisericesti?

Să ne ocupăm la rînd de fiecare problemă, prin aceasta tratînd subiectul în totalitatea lui.

*

1. Ce este un monument bisericesc?

În genere, în accepțiunea curentă, omul de rînd înțelege prin monument o clădire de proporții însemnate, un edificiu impunător, ce iese din comun și care se impune prin proporțiile sale vaste, sau prin ceva cu totul neobișnuit la alte lucruri similare, ca stil, întrebuințare, etc.

Calificativul de monumental, ce derivă din cuvîntul monument, are tocmai acest sens și poate lui i se datorește denaturarea înțelesului noțiunii de bază.

În accepțiunea ei logică și științifică, noțiunea de monument nu cere în mod imperios ca ea să fie aplicată exclusiv, numai la lucruri impunătoare, cu totul rare, sau cu dimensiuni ce ies din comun.

Sensul cuvîntului monument nu privește numai proporțiile, forma, dimensiunile și exteriorul, ci și interiorul, conținutul, valoarea lucrului respectiv, din anumite puncte de vedere: istoric, artistic, etnografic, etc.

De foarte multe ori monumentele de valoare mare se ascund și sub înfățișări modeste, fără a putea fi apreciate ca atare de oricine, lipsite de măreție formală și somptuozitate, sau de o strălucire ce se impune prin sine.

Poate fi monument o clădire veche, biserică, palat domnesc, sau casă țărănească, după cum poate fi monument o carte din sec. XVI, un manuscris, sau chiar un document, dacă ele reprezintă prin sine ceva, pentru poporul, societatea sau colectivitatea în sinui cărora au apărut într-un anumit moment istoric.

Pot fi și sînt monumente, spada lui Ștefan cel Mare, gorunul lui Avram Iancu de la Tebea, tabloul lui Grigorescu «Carul cu boi», sau altul, teiul lui Eminescu din grădina Copoului din Iași, sau catastihul unei corporații meșteșugărești din trecut.

Pot fi considerate monumente, fără posibilitate de înşelare, teascurile tipografiei Mitropolitului Varlaam al Moldovei, Biblia lui Şerban Cantacuzino de la 1688, Psaltirea în versuri sau Didahilia lui Antim Ivireanu, modesta căsuţă de la Humuleşti, în care a văzut lumina zilei neîntrecutul povestitor Ioan Creangă, sau un singur cuvînt rar, dar expresiv, din limba noastră.

Toate sînt monumente şi pot fi monumente, dacă se impun cu deosebită putere ca exemplare unice sau rare şi suscită interesul şi atenţia generală. Singura diferenţiere dintre ele este că unele sînt monumente istorice, altele etnografice, artistice, revoluţionare, poetice, arhitectonice, lingvistice, filologice, etc., etc.

Monumentele bisericesti sînt acele realizări ale dărniceii, evlaviei, muncii şi geniului poporului nostru, din decursul veacurilor, care au legătură cu Biserica, cu ataşamentul credincioşilor faţă de lăcaşurile de cult, care ilustrează în ce mod şi în ce măsură ei şi-au făcut din credinţa lor o formă de viaţă, de susţinere şi sprijin.

În ceea ce priveşte dacă, monumentele în general şi cele bisericesti în special, sînt numai vestigiile istorice şi numai acele ce au încrustate pe ele patina vremurilor trecute, noi înclinăm să credem că şi ceea ce se realizează în zilele noastre, mai deosebit, poate fi considerat drept monument. În acest sens, poate fi socotit monument Teatrul de operă şi balet al R.P.R. din Bucureşti, Stadionul 23 August din Capitală, Dicţionarul limbii române, primul tractor făcut la noi în ţară, ca şi multe alte înfăptuiri ale poporului muncitor din ţara noastră.

Iar monumente bisericesti, deşi create, înfăptuite, sau apărute sub ochii noştri, pot fi: Cartea de învăţătură a credinţei ortodoxe, tipărită în 1952, actele canonizării sfinţilor romîni, de la 28 februarie 1950 şi primele stoffe pentru vestiminte bisericesti ţesute în atelierele minăstirilor, din vremurile noastre.

Iată, deci, că seria monumentelor istorice, bisericesti, etc., nu este definitiv închisă. Noi monumente se nasc şi se vor naşte, fără încetare, atît cît geniul poporului nostru nu va renunţa la creaţie.

Pentru aceea, personal, nu sînt de acord într-un tot cu «Legea pentru conservarea şi restaurarea monumentelor istorice» din 1919, lege încă în vigoare şi astăzi (publicată în Monitorul Oficial nr. 82, din 29 iulie 1919), după care sînt declarate monumente istorice toate clădirile mai vechi de 1834, împreună cu toate odoarele şi împrejurimile legate de ele.

Desigur, în primul rînd sînt acelea dinaintea lui 1834, dată în jurul căreia istoria şi arta ţării noastre capătă o altă înfăţişare, dar după aceea s-a terminat oare cu monumentele? Şi cele ce s-au produs după acest timp nu mai trebuie să oare atenţionate, îngrijite şi conservate?

Pentru noi, monument bisericesc, în afară de cele din trecut, sînt toate realizările rare, de valoare excepţională, în care se oglindeşte sufletul, munca sau evlavia componenţilor Bisericii noastre, chiar după 1834.

Varietatea monumentelor bisericesti este tot aşa de extinsă ca şi aceea a celorlalte monumente.

Mai întii, monumente sînt bisericile şi minăstirile vechi ce se găsesc pe tot cuprinsul ţării. Apoi ceea ce se află în interiorul lor: catapetesme şi iconostas, picturi şi tresce, pisanii şi inscriptii, odăjdii, străni şi scaune arhieresti, policandre şi sfeşnice, chivote şi raole, potire şi discuri, litiere şi candel, covoare şi broderii, aere şi stoffe-epitafe, cădelnite şi cruci, evangheliare şi cărţi de slujbă, mai ales dacă au însemnări, troiţe şi pietre de mormînt, stîlpi, bolţi, chenare de fereşti, uşi, etc., toate acestea sînt astăzi, sau dacă nu sînt acum vor putea deveni monumente bisericesti, monumente de istorie şi artă bisericască.

Mai pot fi monumente bisericesti clădirile, casele, sălile, chilile sau grotle, în care au avut loc importante adunări, sinoade sau întruniri bisericesti de mare însemnătate, acolo unde au funcţionat primele şcoli ale Bisericii sau Țării, unde s-au ţinut primele cărţi româneşti, sau unde au locuit ierarhi de seamă, monahi îmbunătăţii duhovniceşti, sau sfinţi ai Bisericii noastre.

De asemenea, obiectele de care s-au servit unele personalităţi bisericesti, să zicem mătăniile lui Veniamin Costache, scrierile lor, engolpioanele, etc.

Acestea pot fi monumentele noastre bisericesti şi pe ele avem datoria de a le păstra cum se cuvine şi a le preda, în cele mai bune condiţiuni, generaţiilor ce vin după noi.

2. Ce importanţă au monumentele bisericesti?

Monumentele bisericesti au o multiplă importanţă. Mai întii, după ele se poate alcătui istoria arhitecturii româneşti, istoria picturii, a sculpturii, a ţesăturii,

a lucrului metalelor în patria noastră, precum și alte istorii parțiale, privind meșteșugurile și indeletnicirile artistice.

Cu ajutorul monumentelor bisericesti se poate însăila istoria școalelor, a tipografiei, a literaturii, căci la baza tuturor acestora Biserica Ortodoxă Română este cea care a făcut începuturile.

Toate aceste istorii parțiale, ca orice istorie, pentru a fi scrisă are nevoie de documente și documentele vii sînt monumentele noastre bisericesti, care, totodată, înlesnesc scrierea istoriei generale a Patriei și poporului nostru.

Cineva ar putea să ne întrebe: foarte bine, monumentele religioase au o deosebit de mare importanță la scrierea istoriei noastre naționale. Dar oare această istorie nu s-a scris? Și dacă s-a scris, pentru ce mai sînt necesare monumentele religioase?

Ei bine, chiar dacă s-ar fi scris în mod definitiv istoria noastră, cu toate ramificațiile ei, monumentele tot ar fi necesare pentru contemporani sau urmași, căci prin ele se va putea întui întotdeauna mai viu, mai concret și mai simțit trecutul de luptă și jertfă, condițiile materiale și spirituale, cu un cuvînt, viața poporului nostru, așa cum s-a desfășurat ea pe pămîntul țării noastre, presărat de la un capăt la altul cu atîtea amintiri scumpe.

Avem unele biserici, construite în decursul veacurilor, cu mari semnificații nu numai de evlavie, ci istorice și politice. Așa sînt bisericile lui Ștefan cel Mare ridicate, cele mai multe, după lupte pe care norodul dreptcredincios le-a dus, cu bărbăție, împotriva dușmanilor țării.

La fel, cele două biserici, Soveja și Stelea, ridicate de Matei Basarab și Vasile Lupu, fiecare în țara celuilalt, manifestînd și cimentînd împăcarea lor, după luptele fratricide de la Ojogeni.

De asemenea, biserica lui Constantin Brîncoveanu, de la Sîmbăta de Sus din Transilvania, care însemna un punct înaintat de observație politică și un gaj pentru unirea romînilor de mai tirziu.

Din punct de vedere al artei, lăcașurile bisericesti au îndeplinit întotdeauna o funcțiune de sinteză, căci în ele credințioșii, care le-au înălțat și împodobit, au concentrat tot geniul creator al epocii lor în direcții așa de variate: arhitectură, pictură, sculptură, arte minore, scene istorice, detalii de artă și viață populară și chiar unele simțăminte politice și sociale.

«E în deoște cunoscut că în unele biserici vechi din Transilvania, răstignitorii lui Hristos au fost zugrăviți cu înfățișarea și costumele grofilor și nemeșilor; pictorii populari au găsit aici mijlocul potrivit de a-și tilcui simțămintele lor față de cei ce-i împilau, asimilîndu-i ucigașilor de pe Golgota. Această manieră a pătruns apoi și în Muntenia, unde în această scenă, zugrăvită în timpul dominației turcești, ostașii din preajma crucii poartă turbane și șalvari.

Tot în această ordine de idei, francezul A. de Gérando, călătorind prin Transilvania, în prima jumătate a secolului trecut, observă cum poporul își vedește ideile sociale în pictura bisericască. Descriînd o icoană din biserica din Mociu, el spune: «Aici printr-o singură întindere de mină, moartea prinde un rege, un preot, un fărăn. Această scenă e găsită adesea în bisericile valahe. Țăranii se consolau de opresiune proclamînd, sub egida religiei, egalitatea oamenilor» («Biserica Ortodoxă Română» nr. 4, 1953, pp. 348-349).

Alte ori pictura bisericilor înfățișează chiar fragmente din viața zilnică. În această privință ne vorbește cartea părintelui C. Bobulescu, intitulată: Lăutari și hore în picturile bisericilor noastre. Și lucrurile acestea nu pot fi lipsite de importanță, pentru noi toți.

3. Trecutele regimuri au manifestat vreo grijă față de aceste monumente?

După cum se știe, arta poporului nostru, pînă în jurul datei de 1850, este dacă nu total religioasă, de un caracter incontestabil religios. Sursele de inspirație, începînd din secolul al XIV-lea, pînă la data amintită, deci vreme de cinci secole, rămîn constant aceleași: cele slave și bizantine, la care bineînțeles s-au adăugat și au luat parte contribuțiile specifice ale poporului nostru.

De la 1850 înainte, se face simțit un proces de occidentalizare cu caracter mai mult profan. Așa stînd lucrurile, grija de monumentele bisericesti cade pe un plan secundar.

În timpul domniilor lui Gheorghe Bibescu (1842-1848) și Barbu Știrbei (1849-1856) au loc totuși unele restaurări de monumente bisericesti, dar cu rezultate vrednice de plîns. Peste pereți de biserică, cu fresce de valoare, se așează picturi de influență apuseană și acelea de proastă factură. Clădirile sufăr și ele

modificări total inadecvate. Atunci și-au pierdut stilul și farmecul minăstiri ca Tismana, Dealul, Bistrița din Oltertia și altele.

La celelalte biserici și minăstiri, la care nu s-a întreprins nimic, dintele vremii a ros nestingherit mai departe la ruina și distrugerea lor.

Secularizarea averilor minăstirești închinată, care din punct de vedere al intereselor superioare de libertate și independență politică și economică ale poporului nostru este un act de dreptate, pentru monumentele bisericesti n-a avut urmări bune. Până atunci, cei ce stăpîneau averile imense ale minăstirilor, de bine, de rău se mai îngrijeau, din cînd în cînd, ca ele să nu cadă total în ruină. Secularizarea, — și aceasta este marea ei greșală, — nu a prevăzut nici un fel de fond, din ceea ce se naționalizase, pentru întreținerea convenabilă a acestor comori de artă ale trecutului, care au rămas lipsite de orice grijă deci pradă nimicirii.

După războiul de neahtare din 1877/1878, guvernele ce se succed sînt într-o oarecare dispoziție să alcătuiască textele de legi, care să se ocupe de această problemă și chiar să treacă la acțiune, restaurînd o serie din cele mai de seamă și mai expresive monumente bisericesti, ce se găseau în situații deplorabile.

Să vedem ce s-a făcut mai întii sub raport legislativ.

În 1892 s-a alcătuit legea pentru «descoperirea monumentelor și obiectelor antice», un regulament pentru «conservarea și restaurarea monumentelor publice» și s-a instituit o Comisiune a monumentelor publice.

Legea și regulamentul au precizat noțiunea de monument public, iar Comisiunea avea rostul să inventarizeze monumentele respective și să popularizeze respectul și metodele de conservare convenabilă a monumentelor.

Efectul acestora însă a fost nul, iar restaurările ce s-au efectuat și de care ne vom ocupa îndată, au fost de-a dreptul criminale.

În 1913 este abrogată legea din 1892, și alta nouă îi ia locul, lege prin care se înființează o Comisiune a monumentelor istorice cu atribuțiuni mai largi, ca cea de pînă acum.

Nici această lege nu are durată decît șase ani, căci în 1919 alta îi urmează, prin care se statornicește că «pînă la publicarea inventarului monumentelor, toate bisericile și minăstirile, zidite înainte de 1834, se clasează provizoriu monumente istorice, împreună cu toate odoarele lor».

Aceasta sete legislația sub imperiul căreia s-au găsit monumentele religioase și toate celelalte categorii de monumente, pînă aproape de zilele noastre, legislație care n-a adus practic rezultate prea însemnate în buna lor conservare.

Am arătat că la sfîrșitul secolului anterior nouă, mai precis după războiul de independență, are loc restaurarea citorva biserici de mare însemnătate istorică și artistică, dar care se găseau într-o avansată stare de dărăpănare. Acestea sînt: Curtea de Argeș a lui Neagoe Basarab, Trei Ierarhi și Sf. Nicolae-Domnesc din Iași, Sf. Dumitru din Craiova și Mitropolia din Tirgoviște.

Sarcina refacerii a fost încredințată unui favorit al regelui Carol I, arhitectul francez André Lecomte de Nouy, care este chemat în România în 1875.

Metoda lui Lecomte de Nouy era cea apuseană a profesorului Viollet-le-Duc și consta în a dărîma monumentul în întregime și a-l reface mai mult sau mai puțin identic cu cel dărîmat.

Viollet-le-Duc a lucrat în felul acesta la biserica Notre-Dame din Paris, la cetatea Carcassonne și la castelul Pierrefonds și a fost aspru criticat, cum de altfel va fi mai tîrziu și ucenicul lui.

Celor cinci biserici românești bolnave li s-au aplicat metodele «chirurgicale» ale lui Lecomte de Nouy și ale profesorului său, care constau în a «salva bolnavul desfigurîndu-l». E drept că din bisericile vechi au ieșit altele noi, capabile să înfrunte alte cîteva secole, dar restaurarea lor a fost prea radicală, prea puțin discretă și mai ales prea puțin respectuoasă cu trecutul, astfel că ele nu mai sînt ceea ce au fost în momentul întemeierii lor și cu atît mai puțin în timpul refacerii lor.

O adevărată restaurare, așa cum se face astăzi, respectă tot ce poate fi păstrat din monument, dă la o parte adaosurile pesterioare străine stilului inițial, spală picturile suprapuse, pentru ca să apară fresca primitivă, care este cea mai valoroasă, cu un cuvînt pune în adevărată lumină monumentul inițial, eliberîndu-l de tot balastul ce i s-a adăogat în decursul veacurilor, ce l-a înstrăinat de genul și stilul lui artistic.

Cu respectarea acestor directive esențiale s-au refăcut, cu mari greutateți însă, pe lângă guvernele trecutului regimuri, doar câteva biserici, ca: Biserica Domnească de la Curtea de Argeș, Cozia, Neamțu, Snagov, Mihai Vodă și Curtea Veche din București și altele.

În genere însă, problema conservării și a refacerii monumentelor religioase nu a fost niciodată în trecut, o problemă de prim rang, sau dacă ea a fost așa, în capetele și acțiunile dezinteresate ale citorva învățați iubitori ai trecutului acestui popor, așa de îndrăgostit de frumos, ea nu a putut modifica atitudinile guvernanților, care prin bugetele Statului, pe care le-au administrat, nu i-au acordat decît o importanță mult prea redusă.

Personal am cunoscut doi distinși profesori de la Universitatea din Iași, astăzi ambii trecuți în lumea dreptilor, care cu adîncă pasiune de cercetători ai trecutului făceau săpături istorice în timpul verii, sacrificîndu-și concediile, unul la cetatea romană de la Adam-Clisi, iar celălalt la cea romînească de la Neamț. Cu luni de zile înainte de începerea campaniei de săpături, începeau drumurile la București, pe cont propriu, pentru ca să cerșească pe la diferite ministere sumele necesare. De cele mai multe ori s-au întors cu promisiuni, cu nimic sau cu prea puțin, așa că întotdeauna ei au trebuit să plătească, din propriile lor salarii, munca celor ce-i ajutau și luxul de a avea pasiuni privitoare la dezgroparea trecutului unui popor ai cărui conducători nu erau cîtuși de puțin conștienți de necesitatea unei astfel de acțiuni.

Despre această cerșetorie de fonduri necesare monumentelor trecutului s-a plîns destul N. Iorga, ca președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice (vezi *Monumentele noastre*, în «Bul. Com. Mon. Ist.», XXXI, p. 50).

Ca acești profesori și ca N. Iorga au mai fost și alții în statul condus de bogătași și moșieri, dinaintea lui 23 August 1944.

Din această condamnabilă lipsă de înțeles pentru comorile de istorie și artă bisericească și națională, provine toată starea grea în care se găseau monumentele noastre, înainte de cel de al doilea război mondial. Tot aceasta este și cauza pentru care în ultimii o sută de ani o multime de clădiri și obiecte de mare preț, pentru noi și istoria noastră, s-au dărîmat, s-au irosit și s-au înstrăinat, ajungînd prin muzeele altor țări, unde nu aveau ce căuta, ele trebuind să rămînă în mijlocul poporului care le-a produs, de cele mai multe ori cu jertfe și privațiuni impresionante.

4. Ce atitudine are Republica Populară Romînă față de monumentele bisericești?

Statul democrat popular, încă de la întemeierea lui în Patria noastră, dă o deosebită importanță poporului, tuturor creațiilor și istoriei lui.

S-au început, pe tot întinsul țării, săpături istorice planificate din timp, avînd la dispoziție tot ce le este necesar și la care iau parte echipe de specialiști încercați, care adună cu grijă ceea ce găsesc și fac cuvenitele comunicări forurilor în drept, popularizîndu-le apoi prin publicații îngrijite, subvenționate de Stat.

S-au publicat, pînă acum, în condițiuni optime, mai multe zeci de volume privind documentele istoriei noastre naționale, începînd cu cele mai vechi timpuri, pe provincii. S-au înființat, organizat sau reorganizat muzee de istorie și artă, în care sînt studiate cu grijă și păstrate, cum se cuvine, vestigiile ale trecutului nostru.

Academia Republicii Populare Romîne, Ministerul Culturii, Comitetul de Stat pentru Arhitectură și Construcții, Ministerul Cultelor și alte instituții de Stat sînt direct interesate în restaurarea și conservarea, cit mai adecvată și mai organizată a monumentelor noastre istorice. Sume foarte importante au fost alocate în bugetul Statului în acest scop.

Oamenii politici ai guvernelor burgheze, la ocaziuni solemne, rosteau fraze lacrimogene cu privire la trecutul nostru bisericesc și național, dar practic ei nu făceau nimic, sau aproape nimic pentru cunoașterea, prețuirea și păstrarea urmelor trecutului. Astăzi se vorbește puțin, dar se face mult.

Monumentele noastre bisericești sînt atenționate în chip deosebit. De ele se ocupă în de-aproape Ministerul Cultelor, care lucrează de comun acord cu autoritățile superioare ale cultelor respective.

În 1952, Ministerul Cultelor a cheltuit pentru monumentele de istorie și artă bisericească mai mult de un milion lei; iar în 1953 aproape două milioane lei. Aceasta desigur fără a scoți materialele repartizate pentru lucrări. În 1954 și în 1955, sume și mai importante au fost acordate în acest scop.

Pe de altă parte, însăși Biserica Ortodoxă Română, sub conducerea Prea Fericitului Patriarh Justinian, animată de reale sentimente de prețuire față de vechile noastre biserici, a alocat și ea importante sume, cu care s-a întreprins o largă campanie de ridicare a monumentelor noastre bisericesti, din greaua stare de părăsire în care se găseau.

Vom pomeni pe cele mai importante monumente de istorie sau artă religioasă ce au fost restaurate doar în ultimii ani, ele fiind suficiente spre a ne da seama de realitatea acțiunii întreprinse de Stat și secundate de Biserică.

În Capitală au fost așezate, în ținuta lor firească, minăstirea **Plumbuita**, ctitoria lui Matei Basarab, unde funcționează câteva ateliere ale Administrației Patriarhale, minăstirea **Antim**, zidită de marele cărturar Mitropolitul Antim Ivi-reanul, și biserica **Colței**, ridicată de spătarul Mihail Cantacuzino, la 1700.

Cea din urmă a trebuit să stea un veac întreg în mijlocul Capitalei, ruinată, fără acoperiș, cu turlele la pământ, ca o cerșetoare în zdrențe și grav bolnavă, ce întinde mina, fără ca nimeni să o ajute. Ea constituie unul din cele mai grave acte de acuzare la adresa regimurilor trecute, care s-au perindat nepăsătoare pe lângă dînsa, deși ne găseam într-o Capitală de țară, cu pretenții de cultură, civilizație și urbanitate!

Încă din 1951, Ministerul Cultelor și Patriarhia Română au deschis un șantier la minăstirea **Căldărușani**, altă ctitorie a evlaviosului domn Matei Basarab. Lucrările ce s-au întreprins acolo au înlăturat, în cea mai mare măsură, rănila trecutului și ale unui incendiu.

Alt așezămînt bisericesc de valoare din apropierea Bucureștiului, repus și el din nou în strălucirea de altădată, este minăstirea **Snagov**, ctitoria lui Vlad Țepeș, Neagoe Basarab și Mircea Ciobanul. Ea ajunsese într-o condamnată stare de paragină, încît inspira mila și dezolarea.

Mari lucrări s-au întreprins de cîțiva ani — și ele continuă încă — pînă la completa restaurare la bine cunoscuta și mult apreciată minăstire **Dealul de Lîngă Tîrgoviște**, ctitoria lui Radu cel Mare.

Biserica **Precista** din Galați, una din ctitoriile primei jumătăți a secolului al XVII-lea, de o mare însemnătate artistică, a fost și ea atenționată de Ministerul Cultelor, care numai în anul 1953 i-a destinat pentru consolidare și restaurare un fond de 200.000 lei.

La minăstirea **Zamfira** din regiunea Ploești, fresca executată cu măiestrie de marcel nostru pictor Nicolae Grigorescu, de 30 de ani se asfixia sub o altă pictură lipsită de gust. I-a venit și ei rîndul să vadă din nou lumina zilei, datorită strădanțiilor Comisiunii de pictură bisericască a Sf. Patriarhii și a unui colectiv de pictori ce au săvîrșit această importantă lucrare.

Insemnate lucrări de restaurare au început, datorită grijii Statului și Prea Fericitului Patriarh Justinian și la strălucita ctitorie a lui Constantin Brîncoveanu, minăstirea **Hurezi**, unde s-a refăcut laturea dinspre miază-zi și alte lucrări ce sînt în curs.

Alte biserici și minăstiri au fost refăcute în anul trecut: minăstirea **Brîncoveni**, unde se află înmormîntat cunoscutul popa Radu Sapcă din Revoluția de la 1948, biserica lui Șteran cel Mare de la **Borzești**, minăstirea **Sinaia** și biserica **Văcărești** din Capitală.

S-au acordat subvenții de restaurare, consolidare sau întretinere următoarelor minăstiri: **Cernica**, **Viforita**, **Barbu** (raionul Buzău), **Sf. Ioan-Brazi** (Panciu), **Neamț**, **Secul**, **Dragomirna**, **Sucevița**, **Putna**, **Cetățuia** (Iași), **Văratec**, **Bistrița** (Moldova), **Gura Motrului**, **Slatina** (Fălticeni), **Govora**, **Arnota**, **Cozia**, **Nicula** (Cluj), etc.

Apoi bisericilor **Stavropoleos**, **Pitar-Moș**, **Sf. Gheorghe-Grivița**, **Stejarul**, **Sf. Elefterie**, **Sf. Nicolae-Vlădica** din București, **Adormirea Maicii Domnului-R. Sărat**, **Sf. Gheorghe-Tecucl**, **Golia**, **Birmova**, **Frumoasa**, **Sf. Ioan Gură de Aur** din Iași, **Pobrata**, **Voroneț**, **Catedrala** din Oradea, **Sf. Nicolae-Vîrciorova**, **Sf. Nicolae-Tg. Jiu**, etc.

Lucrări de restaurare și conservare s-au executat și la bisericile monumente istorice ce aparțin altor culte. Astfel, s-au reparat și restaurat: biserica evanghelică din **Homorod** (regiunea Stalin), biserica reformată din **Sic** (raionul Gherla), biserica unitariană din **Jara-Cluj**, biserica romano-catolică din **Gheorghieni-Ciuc**, **Bărăția** din București și altele.

În cursul anului 1955, cu ajutorul sumelor acordate de Stat, prin intermediul Ministerului Cultelor, cu ajutorul eparhiilor respective, s-au întreprins lucrări de consolidare și restaurare la următoarele monumente istorice bisericesti: **Tismana**,

vatra reorganizării monahismului românesc, ctitorită de cuviosul Nicodim cel Sfințit, minăstirea Vatra Moldoviței, biserica din Ruginoașă, unde este înmormintat cel dintii domn al României, Alexandru Ioan Cuza, biserica din Aninoasa, din regiunea Pitești (Mușcel), minăstirea Prislop din regiunea Hunedoara, minăstirea Neamț, biserica Domnița Bălașa din București, biserica Sintimbru din Alba Iulia, bisericile Sf. Spiridon-Vechi și Scaune din București, Turnul Sf. Ioan din Piatra Neamț, minăstirea Mamu, Dragomirna și altele (după rev. «Biserica Ortodoxă Română», nr. 2, 1954, pp. 241-243).

Pentru o ilustrare și mai concretă vom da mai jos șantierele pe care le-au avut deschise numai Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor și numai în cursul anului 1955, precum și sumele ce s-au cheltuit de Biserică:

1. Minăstirea Dealul, rezidită din temelii în ce privește chiliile și clopotnița, iar biserica restaurată. S-au cheltuit 1.200.000 lei.
2. M-rea Ghighiu (6 km. de la Ploești). S-au construit clădiri noi în pătrat, în jurul bisericii, restaurându-se și paraclisul. Suma cheltuită: 1.000.000 lei.
3. M-rea Căldărușani. S-a continuat cu restaurarea cetății minăstirești. Suma cheltuită: 550.000 lei.
4. M-rea Clorogirla. În 1954 s-a făcut restaurarea bisericii, iar în 1955 s-au construit noi clădiri, în valoare de 800.000 lei.
5. Biserica Sf. Spiridon-Nou din București, transformată în paraclis patriarhal. S-au efectuat importante lucrări interioare, balcoane, etc., în valoare de lei 1.500.000.
6. Biserica Hanul-Colțel din București (fostă Kalinderu), astăzi aparținând comunității bulgare. Restaurarea ei a costat 400.000 lei.
7. Schitul Maicilor din București. Construcția din nou a clădirilor și restaurarea bisericii au costat lei 500.000.
8. Minăstirea Plumbuita, restaurarea picturală lei 300.000.
9. M-rea Negru Vodă din Cîmpulung Muscel, restaurare picturală, lei 300.000.
10. M-rea Brebu (Cîmpina-Ploești), restaurare în valoare de lei 100.000.
11. Diferite biserici — consolidări și restaurări, lei 500.000.

Din cele de mai sus vedem că Arhiepiscopia Bucureștilor, numai în cursul anului 1955 a cheltuit suma de lei 7.200.000, ceea ce reprezintă ceva. Această însemnată realizare arată că Biserica noastră, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, prețuiește la justă valoare sfintele lăcașuri de închinare. Ea însă n-ar fi fost posibilă, dacă Biserica nu s-ar bucura de o deplină libertate religioasă, libertate concretă și consfințită de Constituția Republicii Populare Române. Celelalte eparhii ale Bisericii Ortodoxe Române au avut și ele șantiere deschise la diferite biserici și minăstiri, de pe tot cuprinsul țării.

Din datele incomplete prezentate aici, este totuși cazul să conchidem cu toată sinceritatea, că de unde sub oblăduirea trecutelor regimuri, monumentele de artă și istorie bisericăscă erau în geneve lăsate pradă părăsirii, de ele năngrijindu-se nici Statul și nici Biserica, astăzi și Statul și Biserica, în perfectă înțelegere, manifestă concret un deosebit interes pentru aceste neprețuite vetre de credință, artă și trecut istoric ale poporului nostru.

5. Ce îndatoriri au preoții în legătură cu buna conservare a monumentelor istorice?

Păstrarea cu grijă, conservarea adecvată și restaurarea convenabilă a monumentelor bisericăști, este una din îndatoririle de competențe a fiecărui slujitor bisericăsc. Această grijă nu trebuie limitată numai la lăcașul de cult, ci și la toate celelalte bunuri și obiecte ce se găsesc în casa Domnului, care de asemenea trebuie păstrate în bună rânduială și puse în valoarea lor. Enumerarea lor am făcut-o în cele expuse mai sus. La fel ca și biserica, acestea aparțin obștei credincioșilor și poporului credincios. De acest lucru trebuie să fie convins preotul, cu atât mai mult cu cât în trecutul nu prea îndepărtat s-au găsit și din acei preoți care au instrăinat lucruri aparținând Bisericii, și au ajuns pînă în fața instanțelor de judecată bisericăscă.

Felul în care oamenii muncii din țara noastră au grijă de bunurile instituțiilor lor productive, să fie și pentru preot un exemplu de comportare față de aceste lucruri încredințate lui, închinare Domnului, dar aparținând tuturor credincioșilor noștri.

În acest sens și la acest rezultat vrea să ajungă și Decizia Ministerului Cultelor nr. 17.802, publicată în Mon. Of. din 17 Martie 1948, care consideră pe

parohi gestionari publici și deci îndatorați a păstra bunurile bisericesti cu cea mai atentă grijă.

Cind este vorba de repararea bisericii, de spălarea sau renovarea picturii, preoții sînt dați să se adreseze autorităților bisericesti în drept, unde vor căpăta îndrumările necesare de ceea ce este de făcut, la serviciile de arhitectură sau Comisia de pictură bisericească, autorități bisericesti care le vor acorda și ajutoare, sau vor interveni la Ministerul Cultelor pentru subvențiile necesare.

Obiectele de cult: vase, vestminte, cărți, etc., ce nu mai pot fi folosite, să nu fie aruncate prin podurile bisericilor, ci păstrate cu grijă, organizîndu-se, dacă este posibil, un mic muzeu în cancelaria parohială, sau într-o încăpere specială, dacă obiectele sînt mai multe și de mai mare valoare.

Pe toate însă să le respectăm, să le prețuim și să le păstrăm cu osîrdie, ca pe cele ce sînt lucruri ale Domnului ieșite din credința puternică, din munca dezinteresată și din geniul creator al poporului nostru.

Păstrîndu-le cum se cuvine, le vom preda generațiilor ce vin după noi, care vor afla în ele tot sufletul, toată lupta și toată jertfa poporului nostru.

NOTA BIBLIOGRAFICA

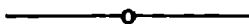
Pentru completare vezi:

1. Conf. Diac. Gh. I. Moiescu, **Rolul preoției în păstrarea monumentelor de artă și istorie bisericească**, în revista «Studii Teologice», nr. 3-4, 1949, pp. 267-285;

2. Vartolomeu Diacul, **Monumentele noastre de artă religioasă**, în rev. «Biserica Ortodoxă Română», nr. 4, 1953, pp. 346-361;

3. Redacția, **Grija pentru restaurarea și conservarea monumentelor istorice și de artă religioasă**, în rev. «Biserica Ortodoxă Română», nr. 2-3, 1954, pp. 237-243; precum și articolele din același număr: **Minăstirea Hurezi**, de Pr. I. Găgiu, pp. 244-257; **Minăstirea Snagov**, de Victor Brătulescu, pp. 258-282; **Minăstirea Dealul**, de Pr. Nic. Șerbănescu, pp. 283-305; **Minăstirea Tismana**, de Pr. C. Civitu, pp. 306-312; **Minăstirea Sinala**, de Diac. Prof. Gh. I. Moiescu, pp. 313-322; **Minăstirea Căldărușani**, de Vartolomeu Diacul, pp. 323-332; și **Minăstirea Zamfira**, de Diac. Prof. Gh. I. Moiescu, pp. 333-342.

Pr. Conf. AL. CIUREA

MONUMENTE DE ARTĂ DIN BUCUREȘTI

Bucureștii au dobîndit în ultima sută de ani o fizionomie din ce în ce mai schimbată. Au dispărut cele mai multe din modestele case țărănești care mărturiseau originea orașului, dezvoltat dintr-un sat mare de oîmpie ascuns în păduri și înconjurat de lacuri; au dispărut mare parte din spațiile verzi, ogrăzile spațioase și locurile virane. Străzile strîmte și ocolite au făcut locul, în cele mai multe cazuri, unor ulițe largi și drepte; în cîteva cazuri și unor perspective de cel mai frumos aspect. Au apărut, în acelaș timp, edificii încăpătoare concentrate pe locuri restrînse și de aceea mult înălțate, s-au construit și cîteva altele de ordin monumental. Imprejurări multiple au impus aceste transformări și le-au imprimat, mai ales în ultimele decenii un ritm rapid. Cele mai de seamă sînt, desigur, înmulțirea populației care a trecut de la cîteva zeci de mii dincolo de un milion, și nevoile vieții moderne. Asemenea celor mai multe din orașele mari, Bucureștii au suferit cu prilejul acestor transformări și prefaceri impuse de grabă și deseori explicabile prin modele venite din Apus. Cuprinsurile minăstirești, de pildă, care dădeau capitalei o înfățișare particulară de ordin pitoresc și formau adevărate peceți istorice, erau greu de întreținut și ruinate de vreme. Ele nu mai trezeau, pe de altă parte, în spiritul contemporanilor, vorbim de clasa diriguitoare și suprapusă, decît un prea slab ecou. Considerate drept accidente urbanistice, ele au fost lăsate în părăsire așa cum sînt multe din minăstirile de la marginile orașului. Unele din ele au fost destinate unor întrebunțări de ordin social și sanitar, așa cum au fost, Mihai Vodă, unde s-au adăpostit Arhivele

Statului, Văcăreștii prefăcuți în închisoare, Mărcuța, Pantelimon, și altele, prefăcute în spitale, etc. Radu Vodă și Cotrocenii cereau cheltuieli mari de reparații și întreținere: cu mari cheltuieli și multă grijă amândouă aceste minăstiri, lipsite de călugări, au fost întreținute cum s-a putut. Minăstirea Sărindarul, cu amintirile ei de la Matei Basarab, așezată în centrul capitalei, aproape de locul unde se taie astăzi Calea Victoriei cu bulevadrul «6 Martie», a fost deade dreptul dărâmată, metezindu-se și locul pentru construcții civile ulterioare. Bisericile de parohie bucureștene au suferit, la rîndul lor transformări impuse de urbanistică, ori de pietatea și grija credincioșilor. Multe au dispărut pentru a face locul unor edificii noi datorite gustului și arhitecturii moderne: înalte și mindre, mai spațioase, construite din material rezistent, cărămidă și piatră, și în moda stilului bisericesc al vremilor schimbătoare, au fost considerate multă vreme drept monumente de artă. Cîteva altele au trebuit să fie restaurate și «modernizate», pentru a putea primi mai mulți închinători, pentru a înlesni oficiile religioase, pentru a primi coruri, etc. Foarte multe, însă, aveau pereții îmbrăcați de pictura religioasă a secolelor XVII, XVIII și primilor ani ai secolului al XIX-lea. Decoruri ruinate de umezeală și negrite de fum, din ce în ce mai puțin înțelese și potrivite cu spiritul public, au fost înlăturate și înlocuite cu lucrări noi în stil bizantin modernizat, în acela al picturii decorative apusene din veacul al XIX-lea, neoclasicismului modernizat ori bizantinismului de atelier al primelor decenii din secolul al XX-lea. Picturi cu un interesant conținut teologic, de cele mai multe ori, documente istorice și mărturii ale vremilor apuse mai întotdeauna, cîte s-au dus fără să mai lase nici o urmă. Așa s-a petrecut lucrul cu vestmîntul pictural al catedralei patriarhale unde, în interior, se păstrau urme din zugrăvelile originale, datate din veacul al XVII-lea iar, în tindă, altele datorite polcovnicului Niculae, zugravul de mare merit care a împodobit Cernica și a lăsat portrete de un excepțional interes. Tot așa în biserica Floreasca, de pe malul lacului unde se vedeau picturi din primii ani ai veacului al XVIII-lea; la Sfîntul Spiridon Vechi, la Sfîntul Gheorghe Vechi, și aiurea. În unele cazuri s-a spart cu dalta și cu ciocanul stratul de tencuială pictat al pereților pentru a putea așeza deasupra o tencuială nouă și o pictură nouă, așa cum s-a procedat în biserica Doamnei. Lucrări de restaurare au înlăturat zugrăveala nouă a acestui din urmă monument, și au redat Bucureștilor cel mai interesant decor mural religios pe care îl posedă.

Numeroase biserici bucureștene păstrează încă fragmente mai mult sau mai puțin întinse și de valoare artistică inegală; picturi murale datorite celui de al XVII-lea, al XVIII-lea și primei jumătăți al celui de al XIX-lea secol. Ruinate de trecerea vremii și învăluite de fumul luminărilor, puțin luminate, este firesc să treacă mai mult neobservate. Căci mai mulți dintre noi, puțin informați în chestiunile de artă religioasă, cerem, potrivit gustului vremii, biserici cu pereții înveșmîntați în ansambluri luminoase, formate din scene de arhitectură și perspective, figuri interesante și vii cu mișcări grațioase, dramatism și ilustrație. Ne plac tonurile armonioase și armoniile savante, și căutăm, pe pereții bisericilor prilejuri de desfătare aleasă a ochilor și spiritului, senzații și gânduri asemenea aceluia care ne-a obișnuit Renașterea și pictura modernă.

Picturile noastre vechi se împărtășesc din alt spirit, și se întemeiază pe principii deosebite. Noi trebuie să le considerăm, întii, drept documente istorice, mărturii ale priceperii, gustului și sufletului veacurilor care ne-au precedat. Lumea aceasta care a murit, cum vom muri cu toții, merită să trăiască în opera pentru care au cheltuit inimă, trudă și bani. Zugrăvelile vechi cuprind portrete de frunzași ai vieții sociale iar în București, foarte des chipuri de negustori: costumele cu care sînt înveșmîntați ne oferă un material interesant de reconstituire a societății care nu mai este, și pentru a înțelege legăturile comerciale și culturale pe care le-am avut cu vecinii, ce am primit de la aceștia și ce am putut crea noi înșine. Zugrăvelile vechi sînt, în al doilea rînd, izvorite dintr-o concepție, care nu mai este a noastră astăzi. În adevăr, ele au fost executate în spiritul și tradiția Bisericii creștine, și mai ales a celeia de Răsărit. Această tradiție, care se poate dovedi temeinic prin scrierile Sfîntilor Părinți și prin izvoare istorice de valoare, cerea picturii religioase să răspundă, înainte de toate, unei nevoi esențiale, și anume aceleia de a explica dogmele și liturgiile, și de a ne învăța istoria Bisericii creștine. Pictură didactică, în înțeles înalt, artă cu conținut dogmatic, liturgic și istoric, pictura murală bisericăscă trebuia să împlinească și o a doua serie de condiții, acestea de ordine artistică și anume îndatorirea de a

fi concepută și executată ca o artă monumentală: vestmint monumetal, ea trebuia să imbrace monumetal, să se supună liniilor acestuia și să pună în valoare însușirile lui de artă. Pictura religioasă trebuia să cuprindă arhitecturi, figuri și scene desenate în chip expresiv și organizate în perspectiva aceea particulară care nu creiază adâncimi și nu turbură liniile și suprafețele arhitectonice. Culoarele aveau să fie alese și ele, și hotărite pe pereți în așa chip ca din ele să rezulte o armonie gravă și sărbătorească care să solicite ochiul și să înalțe spiritul privitorilor.

Opera unor meșteri «de țară», lucrări realizate în grabă și cu mijloace sărace, cele mai multe din zugrăvelile bucureștene implinesc în grade diferite condițiile propriu zise de artă. Ele rămân însă totdeauna documente istorice și interpretări tradiționale, juste în majoritatea lor, de ordin dogmatic și liturgic. Cu acest titlu ele trebuiesc ocrotite și, oricum, cunoașterea lor este o datorie. În rîndurile care urmează voim să chemăm luarea aminte a cercetătorilor asupra unor modeste realizări, fragmente uitate de vremi, alături de câteva ansambluri de mare importanță. Preoții care le-au păstrat, cu ajutorul credincioșilor și cu acela al oficialității bine chibzuitoare, vor avea poate prilejul să se bucure de aceste relevări, să înmulțească și să precizeze, în acelaș timp, pentru folosul tuturor, un tablou care se poate mult îmbogăți.

BISERICA DOAMNEI a fost înălțată în 1683 prin grija Principesei Maria, soția Domnitorului Șerban Cantacuzino, și a slujit de paraclis palatului domnesc. Clădiri moderne o ascund vederilor și o înconjoară de trei părți: Așezată în centrul Capitalei, de multă lume ea nici nu e cunoscută. Cupolele originale, dărmate de un cutremur, au fost înlocuite prin altele de lemn. O tindă deschisă cu colo-nete prismatice de stil munteneasc adăpostește intrarea. Inscricția sculptată pe piatră, deasupra ușilor, ne dă numele întemeietorilor, hramul bisericii și stema domnească, acvila purtînd crucea în cioc. Intemeietorii au dăruit monumetal cu argintărie bogată și broderii liturgice de mare preț. Cîteva din acestea din urmă se păstrează în Muzeul Național, iar un epitaf se poate admira în naosul bisericii, pe peretele de miazănoapte, Icoanele vechi au dispărut, în cea mai mare parte, și au fost înlocuite cu altele fără valoare artistică deosebită. Icoana hramului singură a rămas la locul ei, în colțul de răsărit-miazăzi al timpiei și înfățișează intrarea în Biserică a Fecioarei Maria. Abia atînsă de aripa vremii și nerepicată, ea formează un exemplu minunat de artă bisericească din a doua jumătate a veacului al XVII-lea, și rămîne de fapt una din cele mai frumoase icoane din București.

Picturile murale, executate în 1683, de pictorii Constantin și Ioan, care semnează pe peretele proscomidiei, au suferit mult din cauza vremii și prefacerilor. Inegrite tare, ele au fost ciocănite și brăzdate anume pentru a putea fixa deasupra o tencuială nouă și un vestmint nou de zugrăveală, acum aproape o sută de ani. O grije stăruitoare a curățit pereții de adausul secolului al XIX-lea și a spălat picturile originale. Deteriorate pe alocuri ori deadreptul ruinate, ele constituie totuși un ansamblu impunător și decorul bisericesc cel mai remarcabil din București.

Zugrăvelile bolții, în navă, datează din secolul al XIX-lea, și înfățișează pe Iisus Hristos îmbrăcat în roșu și drapat în mantie albastră; ingerași și sfinți mucenici cu cruci în mîini îl înconjoară. Pe pendentivi, se văd evangheliștii și simboalele lor. Bolta absidei principale, deasupra Sfintei Mese a, fost decorată în cel de al XIX-lea secol, și poartă Sfînta Treime și Ingeri. Pe arcele bolții apar Sfinți Episcopi și sfinți Părinți al Bisericii, pictați în medalioane pe fond albastru. Peretele de Răsărit al absidei hemicichului, păstrează zugrăveala originală și ilustrează scene din viața Fecioarei Maria inspirate din Evangheliile «apocrife». Îngăduite de tradiția Bisericii de Răsărit: vestirea Anei, mama Fecioarei; Întîlnirea dintre Ioachim și Ana, Ioachim și Ana care înfățișează pe Maria marilor preoți. În cea dintîi scenă, sînt șase de toate, Ana îmbrăcată în verde și roșu apare în grădina palatului ei cu ochii înălțați spre cer, de unde se coboară un inger în zbor. Două fete tinere îngă Ana, pictată în preajma unei fîntîni frumoase. În cea de a doua scenă vedem arhitecturi luxoase și pe ingeri aducînd vestea lui Ioachim înge-nunchiat în fața lor: Maria apare în Sfînta Sfințelor. Celelalte icoane ne arată pe Maria purtată de părinți și înfățișată marilor preoți. Într-o a doua zonă vedem parabola celor zece fecioare. Mîntuitorul stă în picioare sub un baldachin în cuprinsul unei grădini înflorite: cele cinci fecioare înțelepte apar în preajma ei, iar fecioarele nebune îndărătul zidurilor și porți înclîse. Parabola celor zece fe-

cloare, pictată anume în acest loc, caracterizează un tip iconografic interesant și formează o aluzie la judecata din urmă. La dreapta ferestrei de Miazănoapte, a fost pictat «cortul mărturiei», pe al cărei altar sînt așezate tablele legii și candela-brul cu șapte ramuri. Fecioara Maria rugătoare este brodată pe antependiu. Moise și Aron, cu capul înconjurat de nimb și încoronăți, țin în mâini fiecare câte un chivot. Doisprezece regi, împărțiți în două grupe, aduc daruri: pixide ori amfore de aur. La dreapta ferestrei de Răsărit pictorii au zugrăvit Impărțirea Apostolilor: Mîntuitorul în veșmînt antic așează «Sfîntul Trup» pe mîinile lui Petru apoi, dă «Sfîntul Singe» Apostolilor. În cea de a treia zonă, care ocupă centrul peretelui, apare «Dumnezeiasca Liturghie», ilustrație a unei părți esențiale din canon și a procesiunii Sfintelor Daruri. Mîntuitorul oficiază în calitate de episcop, cu capul gol, înconjurat, de nimb, și înveșmîntat în sacos, și omofor. Numeroși îngeri compun cortegiul, și poartă sfîntul disc, ripide, potirul, evanghelia, trichere și dichere. Serafimi zboară pe deasupra procesiunii, și pe deasupra celor patru îngeri, care duc epitaful roșu brodat de aur. Pe pereții ferestrei de la Răsărit vedem pe Iisus copil culcat pe sfîntul disc și învelit cu văzduhul. Serafimii în zbor și îngeri cu ripide îl încadrează. La proscomidie, s-a zugrăvit «vedenia lui Petru din Alexandria»: Iisus apare gol și în picioare în sarcofagul lui. Fecioara Maria și Sfîntul Ion Evanghelistul se înclină alături de acesta. În fund, se vede crucea, și deasupra ei, doi îngeri în zbor. Tot aci, Mîntuitorul copil este zugrăvit în picioare pe sfînta masă. El are cămașa sfișiată, și răspunde lui Petru din Alexandria, înveșmîntat în polistavrion, însoțind cu lacrimi celebrele cuvinte, aluzie la erezia lui Arie și sinodul ecumenic din Niceea «Arie nebunul mi-a sfișiat cămașa și m-a despărțit de Tatăl meu cel ceresc».

Arcul triumfal se înalță deasupra timpelui. Pe el vedem chipul lui Iisus Inger și Marelui Sfat cuprins în întreita lumină a Taborului și înconjurat de îngeri. Șase scene încadrează subiectul principal, și ilustrează evangheliile învierii.

În naos, pe arcele mari ale bolții, vedem judecata lui Iisus, Înălțarea și alte două scene. Pe pereți, la Miazăzi, s-a zugrăvit Stihirea de Crăciun și uciderea pruncilor. În cea dintîi scenă, Fecioara Maria este înfățișată în genunchi, lângă Iisus culcat în iesle. Iosif, Salomia și Maria, care pregătesc apa pentru baia Mîntuitorului; un cioban cîntăreț din fluer, proorocul Isaia cu un pergament în mîini, pe care citim cuvintele biblice cunoscute «Fecioara va lua în pîntece», îngeri, magi și păstori, apar pe coline și în văi, într-un peisaj plin de verdeață, și ilustrează aproape literal cîtece de Crăciun și pasaje din Evangheliile apocrifice. Într-un al doilea registru, lângă iconostas, a fost zugrăvită Buna Vestire. Mai departe, către Vest, Tăierea împrejur, Botezul Domnului și Schimbarea la față. Botezul Domnului arată pe Mîntuitor în picioare pe o piatră în mijlocul Iordanului, ale cărui ape s-au retras cu sfițal și în semn de respect la spatele Lui. Doi șerpi, se tirăsc în jurul pietrei, și pești înnoată în apă. Iordanul și marea personificate prin două figuri omeneste se văd în primul plan. Ion Botezătorul cu crucea în mînă și bogat înveșmîntat atinge creștetul Mîntuitorului. Cel «Vechi de zile» este pictat în nouri, în cerul compoziției, de unde pleacă trei raze care amintesc Sfînta Treime. Portretul unui prooroc cu un pergament a cărui inscripție se citește greu ocupă unghiul de sus din stînga. În Schimbarea la față, Mîntuitorul înveșmîntat în mantie albastră apare în lăuntru unui mare nimb ovoid, pe virful Taborului. Moise și Iie sînt zugrăviți fiecare pe câte un creștet de munte, deasupra și dreapta Mîntuitorului. Cel «Vechi de zile» stăpînește scena, înconjurat de nori roșiatici în înaltul tării. Proorocul Micheia desfășoară un pergament cu o inscripție, aluzie la scena pictată, scoasă din profețiile sale. Episoadele evanghelice sînt pictate mai departe pe al treilea registru al peretelui din Miazăzi, unde vedem învierea lui Lazăr. Floriile, Cina cea de taină, spălarea picioarelor, sărutarea lui Iuda și prinderea Mîntuitorului. În toate aceste icoane se recunoaște grija de a ilustra deaproape un text precum și acela de a atrage atenția privitorului prin peisaje și arhitecturi desenate corect, cu tonuri vii și potrivit armonizate și printr-un sentiment decorativ dintre cele mai rare. Nu ne gîndim să înlocuim, pentru nimenea, cercetarea bisericii și acela a picturilor din Biserica Doamnei cu ochi proprii. Voim numai să subliniem interesul particular al ilustrației, lucru vădit mai în toate scenele și cu deosebire în icoana Răstignirii, care umple un timpan întreg și formează un ansamblu plin de interes. Iisus Hristos pe crucea lui, și încadrat de cei doi tîlhari răstigniți, ocupă centru. La stînga vedem pe Moisi în picioare cu un pergament desfășurat a cărui inscripție din

nefericire a devenit ilizibilă. La picioarele lui Iisus, un al doilea profet își înalță ruloul lui de pergament cu inscripție ștearsă. Asemenea regelui David, înfățișat cu coroana pe cap și cu un pergament în mîini. Fecioara Maria leșină și este sprîjinită de sfințele femei care o înconjoară. Ioan Evanghelistul, soldați, un grup de evrei, doi călăreți (unul e Longinus), numeroase alte personaje, un al patrulea prooroc și două sarcofage din care invie morții, complică mult scena și vădese preocuparea zugravului de a povesti cu amănunte aceea ce în epoci mai vechi se înfățișa deobicei cu puține personaje și într-un stil sobru și sever. Plîngerea Domnului are drept fond arhitecturi, crucea de pe Golgota și mormintul lui Hristos, săpat în coasta unui deal stîncos. În primul plan. Mîntuitorul, așa cum a fost coborît de pe cruce, se vede întins pe piatra din Efes acoperită de giulgiu. Fecioara Maria ține capul lui Iisus cu amîndouă mîinile, Iosif picioarele iar Ion mîna stîngă pe care i-o sîrută. Coborîrea la Limbi ilustrează de obicei, în arta creștină, bizantină și orientală, Invierea Domnului. În biserica Doamnei, profetul Osie comentează evenimentul și desfășoară un pergament acoperit cu o inscripție grecească, ștearsă astăzi și scoasă de bună seamă din profețiile lui. Adormirea Maicii Domnului se distinge greu din pricina ruinii zugrăvelii. Pictorul a grupat și aei mai multe episoade vrînd să povestească în amănunte aceste subiect mult cîntat de melozii bizantini și orientali. Dintre aceștia din urmă vedem pe Ioan Damaschinul și pe doi alți mari poeți bisericești cu pergamente în mîini scrise în grecește .

În pronaos, decorul original al bolții a fost refăcut în secolul al XIX-lea; pereții păstrează însă podoaba originală și ne arată minunile Mîntuitorului precum și scene de martiri alături de portretele Sfîntului Ion Gură de Aur și al lui Vastle din Cezareea, pictați la masa lor de lucru și investmîntați în mantii. Pe bolta tindei, se văd zugrăviți Iisus Emanuel înconjurat de îngeri, serafimi și prooroci, și de simbolele evangheliștilor. La Miazăzi vedem pe Ion Botezătorul înaripat, serafimi cu ripide și îngeri. Pe peretele de la Răsărit, deasupra, la stînga și dreapta ușii de intrare, Judecata din urmă, foarte ruinată, păstrează puține amănunte. Pe peretele de Miazăzi, apare un sinod ecumenic precum și un capitol din Geneză sau din psalmul 103 al lui David.

În linile ei mari, iconografia picturilor din Biserica Doamnei se leagă de tradiția Țării Romînești. Viața Fecioarei Maria, pictată pe peretele hemiciclului, ne amintește biserica Bolnii de la Cozia. Parabola celor zece fecioare amintește la rîndul ei paraclisul de la Sîntana pe Mureș, în Transilvania, a cărei zugrăveli datează din prima jumătate a secolului al XIV-lea. Acolo însă subiectul este pus în legătură cu rugăciuni pentru întemeietorii monumentului. În Biserica Doamnei este mai greu de înțeles ilustrarea acestui subiect și, mai ales, locul pe care îl ocupă în decorul absidei principale. Liturghia Dumnezeiască scoate în relief preocupările unui pictor decorator care a urmărit mai ales podoaba și arta, nedînd decît o atenție mărginită înțelesului adînc al scenei. Nici ordinea liturgică nu este prea respectată aci și un observator informat poate găsi oarecari nepotriveli în compunerea cortegiilor, în îmbrăcămîntea îngerilor și cu deosebire în prezentarea oficianților care se preocupă, se pare, prea mult, de efectul pe care îl fac, pictorul ei însuși fiind preocupat de ascența nefecilor. În naos, s-au zugrăvit praznicele și patimile Domnului: lipsesc minunile. Scenele nu se urmează apoi în chip logic și cu rigoare. Este interesant însă să observăm prezența proorocilor cu pergamente scrise în mîini. Inscriptiile explică subiectele pictate și dovedesc multă erudiție fiindcă dau locuri paralele din Vechiul Testament. Exemplul este rar în Romînia și nu se vede decît pe glafurile ușilor în bisericile moldovenești din secolul al XVI-lea sau de mai tîrziu.

Din punct de vedere artistic, trebuie să remarcăm desenul corect al arhitecturilor, ziduri de orașe, biserici, porți monumentale, clădiri cu terase și turnuri. Mai totdeauna, aceste elemente de stil elenistic sînt bine înțelese și desenate. Cităm, drept pildă, rotonda cu coloane și turnurile lanternă din Intrarea în Biserica a Fecioarei Maria. Personajele sînt, în al doilea rînd, numeroase dar pictorul știe să le așeze. Înalți și frumos investmîntați, ei au mai toți mișcări libere și variate. În scena Bunei Vestiri, arhanghelul Gavriil înaintează cu pași mari: gestul lui este măsurat, aripile frumos desfășurate, iar toga care zboară în urma lui îi subliniază eleganța siluetei. În Nașterea Domnului și în coborîrea la Limbi, descoperim greu influența modelelor. Figurile sînt diferite ca expresie și au înfățișări personale. Tonurile care predomină, un roșu mai degrabă metalic și rece, albastru verde și un galben nițel mai cald, nu compun armonii prea distinse. Efectul general nu este însă displicut.

Pe vremuri, pereții erau acoperiți de sus pînă jos ca și bolțile de adevărate ilustrații asemenea miniaturilor. Prin ferestrele originale și de pe cupolele aurite, altă lumină, de o calitate mai rară, punea în valoare zugrăvelile. Broderiile minunate de care am pomenit celebrele epitafe ale Principesei Maria, icoanele și mătasurile prinse deasupra ușilor împărătești, covoarele orientale, care acopereau lezpezile pardoselii, ajutau toate în chip deosebit la prefacerea interiorului și la aceia a zugrăvelilor de pe pereți. Astăzi încă, cînd toate acestea nu mai sînt, Biserica Doamnei rămîne monumentul cu decorul mural cel mai interesant din Capitală, și un monument caracteristic al Renașterii artistice din Țara Românească în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

*

BISERICA SCAUNE din București datează, după tradiție, din prima jumătate a veacului al XVII-lea, însă a fost restaurată în 1705. De plan triconc, ea a suferit, cu acest din urmă prilej, modificări de ordin arhitectonic. A fost distrus astfel zidul care despărțea pronaosul de naos și turnul clopotniță de deasupra nartexului; tinda a fost și ea restaurată în anul 1845. Ușa de intrare este de fier, și poartă numele meșterului care a lucrat-o: Dumitru Lerescu, 1795, Martie 1. Pisanția amintește hramul bisericii, Adormirea Maicii Domnului, pe Atanasie din Tîrnovo, întemeietorul ei, și pe Stavru, nepotul lui Atanasie, care a restaurat-o în 1705. Monumentul și-a luat numele de «Scaune» de la scaunele măcelarilor așezate pe vremuri în preajma lui.

Picturile, care au decorat-o la origine, au fost restaurate în 1705, și spălate acum oțtiva ani prin îngrijirea Comisiunii Monumentelor Istorice. Operația deși condusă cu grijă n-a putut evita inconveniente mari: capetele s-au șters, culorile și-au pierdut strălucirea și calitățile lor de fond, liniile desenului s-au alterat mai pretutindeni. Așa cum apar acum, zugrăvelile merită totuși să fie păstrate fiindcă vădesc, în majoritatea lor, gândirea originală și compoziția din veacul al XVII-lea.

Cupola distrusă a fost înlocuită printr-o calotă al cărui decor pictural se vede greu. Pe fond albastru, apare portretul lui Iisus Hristos înveșmîntat într-o tunică roșie și într-o mantie de aur. Are capul înconjurat de nimbul crucifer, și o carte închisă în mîna stîngă. Ingeri grupați triunghiular în adîncime, îngeri în sbor, serafimi și «tronuri», încadrează pe Mîntuitor și sînt, la rîndul lor, înconjuurați de prooroci drapați în tunici lungi albe, roșii și verzi; și mantii roșii albastre și albe. În mîini, aceștia din urmă au pergamente cu inscripții devenite necitete. Pe pendentivi, vedem evangheliștii însoțiți de simbolele lor. Ei sînt pictați pe fond de orașe și de palate. Pe arcu triumfal, deasupra timolei, Iisus este încadrat de simbolele evangheliștilor și de scene care ilustrează subiecte evanghelice.

În absida principală, se distinge greu subiectul pictat: se văd bine doar îngeri și fragmente din portretele unor prooroci, precum și Înălțarea Mîntuitorului. Pe peretele de răsărit, la partea superioară, s-a zugrăvit cortul Mînturiei; dedesubt, într-o a doua zonă, împărțășirea apostolilor, parabola celor zece fecioare și jertfa lui Abraham. Apoi, Deisis, adică scena Intercesiunii, și portretele episcopilor Ioan Gură de Aur, Atanasie, Ion cel milostiv, Iacob fratele Domnului, Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Niculae și Chiril. Investimîntați în sacose și purtînd omoforionul ei au pergamente în mîini. Unele nu poartă nici o inscripție, iar pe cîteva din ele citim cuvintele de binecuvîntare ale Liturghiei sau ecfonisurii. Iisus Hristos în sfîntul disc, vîzduhul și; steaua apar. La Răsărit, în stîlful ferestrei, pe sfînta masă. La proscomidie au rămas urme din Vedenia lui Petru din Alexandria și din ilustrația troparului liturgic «În mormînt cu trupul, în rai cu tîlharul, în iad cu sufletul...».

Bolțile navei înfățișează scene evanghelice și prooroci. Se mai disting: anul, Cîna cea de taină, rugăciunea de la Ghetsemani, Iuda care aduce înapoi pretul vînzării, drumul crucii și Mîntuitorul pe cruce. În bolțile ferestrelor, se vede învierea și Duminica tuturor sfinților. Pe pereți, au fost pictate praznicele și scene din patimi: Intrarea în biserică a Sfintei Fecioare, stihirea de Crăciun, Circumciziunea, Botezul Domnului, Coborîrea de pe cruce, Pîngerea Domnului și alte cîteva scene precum Sfînta Treime la Mamvri, vînzătorii îșgoniți din templu, Iisus în casa Martei și Mariei, și Vindecări. Pe zona inferioară a peretilor, distingem portrete de sfinți: Ioachim, Gheorghe, Procopie, Nestor, Mercurie, Pantelimon, Trifon, Simion Stilitul, Iacov Persul, Sava, Platon, etc.

În pronaos, pe boltă, apare Fecioara Maria rugătoare, înveșmîntată în tunică albastră și maforion roșu, cu Iisus, îmbrăcat în alb și pictat într-un medalion,

pe pieptul ei. Serafimi, prooroci și sfinți melozi sînt pictați jur împrejurul subiectului central. Se mai disting cu greu cîteva icoane, care par a fi ilustrat acatistul Sfîntului Niculae. Cîteva scene din acest acatist se disting de altfel mai ușor pe arcul cel mare de la Apus. Pe arcul cel mare de la Răsărit, vedem scene din acatistul Bunei Vestiri, care se continuă la partea superioară a pereților. In josul acestora, sfinții Ioan Teologul, Gherasim, Teodor, Maxim Mărturisitorul, Atanasie de la Atos, Sisoe, Antonie, Grigorie Decapollitul și alții, apar în picioare, și asemenea unei gârzi amintitoare de viați alese. La Apus, pictorii au zugrăvit portretele întemeietorilor: jupîn Stavru și soția lui Ioana, fiul lor Vasile; și jupîn Atanasie. Bărbații poartă tunici lungi și briie de mătase precum și mantii îmblănite, prinse la gît cu agrafe; Ioana este îmbrăcată în mătase orientală și într-o mantie îmblănită. In glaful ușii de intrare, Iisus Emanuel este încadrat de cei trei tineri în cuptorul de foc al lui Nabucodonosor, și de Sfîntul Hristofor.

Bolta tindei infățișează portretul lui Iisus încadrat de simbolele evangheliștilor, de Puterile cerești și semnele zodiacului. Tot aci vedem și alte personaje, principi înveșmîntați în mantii blănite și purtînd coroana pe cap, precum și cîteva scene, zugrăvite pe pendentivi, care merită să fie citate: sfinți călugări purtînd schima și înveșmîntați în mantie închină un chivot; o horă de fete tinere, muzicanti și dănțuitori, ilustrează, la rîndul lor, psalmii cunoscuți, etc. Judecata din urmă ocupă peretele de răsărit. Iisus Hristos marele judecător apare în tunică roșie și mantie de aur, cu «tronuri» la picioarele lui, și îngeri împrejur. Tronul hetimasiei se vede pictat deasupra ușii de intrare încadrat de Adam și Eva înge-nunchiați la stînga și dreapta lui. Apostolii sînt așezați pe două bănci. Pictorii au zugrăvit cu amănunțimî Dreptii și, tot așa, pe Moisi în capul unei cete de evrei, și patru regi încoronați: (Alexandru, Cirus și Nabucodonosor și un al patrulea numit «cel blestemat»). La stînga ușii vedem paradisul cu Fecioara Maria între doi îngeri, și cele cinci fecioare înțelepte, patriarhi și Dreptii; cele cinci fecioare nebune sînt afară din paradis îndărătul zidului. Sinoadele ecumenice, zugrăvite pe timpanele pereților, scene din geneză și adormirea Sfîntei Eufimia completează un decor bogat și plin de interes, din care n-am citat decît lucrurile esențiale.

Un număr de observații se impun. Cea dintîi privește existența a două decoruri pictate: cel dintîi cuprinde inscripții în vechea slavă și datează din veacul al XVII-lea; cel de al doilea, cu inscripții românești; în caractere cirilice și datînd din veacul al XVIII-lea, copiază, în majoritatea cazurilor compozițiile originale. Munți înalți formează fundul scenelor; arhitecturi desenate cu înțelegere și cu îndemnare apar în mai toate scenele alături de edificii poligonale, cu turnuri; lanterne și clădiri de stil asemenea basilicii San Vitale din Ravenna. Personajele pictate în cel de al XVII-lea veac sînt în mișcare, cele din al XVIII-lea sînt masate în adîncime, și nu prezintă decît capetele acelor așezați în planul al doilea și în cele următoare.

Cea de a doua observație se leagă de acatistul Maicii Domnului din care n-au rămas decît 18 icoane. In adevăr, în colțul de Miazănoapte-Răsărit vedem Buna Vestire iar, mai departe, pe peretele de Miază zi și de Apus Nașterea Domnului și închinarea magilor, fuga în Egipt, ilustrațiile celui de al nouălea icos și al zecelea condac. La Miazănoapte, a fost zugrăvit cel de al 11-lea icos, al doisprezecelea condac și al doisprezecelea icos. La partea superioară a pereților vedem ilustrate imnuri liturgice și anume, la Apus, stihirea de Crăciun; la Miazănoapte imnul «De Tine se bucură»... etc. In exonartex, scenele din Geneză, amintesc pasagi din psalmii 55 (1-2) și 90 (1-4).

Picturile murale din biserica Scaune se leagă de tradiția iconografică a Tării Românești, și anume de zugrăvelile de la Snagov și din Biserica Domnească de la Argeș. Restaurarea din 1705 a turburat ordinea scenelor și a introdus detalii noi. In exonartex ne interesează ilustrația psalmilor, din care avem exemple frumoase în biserica cea mare a mănăstirii Sucevița.

Din punct de vedere al stilului, figurile elegante și arhitecturile desenate cu înțelegere trădează un meșter experimentat și priceput. In cadrul artei religioase din veacul al XVII-lea, ele formează un exemplu rar. Regretăm că nu avem nici un fel de urmă de numele și origina pictorului. Socotim însă că ne putem gîndi la un meșter din Balcani ori din Grecia. Intemeiem această din urmă bănuială pe comparația cu picturile din bisericile Kaisariani și Omorphi Ecclesia din preajma Atenel.

BISERICA BATIȘTE a fost studiată temeinic de Corina Buniș. Autoarea a pus în lumină caracterul arhitectonic al monumentului și a cercetat în detaliu programul iconografic și arta picturilor. Ne folosim de precizările sale.

Biserica Batiște a fost întemeiată de vătaful Manciu, care a ridicat acest lăcaș în 1764. O acuarelă a lui Preziosi păstrează amintirea monumentului original. Picturile murale ilustrează un program iconografic tradițional și nu aduc vreo inovație importantă. Relevăm totuși scena de pe bolta absidei principale, unde vedem Sfânta Treime figurată de cel «Vechi de zile», porumbelul Duhului Sfânt, și Iisus copil așezat pe genunchii Sfintei Fecioare. Doi melozi, din care unul este Cosma, desfășoară pergamente pe care au fost inscripții. Ideia aminteste o tradiție transformată la începutul veacului al XIX-lea. Interesantă figurarea melozilor, fiindcă aceasta vădește că zugravul se raportă la un imn închinat Fecioarei Maria, iar ilustrația imnelor apare în țara noastră bogat înfățișată în minăstirea Sucevița, în legătură cu arta rusească și cu arta icoanelor. Pe pereții hemiciclului, se văd scene din viața Sfintei Fecioare și portrete de sfinți episcopi.

În naos, se ilustrează învățătura, minunile și patimile Mântuitorului. Vedem astfel, pe arcul triumfal, Înălțarea: Iisus apare într-un medalion purtat de patru îngeri, particularitate iconografică care își are originea în arta paleocreștină. Scena este inspirată din parimii. Coborîrea la limbi este încadrată de Iisus ieșind din mormînt și de Mântuitor, care coboară la pământ însoțit de doi îngeri îmbrăcați în haine de lumină. Amîndouă scenele dovedesc înrîuriri apusene și sînt de dată tîrzie. Schimbarea la față a fost refăcută, culoare peste culoare, și este formată din trei icoane; drumul pe Tabor și al lui Iisus însoțit de cei trei apostoli, Mântuitorul încadrat de Moisi și Ilie și arătat în lumina necreată, și scoborîrea Taborului. Vindecarea Fiului văduvei, nunta din Cana, vindecarea a doi îndrăciți. Iisus în casa Martei și Mariei, smochinul blestemat, parabola cu cei ce n-au primit chemarea la nuntă, și sfinții militari, împodobesc pereții de Miazănoapte și de Miazăzi. Deisis se vede în registrul al doilea al sinului de Miazăzi: Mîntuitorul episcop tronează între Sfînta Fecioară și Ion Botezătorul pictați în picioare. Pe bolta cilindrică de la Apus, au fost zugrăvite patimile Mîntuitorului precedate de Cina cea de taină, de spălarea picioarelor, de rugăciunea în grădina Ghetsimani. Iisus Hristos pe cruce este zugrăvit într-o scenă monumentală pe timpanul de la Apus. Trupul Lui desemnează o curbă armonioasă și întreaga scenă este de un dramatism rar. Tăierea capului Sfîntului Ioan Botezătorul și aflarea capului lui se văd pe poalele arcului de la Miazăzi și pe perețele de Miazănoapte.

Pronaosul este închinat Sfintei Fecioare. În registrele superioare se ilustrează acatistul Bunei Vestiri iar, pe boltă, chipuri de melozi încadrează pe Fecioara Maria purtînd pe Mîntuitorul pe brațul stîng. În studiul Corinei Buniș sînt precizate amănunte interesante cu privire la ciclul acestor reprezentări puse de autor în legătură cu textele din care a isvorit imnul și s-au inspirat cei dinți ilustratori. Pe poalele pereților se văd sfinți călugări îmbrăcați în ingerescul «chip» purtînd în mîini mătînii și rotuli cu inscripții. Pe bolta tindei au fost zugrăvite scene inspirate din evanghelia lui Matei, icoane din Geneză, Iisus Emanuel și Ioan Botezătorul, precum și scene din viața mucenicei Paraschiva. La Răsărit, la partea superioară a peretelui, apare Judecata din urmă, rezumată în scena esențială Deisis, unde Mîntuitorul e încadrat de simbolele Evangheliștilor: Sfinții Apostoli și gărzi de îngeri completează ansamblul. Pe pereții de Miazăzi, Apus și Miazănoapte, meșterii au pictat patru scene inspirate din Evanghelia lui Matei: «Flămînd am fost și mi-ați dat de mîncare», «Setos am fost și mi-ați dat de băut», «Gol am fost și m-ați îmbrăcat», «Bolnav am fost și m-ați vindeat». Pe poalele acestor pereți, se văd scene din Geneză, din viața cuvioasei Paraschiva (hramul la 14 Octombrie), și muceniții Paraschiva (hramul la 26 Iulie).

Pictura bisericii executată în «fresca» tradițională, folosește culori vii, roșu, albastru și aur. Arhitecturi și peisaje introduc viață și variație. Portretele cu deosebire se caracterizează prin expresii personale și variație de atitudini: remarcabile, acelea ale Sfintei Fecioare, al lui Iisus Hristos și Ion Botezătorul în Deisis din naos și portretele sfinților călugări din pronaos.

Studiul citat ne dispensează de amănunte interesante care ies din cadrul lucrării ce ne-am propus.

BISERICA SFINTUL MINA «STEJAR», situată în plin centrul capitalei și datînd se pare din primii ani ai veacului al XIX-lea, este un admirabil exemplu pentru a arăta luarea amînte cu care trebuiesc examinate monumentele de artă religioasă, și interesul uneori superior care se poate descoperi în lucrări cu înfățișare ștearsă și neînsemnătoare. În adevăr, biserica Sfîntul Mina «Stejar», nu are cum să cheme pe trecător altfel decît cu cuprinsul ei de rugăciune. Acesta «cheamă», fiindcă oferă liniște și prilej de reculegere într-un ungher unde nu pătrunde mult șgomot și nici nu se imbulzește prea multă lume. O restaurare relativ recentă i-a înlăturat pecetea anilor și elementele arhitectonice caracteristice. Cupolele bisericii înălțate din material ușor și fără stil, nu au de ce să întîrzie ochii privitorilor. Inchinătorii și cercetătorii, care îi pășesc pragul, trec repede prin tindă, locul în care ar trebui, din punctul de vedere care ne interesează, să întîrzie cît mai mult. În pronaos, în naos, pentru cine îl doare și se roagă, sînt icoane noi și icoane cu îmbrăcăminte de argint de genul și cu luxul vremilor mai noi. Deasupra tronului arhieresc, în partea de miazăzi a naosului, se poate vedea icoana pe lemn a Sfîntului Atanasie cel Mare. Pictată socotim, pe la jumătatea secolului al XIX-lea sau puțin mai tîrziu, într-o tonalitate generală de galben de frunză de toamnă, ea înfățișează pe marele luptător al ortodoxiei în felonion înflorat, cu omoforul mare împodobit cu cruce, cu mitră de gen modern, fără artă cu cîrja împodobită cu pateriță în mina stîngă. Pe perețele de Miazănoapte-Apus al sinului de la Nord, o icoană a Mîntuitorului, bogat încadrată în argint aurit, amintește icoanele rusești de la începutul veacului al XIX-lea, și reprezintă o operă interesantă de artă industrială. În dreapta tîmplei, o a treia icoană, de proporțiile celor împărătești, ne dă portretele sfinților Mina și Haralambie, în picioare și înveșmîntați potrivit tradiției. Argintul este o lucrare de ordin industrial de tradiție grecească bucareșteană, din ultimii ani ai veacului al XVIII-lea sau primele decenii ale veacului al XIX-lea. În stînga tîmplei, se poate admira o icoană remarcabilă care ilustrează înălțarea sfintei cruci. Meșterul a înfățișat vederea exterioră, zidurile de Miazăzi, Răsărit și cupolele, unei biserici de stil atonit. În primul plan, el a reprezentat interiorul bisericii pe care l-a alăturat exteriorului neisbutînd să-l pună la locul lui. În adevăr, sau că problema era prea grea, pentru dînsul, sau că a voit aceasta isbutind astfel să ne arate și exteriorul și interiorul monumentului. Un amvon, de genul celor care se văd în biserici pînă astăzi, se vede în centrul icoanei. În el stă în picioare și înalță crucea un preot, care în internița meșterului este patriarhul: un diacon, în veșmînt liturgic și cu o luminare aprinsă în mina stîngă, cădește crucea cu dreapta. O scară cu zece trepte, asemenea celor mai simple scări mobile de lemn folosite mai la orice gospodărie este rezemată de perete, și slujește de mijloc de comunicație între amvon și biserică. La partea inferioară a icoanei, se văd numeroase personaje din care nu apar în întregime decît cele din primul plan: o femeie, care va fi poate împărăteasa, un bărbat îmbrăcat militărește în zale, și alte două sau trei personaje; celelalte sînt masate în adîncime și nu prezintă decît capul sau creștetul. În colțul din dreapta, jos, alte trei personaje apar în primul plan cu lumînări aprinse în mîini. Lucrearea mărturisește abilitate de meseriaș, în execuția argintului, și naivitate de concepție și compoziție. În totul, icoana are cu ce opri privirea unui cercetător atent, și apare asemenea unui martor de demult, poate, de mai bine de o sută de ani, care, dacă nu știe să povestească, pomenește totuși de ceva interesant, în fapt de înălțarea sfintei cruci, eveniment considerabil în istoria lumii creștine. Povestirea are farmecul unui pasaj de cazanie ori de minci.

Picturile murale executate în vremi apropiate de noi interesează puțin. Pe cilindru cupolei, vedem liturgia îngerească și pe Mîntuitor pictat de două ori, după tradiție, în momentul cînd cortegiul îngerilor se depărtează și în momentul cînd cortegiul se întoarce la altar. Fîrsește că este vorba de reproducerea confuză a unui tip iconografic caracteristic Țării Romînești. Pe bolta absidei, Fecioara Maria tronează cu Iisus pe genunchi și e cuprinsă într-un mare nimb ovoid cu raze de aur. Nimbul acesta este rezervat Dumnezeuirii și în el este cuprins de obicei Mîntuitorul. Interpretarea pe care o întîlnim aci se vede în unele icoane rusești ale veacului al XIX-lea, și amintește anumite discuțiuni teologice despre care meșterul zugrăvelilor de care ne ocupăm nu credem să fi avut o idee precisă, este vorba, de fapt de o pictură recentă și de o copie a cărei origine nu avem cum să o urmărim în lipsa unei ordini riguroase, care nu apare. În bolta pronaosului, meșterii au pictat pe Ioan Botezătorul. Aceste zugrăveli sînt noi, și înfățișează fragmente ale unui tip iconografic pe care autorul sau autorii nu l-au

studiat și nu l-au cunoscut. Sînt lucrări de spirit modern făcute pentru podoabă și pentru frumusețe, de aceea valoarea lor este cu totul relativă.

În tindă, însă, de a cărei străbateru cu grabă am amintit cu părere de rău, la începutul acestor rînduri, cine întîrzie, și vrea să vadă și să înțeleagă, descopere lucruri de deosebit interes. Amintim întîi o icoană pictată pe lemn și așezată în stînga ușii de intrare în naos. Ea înfățișează Adormirea Maicii Domnului, compusă și zugrăvită după un poncif tradițional, care prezintă însă și note particulare. Mintuitorul, înveșmîntat în tunică și mantie antică, poartă sufletul mamei sale spre stînga. El privește spre capul Fecioarei Maria și mîna dreaptă pare a schița sau a aminti gestul înduioșeurii care are o origine extrem de veche, acela de a închide ochii mamei sale. Sfinții Apostoli oficiază înmormîntarea, și Petre, ca protos, cădește. Arhitecturi de case cu etaje apare în stînga și dreapta icoanei, în cel de al doilea plan. La partea superioară a acesteia se vede, în nori, Fecioara Maria încadrată de doi îngeri în zbor, amintind proslăvirea Sa; și al treilea inger primește din mîinile Fecioarei briul de care pomeneste istoria, relicvă păstrată multă vreme în biserica Farului din Constantinopole, și pe care îl pomenesc cîtece ta rugăciuni liturgice. În josul icoanei și în primul plan, arhanghelul Mihail taie mîinile lui Jefonias: două luminări aprinse ard, de aceeaș parte, în sfesnice înalte de alamă. Icoana nu este mai veche, socotim, de mijlocul veacului al XIX-lea, cel puțin nu e mult mai veche, și poartă o inscripție grecească care dă subiectul scenei.

Picturile murale din tindă sînt însă elementul esențial de artă din biserica Sfîntul Mina «Ștejar». Executate în tehnica tradițională a picturilor murale muntești, și după toate semnele datînd numai din primul sau al doilea deceniu al secolului al XIX-lea, ele au suferit mult din pricina vremii, umezeli și fumului; pe alocuri, se disting și încercări de restaurare. Bolta înfățișează portretul lui Iisus Emanuel, bust încadrat într-un cerc de lumină¹⁾; în pendentivi se văd îngeri cu aripile deschise. Două medalioane cuprind alte două portrete mai greu de deosebit. La extremitățile de Miazănoapte și Miazăzi ale bolții cilindrice, apar scene din acatistul Sfîntului Nicolae. Într-una din acestea, situată în unghiul de Miazăzi-Răsărit, vedem nașterea Sfîntului, compusă și pictată în chipul scenelor înriurite de Renaștere, și amintind, în termeni simplificați și de mai puțină strălucire, nașterile din arta oltenească a veacului al XVI-lea, aceea a Fecioarei Maria din paraclisul Ostrovului de la Călimănești, în primul rînd. O a doua scenă, isvorită din aceeași concepție și reproducînd modele vechi, ne arată botezul sfîntului, și formează un fel de «pendant» al celei dintîi²⁾. Pe latura de Miazănoapte vedem hirotonirea sfîntului sau mai exact, sfințirea lui Nicolae ca episcop al Mirii Licii: Nicolae, în veșmînt preoțesc se închina adînc în stînga scenei iar, în dreapta, un episcop citește, din cartea deschisă, rugăciunea de sfințire (Dumnezeulescul har care pe toate le vindecă...). Cea de a patra scenă, «pendant» al acesteia, arată adormirea Sf. Nicolae: detaliile nu se pot decît prea greu desvălui din nefericire. Inscriptiile sînt în limba romînă și în caractere cirilice. Pe perețele de Răsărit, doi arhangheli în picioare încadrează hetimasia (tronul pregătit). Mintuitorul are la picioare «tronuri» iar la dreapta și stînga Lui pe Fecioara Maria și Ioan Botezătorul, care se roagă pentru iertarea păcatelor omenirii și cer îndurarea lui Iisus Hristos Dumnezeu. Sfinții Apostoli se văd așezați pe două bănci, în stînga și în dreapta, ca de obicei. Recunoaștem elementele esențiale ale judecării din urmă. Deasupra ușii de intrare, în pronaos, o icoană complet ruinată și înegrită va fi înfățișat de bună seamă hramul monumentului. Scene din Geneză apar pictate în timpane și pe pereții superiori ai tindei de la Răsărit, Miazănoapte și Miazăzi. Distingem crearea luminii și isgonirea întunericului, facerea lui Adam, pomul binelui și al răului, isgonirea primilor oameni din rai, și o scenă rară care ilustrează minunatele cuvinte ale Bibliei: «La început, duhul Domnului se plimba peste ape» și «Cînd semănai luceferi te lăudau îngerii». Alte scene din Facere sînt prea ruinate pentru a putea fi deslușite. Inscriptiile sînt romînești, în caractere cirilice.

Picturile tindei sînt întunecate; pe alocuri ruinate. Un cercetător pretențios și, cu deosebire, acei ce caută lucruri «frumoase» în biserici, și lucrări de «artă»

1. O inscripție romînească în cirilice dă cuvinte din imnul liturgic «Unule Născut, Fiul și Cuvîntul lui Dumnezeu...».

2. Într-un interior bogat, mama Sfîntului primește prietenele care-i aduc daruri, îndată după nașterea lui Nicolae.

va releva confuzia tonurilor și aceea a liniei de desen, naivitatea cu deosebire a cugetării. Tocmai această din urmă notă trebuie însă înțeleasă și lămurită, de vreme ce ea pune în lumină și învie unul din momentele cele mai interesante ale picturii bisericești din țara noastră.

La începutul secolului al XIX-lea, și câteva decenii mai târziu, pictorii cugetau și compuneau încă bisericește și cu adevărat tact de artiști. Ei știau ori simțeau că, în arta religioasă, cugetarea este esențialul, și se trudeau să traducă textul în cât mai limpezi imagini, mai aproape de spiritul credințioșilor, de ritmul lor de cugetare și de ritmul cuvintelor citite la strană ori cântate la liturghie. Picturile din Sfântul Mina «Stejar» sînt un martor al vremii, cînd artiștii cugetau și simțeau just și erau în adevărată notă a picturii bisericești. «Mîna» nu fi ajuta îndeajuns fiindcă suferea, nu de neștiință și neîndemnare, ci era turburată de exemple apusene și de spiritul nou al picturii de chevalet și al artei care căuta chipuri frumoase atitudini, peisaje, farmec și armonie de culori, căutate totdeauna și obținute de cele mai multe ori în dauna ori în uitarea ideii și a simțirii religioase. Picturile murale, de care ne ocupăm, sînt martorii unei epoci de prefacere și de orientare nouă. Foarte curînd, după asemenea lucrări, vor apare picturile «interesante», decorative, pornite din concepții estetice și pretenții de artă superioară, picturi slujite de o îndeminare deosebită, și care se despart din ce în ce mai mult de litera și de spiritul cărților sfînte, atrăgînd și luînd cu ele și spiritul închinătorilor amatori de artă. Aceștia se vor învăța iute să caute tablouri și frumuseți artistice pe pereții bisericilor, și în arta religioasă. Îndeminarea și pretențiile vor introduce «moda», și modele se schimbă: după picturile în gen romantic și neoclastic de la începutul veacului al XIX-lea, vor veni cele realiste; după tablourile dramatice care transformă scenele evanghelice în scene pitorești și povești frumoase, vor veni picturile care satisfac pe esteticieni și înfățișează figurii expresive și frumoase, probleme de pictură rezolvate în chip interesant și multe alte lucruri străine de tradiția și spiritul nu numai al artei noastre bisericești ci și de acela al artei religioase propriuzise.

Picturile de la Sfîntul Mina «Stejarul» ne apar asemenea unor crîmpeie de viață care mărturisesc luptă, îndoiele și renunțări, și vestesc în același timp un «prag» istoric.

I. D. ȘTEFANESCU

IISUS ȘI MAREA

Tiberiada, numită astfel în servilism și lingușire de către un rege idumeu în cîntea augustului împărat de la Roma —, își întindea apele sale, aci liniștite ca visul unei nopți de vară, aci turburi ca adîncurile tartarului, sub cerul de azur al țării în care cîndva cursese lapte și miere. Oameni de toate virstele, deosebiți în fire și preocupări și totuși legați de chinul acelorași griji, trudeau fără preget scoțîndu-și hrana din darurile lui Dumnezeu, bogat ascunse în fundurile apei. O lume pestriță în moravuri și superstițioasă în obiceiuri, deosebită în credință și despărțită în problemele sociale ale vremii, cu alte cuvinte o lume în care mișună o faună a binelui și a răului trăia în cele zece orașele de pe țărmul Tiberiadei, preocupată, totuși, cînd și cînd și de cele ale sufletului: proorocii vorbiseră de o «plinire a vremii». Și ea sosise: staulul Vitleemului își deschisese larg porțile, primind pe Acela pe care somptuoasele palate ale anticității romane și iudaice nu erau în stare să-L primească.

Acela împlinise de curînd trezeci de ani! Primise botezul din prea curatele mîini ale marelui prooroc al deșertului, cel care va muri din pricina Irodiadei, curtezana de tristă celebritate de la curtea ușuratecului tetrarh al Galileii, Irod:

Antipa. Cel botezat se îndreptă de pe malul Iordanului pe muntele Quarantaniei, și după patruzeci de zile de post și rugăciune, cobori pe malul Tiberiadei. În jurul ei era o viață înfloritoare, cu împrejurimi bogate în cultura măslinilor și a viței de vie. Marea dădea o bogată recoltă de pește și pe malurile ei se găseau câteva orașe al căror nume va fi pomenit veacuri la rând, chiar dacă lumea vremii noastre nu mai găsește nimic din Capernaum, Betsaida, Magdala — devenit celebru prin Maria Magdalena —, Dalmanuta sau Tiberiada. Acesta fusese clădit cu artă, imitând gustul arhitecturii romane, de către Irod Antipa care fondă aici capitală și reședință permanentă. Vrînd să fie pe placul stăpînitorilor, îi dăte nume roman, în onoarea împăratului Tiberiu. De altfel, acest oraș era locuit mai mult de străini, greci și romani și după cît se pare, Iisus nu l-ar fi cercetat niciodată. Totuși, Iisus se va întîlni cu tetrarhul Irod în vremea procesului din Ierusalim: jignit că n-a putut vedea nici o minune de la acest «rege al iudeilor», disprețuindu-L, îl va îmbrăca în împărătească mantie, trimițîndu-L apoi procuratorului Pilat din Pont.

Marea Tiberiadei, cu împrejurimile ei deveni ținutul preferat al lui Iisus, unde, după mărturisirile evangheliștilor, îl găsim așa de des. Și e firesc: orizontul deschis în jurul mării, vegetația aceea frumoasă, viața îndeajuns de liniștită a orașelor cu pescari pașnici, prinși între grijile familiei și ale meșteșugului lor, plăcură lui Iisus. Ale acelui meșteșug, care cu vremea și prin firea lucrurilor te transformă într-un om cu suflet blînd, potolit, pașnic. Oamenii aceia, icoană a muncii și simbol al răbdării trudeau oboșiți de istov și nesomn.

Dar Iisus tocmai pe ei îi căuta. Să ascultăm mărturisirea evanghelistului Ioan:

«...A doua zi iarăși sta Ioan (Botezătorul) acolo (pe lângă Marea Tiberiadei) cu doi din ucenicii lui și văzînd pe Iisus trecînd, a zis: «Iată Mielul lui Dumnezeu».

«Și cei doi ucenici auzînd aceste cuvinte, s-au dus după Iisus...».

«Unul din cei doi, care auziseră despre Iisus de la Ioan și urmaseră după dînsul era Andrei, fratele lui Simon Petru» (celălalt era Ioan Evanghelistul).

«Andrei a găsit întîi pe Simon fratele său și i-a zis: «am găsit pe Mesia, adică pe Hristos. Și l-a adus la Iisus!...».

Așa dar, primii patru sînt frați: doi cîte doi. Și tuspătru pescari de pe malul Tiberiadei, fii ai mării și stăpîni ai răbdării de care avea-vor nevoie în propovăduirea dumnezeștii învățăturii.

Iisus le spuse cu o simplitate rară:

«Veniți după Mine și vă voi face pescuitori de oameni». Iar ei îl urmaseră.

Li se vor mai adăuga și alții și toți vor fi doisprezece. Il vor iubi, il vor asculta grăindu-le și învățîndu-i și-L vor însoți pretutîndeni. Unul singur — cel cu punga pururea goală, cu ură ascunsă în inimă și cu sărut viclean pe buze — și va vinde Învățătorul ca o tristă aducere aminte pentru toate vremurile și pentru toți oamenii, că fiecărei întocmiri omenesți îi este dat a avea un discipol al lui Iuda, cu care totuși mînca-va la aceeași Cîină.

Așa dar, primii chemați la ucenicie sînt fiii mării: oameni simpli, umili, oameni fără vază, neștiuți și necunoscuți, neprețuiți în vremea lor și în fața lumii. Dar în clipa fericitei alegeri, umilînța și anonimatul de pe țărmul mării, pe care-și petreceau nevolnicia zilei alături de o barcă și un năvod, încetară. Vor deveni cei mai cunoscuți, cei mai prețuiți, cei mai iubiți. Numele lor va străbate veac de veac, chemînd la mîntuire pe toți. Pe pămînt, vor rămîne în inimile tuturor celor ce se pleacă în fața dumnezeștii Evanghelii. În cer, vor rămîne în împărăția lui Dumnezeu, șezînd pe cele douăsprezece scaune, judecînd «cele douăsprezece seminții ale lui Israel».

•

Iisus se găsea încă pe țărmul Tiberiadei. Mulțimea auzise că este aici, cu Ucenicii Lui. Arzînd de dorința de a-L auzi vorbind, mulțimea se îngrămădea împrejurul Lui ca să asculte cuvîntul lui Dumnezeu. Glasul Său blînd străbătea peste oameni, care, îngenunchiați, ascultau pe marginea Tiberiadei predica Profesorului din Nazaret. Vorbea despre lumea cea nouă, despre împărăția cerurilor și o liniște desăvîrșită cobora peste inimile lor. Din cînd în cînd valurile mării se spărgeau ușor în îmbrățișarea cu țărmul stîncos. Dar neastîmpărul lor nu turbura nici glasul Proorocului și nici dorința și azul ascultătorilor.

Mulțimea ascultă tăcută..., îl roagă să vedece un leproș, un paralytic, și

El îi vindecă. Unii vor să se atingă de hainele Lui, să-I sărute urmele picioarelor, să primească binecuvântările Lui, să-și atingă ochii de mâinile Lui. Mulțimea-L simte, îl ascultă, îl vede și-L simte că este al ei, că este pentru ea. De aceea-L împrescă în toate părțile. Atunci văzu Iisus două corăbii venind pe mare. Pescarii își spătau navele, întristați de a fi trudit degeaba: nu prinseseră nimic. Una era a lui Petru. Se sui într-însa și-l rugă să se depărteze puțin de mal. Ucenicul se supuse. De acolo continuă să învețe norodul rămas pe țărm, care nu se îndura să plece. Când Iisus «conteni a grăi», îi spuse lui Simon Petru:

«Trage la adinc și aruncați mrejele voastre spre pescuire».

Oare nu pescuiseră ei toată noaptea, ostenindu-se în zadar și nu prinseseră nimic? Petru spuse deschis ceea ce ei știa:

«Învățătorule, toată noaptea ne-am ostenit și n-am prins nimic, dar fiindcă zici Tu, voi arunca mrejele».

Indoiala se pare că încolțise de pe acum în sufletul Apostolului: «toată noaptea ne-am ostenit». Și totuși, o curiozitate, un sentiment de supunere, o fărîmă de credință îl făcu să grăiască: «fie, pentru că zici Tu».

Și ceea ce trebuia să se întîmple, se întîmplă: «făcînd aceasta, au prins mulțime multă de pește, încît se rupea mreaja lor».

A fost nevoie ca fiii lui Zevedei, care se găseau în cealaltă corabie, să vină și să le ajute: «și s-au umplut amîndouă luntrile, încît acestea se afundau» de atîta povară. Truda lor de o noapte — căci noaptea fiind mai multă liniște, pescuitul e mai ușor — fu răsplătită din belșug. Mulțimea aceasta de pești — pe care n-o doriseră și nici n-o văzuseră pînă acum — fără indoială va fi impresioant adinc sufletele lor de oameni simpli. Cel mai sensibil se pare a fi fost Petru, care, căzînd la picioarele lui Iisus, rosti înfricoșat:

«Ieși de la mine, Doamne, că sînt om păcătos».

Același sentiment de teamă, dar parcă și de tăcută admirație, de grațitudine și de încredere, cuprinsese și pe ceilalți. Iisus îi liniști, făgăduindu-le că-i va face de-acum pescuitori de oameni. Astfel ei deveniseră ceea ce Biserica lui Hristos, omeniarea dreptcredincioasă și istoria le recunoaște: Apostolii creștinismului.

*

Iisus rostise cîteva parabole, vorbind în pilde pe care însă Ucenicilor le «lămură toate în deosebii». Mulțimea ascultase pilda semănătorului și a grăuntelui de muștar. După cit se pare, ele au fost inspirate de cîmpul inverzit ce se întindea în jurul Tiberiadei. Priveliștea naturii îmbrăcată în haină de primăvară era vie în ochii mulțimii și apropierea pe care Iisus o făcea între ea și împărăția cerurilor era cit se poate de fericită. Mulți vor înțelege pildele Lui. Vor fi și din aceia care nu le înțeleg: «acelora (uneltitorilor) le grăiesc în pilde, pentru că ei văzînd nu văd, și auzînd nu aud, și nici nu înțeleg».

Și-n ziua aceea, «după ce s-a făcut seară», precizează Evanghelistul, Iisus le zise:

«Să trecem de partea cealaltă» a lacului.

Unii din ascultători rămaseră pe țărm sau plecară spre casele lor. Alții, neputîndu-se despărți de El, îl urmaseră, căci mai erau și alte corăbii.

Corăbiile pluteau ușor pe luciul apei. Amurgul cobora nevăzut peste mare. Valurile liniștite ale mării sînt tăiate în răstimp de lopețile ce se răsfrîng într-un plesăit ușor.

Obosit de mulțime și avînd și răgazul unei odihne. Iisus adormi pe un căpătii la cîrmă. Pe de o parte oboseala, iar pe de alta mersul liniștit al corăbiei, făcuseră pe Iisus să simtă îndeajuns binecuvîntata clipă a odihnei.

Corabia plutea lin. Nu se auzea decît plescăitul lopeților care o duceau spre Gadara, rămasă în istoria lui Iisus prin vindecarea celui îndrăcit care stătea printre morminte și al cărui duh rău intră într-o turmă de două mii de porci care se încaseră în mare. Deodată un vînt puternic răscoli apele în adîncul lor și iată. «o furtună înfricoșată s-a stîrnit pe mare, încît se acoperea luntrea de valuri, iar El dormea».

Ucenicii se înspăimîntară. Primejdia de a se scufunda îi amenința poate dintr-o clipă într-alta. Friveau neputincioși unii la alții. Să ceară ajutor? Cu, și unde? Și-au adus amînte că «El dormea pe un căpătii la cîrmă». Iar marea continua să se joace cu corabia, în timp ce valurile spumegînde se spărgeau cu zgomot, amenințînd-o să se scufunde.

«Invățătorule, Invățătorule, pierim», strigară deznădăjduiți Ucenicii. Cu-vinte de spaimă dar și de rugă, de disperare dar și de credință.

«Și sculindu-se Iisus a certat vântul și mării i-a zis: «Taci, liniștește-te». Și a conținut vântul și s-a liniștit marea».

Apoi privind spre Ucenici, îi dojeni blînd:

«Ce sinteți așa fricoși? Unde este credința voastră?».

Dar ei, cuprinși de frică și de mirare, se întrebau nedumeriți:

«Oare cine-i Acesta, de poruncește și vântului și apei și-L ascultă?».

*

Se găseau iarăși în jurul Tiberiadei, în orașelul așa de puțin cunoscut Betsaida Iulia. Săvîrșire o nouă minune: cu cinci piini și doi pești «săturase cinci minii de bărbați, afară de femei și copii». Iar din fărîmiturile mesei se mai aflară douăsprezece coșuri pline.

E poate una din cele mai impresionante minuni săvîrșite de Iisus și aceasta nu spre a-și arăta puterea — n-a săvîrșit nici o minune cu acest gînd — ci spre a pune o ordine morală între ascultătorii Săi, pe care-i prinsese seara «într-un loc pustiu». De unde atîta hrană, pentru atîta mulțime de oameni, la o oră tîrzie, într-un loc pustiu? Iisus cumpăni toate acestea și cei doi pești și cinci piini — atît aveau Ucenicii și asta era mîncarea lor — împlini fireasca lege a trupului.

După aceasta ceru Ucenicilor să se urce în corabie și să treacă de partea cealaltă a lacului. El rămăsese cîtăva vreme pînă ce norodul se risipi. Apoi se urcă «într-un munte» din apropierea Tiberiadei. Era un loc retras, liniștit. Liniște de noapte, singurătate desăvîrșită: să se roage. Era noapte de-a binelea și El încă se ruga. Ucenicii plecaseră spre Capernaum, unde urma să vină și Iisus.

Dar lacul își are tainele și capriciile lui: din nou deveni furios. Valurile se spărgeau de sînul corabiei amenințată să se scufunde. Teama îi cuprinse din nou. Mai puternică, mai deznădăjduită, căci de data aceasta nu mai aveau pe cine ruga să potolească furtuna. Și era pe la a patra strajă a nopții — cam spre ziuă, între 3 și 6 dimineața, Iisus, terminîndu-și rugăciunea, porni spre ei, fără barcă, «mergînd pe mare». Pe valurile cu care ei luptau cu ultima încordare, deznădăjduiți, dar pe care El mergea ca pe uscat.

Silueta Lui se contura nedefinit în vîlul nopții, apropiindu-se de ei. Prinși de o spaimă puternică, Ucenicii socotiră că e o nălucă, un duh rău, din acelea de care ei mai văzuseră. Iar pe Iisus îl știau de partea cealaltă, singur, fără însoțitori și fără corabie. Văzîndu-i cuprinși de spaimă, Iisus căută să-i liniștească:

«Eu sint. Imbărbățați-vă și nu vă temeți».

Atunci Petru, sub imboldul unei convingeri sau poate al iubirii și al bucuriei trezită în sufletul său numai auzîndu-L vorbind, zise:

«Doamne, de ești Tu, poruncește-mi să vin la Tine, pe apă».

«Vino», răspunse Iisus cu glas blînd, ca o chemare pe care El o face de două mii de ani prin Evanghelia Sa, tuturor oamenilor.

Și Ucenicul coborî din corabie, îndreptîndu-se spre El. Cît va fi mers? Puțin, în orice caz puțin. Îndoiala că și el putea merge pe valurile mării ca pe uscat, încolți în sufletul său. Primejdia morții apărî în fața lui. Și totuși în el mai sălășluia puțină credință. Începînd să se scufunde, ea-l făcu să strige:

«Doamne, mintuiește-mă!».

Invățătorul întinzîndu-i mîna, îl apucă de braț și-i zise cu blîndă dojană:

«Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?».

Ucenicul nu se apără. Primi mustrarea așa cum era, dîndu-și seama că pricina scufundării nu era nici apa, nici vîntul, ci puțina lui credință, îndoiala.

Suindu-se pe corabie, vîntul își opri suflarea și marea se liniști. Ucenicii și ceilalți își amintiră că Proorocul pe care-L urmau, mai potolise o furtună pe mare. Apropiindu-se de El și închinîndu-I-se, mărturisiră convinși:

«Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești».

Și evanghelistul celei dintîi vieți a lui Iisus, martor al întîmplării de față, își încheie povestirea astfel:

«Și trecînd marea am venit în ținutul Ghenizaretului. Iar oamenii acelui ținut cunoscînd, au trimis în toată latura aceea și au adus la dînsul toți bolnavii, și-L rugau să-i lase să se atingă numai de poala hainei lui, și care se atingeau, se vindecau...». Prețioasă mărturie, căci ea pecetluiește un adevăr: arată o seamă de minuni pe care le săvîrși Iisus prin părțile Tiberiadei. Mărturia nu va fi singură: Ucenicul iubit amintindu-și de aceasta, va scrie și el la rîndul său:

«Sînt încă și altele multe cîte a făcut Iisus, care de s-ar fi scris cu de-amă-nuntul, mi se pare că nici în lumea aceasta n-ar fi încăput cărțile ce s-ar fi scris».

*

Tot de pe țărmul mării, din necunoscutul orașel Magdala — așezat în partea de nord a Tiberiadei — plecă Maria Magdalena înfiorîndu-se de marea dumnezeieștii învățături, dar și înspăimîntîndu-se toată de ușurința cu care neso-cotise pînă atunci viața și darurile ei. Întîlnirea ei cu Iisus e episodul cel mai cunoscut din Evanghelii. Ceea ce trebuie reținut, e frumusețea lui desăvîrșită. Întîlnindu-L pe Iisus în casa fariseului Simon, ingenunchiată în cea mai desăvîrșită tăcere și contemplație, turnă nardul de mare preț pe picioarele Profetului din disprețuitul Nazaret al Galileii. Le stropi cu lacrimile ochilor, neprețuită ofrandă a dragostei și le șterse cu părul ei bogat. Sparse prețiosul vas de alabastru spre a vărsa ultimile picături de aromă pe picioarele Divinului Învățător. Și casa se umplu de mirosul mirului, iar numele ei umplu de atunci istoria lumii, urcînd din veac în veac tot mai curată, tot mai înțeleasă, amintindu-i fapta și numele de veche prețuire și mereu nouă admirație.

În sfîrșit, tot pe țărmul mării, Iisus se întîlni după Înviere cu o parte din Ucenicii Săi, mîncînd laolaltă pește fript și faguri de miere, după cum relatează Ucenicul iubit în cea de a patra Evanghelie.

*

Iată, dar, ce a fost marea în viața lui Iisus Domnul: unul din cele mai frumoase și mai iubite locuri din care făcu cel mai plăcut amvon al predaniei Sale.

De pe țărmul ei își alese primii Ucenici.

Pe țărmul ei și din apele mării se împleti năvodul Evangheliei Sale, pe care-noroadele lumii îl vor acoperi cu neprețuite laude și I se vor închina cu smerită cuvință.

Pe țărmul ei lumea flămînzea numai spre a-și potoli foamea de cuvîntul cel aducător de viață veșnică.

Pe țărmul mării și inspirat din viața ei, vorbi Iisus despre împărăția cerurilor, asemănînd-o grăuntelui de muștar și semănătorului, sau a năvodului și peștilor cu care-și aseamănă pe ascultătorii Săi.

Pe apa Tiberiadei încearcă Iisus credința înflăcăratului și nestatornicului Său Ucenic Petru, cel care, asemenea Învățătorului său, voise să meargă pe apă ca pe uscat.

Pe apa Tiberiadei era să se scufunde barca miniată de vînturile lui Eol și turburată de farurile lui Neptun, zeul mării. Și pe acestea le certă El și le potoli numai cu cuvîntul, că se mirau toți: «Cine este Acesta, de-L ascultă și vîntul, și marea?».

Din fundul mării și din gura unui pește scoase unul din cei doisprezece, prețiosul ban al dărilor cerute de mai-marii Capernaumului, ca un permanent îndemn de supunere legiurilor întocmite în omeneasca noastră așezare.

Pe țărmul mării vindecă El mulțimea de bolnavi, lăsîndu-i să se atingă de hainele Sale, pentru a căpăta vindecare.

De aceea, marea rămîne leagănul prețios al dumnezeieștii învățături care a adus omenirii cea mai duioasă mîngîiere peste neliniștea chinuitoare ce a stăpînit mult amar de vreme, dar de care învățătură lumea nu se va mai despărți nicînd.

Azi marea aceea nu mai păstrează nimic din frumusețea vremurilor de atunci. Și nici orașele, îngropate de vreme, constituind pretexte de săpături și cercetări arheologice pentru lumea modernă. Dar dacă Ghenizaretul și ruinele acelor orașe în istoria lumii ar putea vorbi cîndva omului, cîte n-ar avea de spus, cîte n-am avea de învățat din viața lui Iisus, neuitîndu-se că marea a fost

cel mai desăvârșit amvon al predicii Sale ,pe malurile ei stînd noroade adunate spre a asculta dumnezeescul cuvînt, cuvîntul pe care valurile Tiberiadei l-au dus pe undele lor în sînul celor patru colțuri ale lumii, întemeind ceea ce mai tîrziu se va numi așa de sfînt: Biserica lui Hristos.

Între Iisus și Biserica Lui nu se poate interpune nimic: cuprinde totul. Învățătura Lui a ajuns la marginile lumii și numele Lui a umplut pămîntul: din piață și pînă în Academie, din palat și pînă la colibă, numele Lui e rostit între cerul Revelației divine și sîngele lui Abel care a umplut biblic pămîntul, cum nu e rostit nici un alt cuvînt din lume.

Mamele rosti-l-vor cu nețărmită dragoste..., copiii cu angelice priviri, închinătorii Lui cu infrigurată credință. Credincioșii îngenunchia-vor smeriți pe lespede de piatră din tinda bisericii — roasă de vreme și de închinare — ascultînd de-a pururi dumnezeasca învățătură a Dumnezeuului cu chip de om, pe care acum două mii de ani Iisus o rosti pe țărnul Tiberiadei, în auzul tuturor veacurilor și pentru mîntuirea tuturor oamenilor.

EMANUEL COPACIANU

VIATA BISERICESCA ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

DESCHIDERA CURSURILOR DE INDRUMARE MISIONARĂ PENTRU SERIA XXIII-a DE PREOȚI

Toți preoții din țară au terminat în iunie 1955 primul ciclu al cursurilor de îndrumare misionară și socială. În ședința sa din 12 august 1955, Sinodul Permanent a hotărât ca la 10 ianuarie 1956 să se înceapă ciclul al II-lea al acestor cursuri, ce vor fi urmate de toți preoții și diaconii din țară, care au dat examen de definitivare, dar care trebuie să se prezinte și la examenul de promovare, potrivit art. 40 din Regulamentul de numiri și transferări.

Ce au însemnat până acum aceste cursuri de îndrumare, pentru clerul din Biserica Ortodoxă Română, este cunoscut de noi toți. Ele au fost o înaltă școală, care a orientat preoțimea noastră în toate problemele vremii și i-a îmbogățit cunoștințele teologice de prim ordin, de care ea are nevoie în activitatea sa pastorală și misionară. Ele au îndrumat preoțimea noastră în problemele sociale, în care ea este angajată cu toate forțele sale. Problemele sociale au fost analizate în mod magistral la aceste cursuri de către profesorii Institutului Teologic și însușite de întreg clerul Bisericii noastre. Astăzi, după ce s-a înfățișat și dezbătut la cursurile de îndrumare misionară doctrina socială a Bisericii Ortodoxe, clerul nostru știe că a lucra pe țărîm social este o obligație pentru ei, obligație ce-și are temei în Sf. Scriptură, în Sf. Tradiție, în întreaga viață și istorie a Bisericii.

Vineri 13 ianuarie a.c., la orele 12 s-au deschis, cu deosebită solemnitate, la Institutul Teologic de grad universitar din Capitală, cursurile seriei a XXIII-a de îndrumare misionară și socială. În ședința sa din 12 august 1955, Sinodul Per-Teologic erau adunați toți preoții cursiști și întreg corpul profesoral al Institutului. La ora 12 a sosit I.P.S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, delegat de Prea Fericitul Patriarh Justinian să ia parte la această solemnitate. I.P.S. Sa a fost întâmpinat de P.C. Rector I. Coman, de P.C. Prorector Diacon N. Nicolaescu, de P.C. Pr. Ioan Gagiu, Directorul Administrației Patriarhale, de P.C. Vicar Alexandru Ionescu și PP. CC. Consilieri Administrativi Culturali, de la Administrația Patriarhală și Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor. Din partea Ministerului Cultelor au participat D-nii Director Ioan Rodeanu și împuternicitul Ministerului Cultelor, C. Coman.

După ce întreaga asistență, la intrarea Înaltului Ierarh a cântat imnul arhieresc «Pe Stăpînul și Arhierul nostru», P.C. Rector I. Coman rostește cuvîntul de deschidere, P.C. Sa arată că aceste cursuri se deschid într-o atmosferă

de biruință a duhului păcii în lume. Preoții care au trecut pe la aceste cursuri, în primul lor ciclu, au plecat de la Institut alți oameni. Aici au ascultat cursurile, au gândit, au adâncit problemele, s-au rugat, și-au deschis inimile unii altora. Aici și-au reîmprospătat și aprofundat principiile capitale de credință și de practică a evlaviei și virtuții creștine; au trezit, au luminat și au profundat în ei multe cunoștințe, și-au verificat multe principii și atitudini, și-au înălțurat multe nedumeriri și incertitudini. Aceste cursuri deci, în primul lor ciclu, au contribuit la punerea la punct a pregătirii profesionale și la controlul vocației preoțești și au pus la curent preoțimea noastră cu întreaga orientare socială, economică și politică a țării. Datorită cursurilor prin care totii au trecut, preoții reușesc să-și împletească misiunea lor sfântă de slujitori ai lui Hristos, cu datoriile lor față de poporul dăruitor care s-au ridicat; au realizat deci o sinteză practică cerută de duhul veșnic viu și lucrător al Bisericii, pentru că creștinismul nu este o teorie, ci viață sfântă și simțitoare.

După ce corul preoților cursiști intonează rugăciunea «Mare este taina creștinătății», a luat cuvîntul preotul Nicolae Popescu, Protoiereul raionului Găești, care a vorbit din partea preoților cursiști ai acestei serii. P.C. Sa a arătat în alese cuvinte însemnătatea cursurilor de îndrumare pentru preoțimea noastră și cât de bogat au rodit cursurile ciclului I, în inimile tuturor preoților. Analizînd rezultatele celor 22 serii de cursuri misionare, P.C. Sa face constatarea că odată cu transformarea structurală a conștiinței preoțești, s-a transformat, în egală măsură, și s-a trezit la viață nouă, însăși ființa credincioșilor noștri, care beneficiază indirect de pregătirea și noua orientare a clerului nostru.

După ce mulțumește cu adîncă recunoștință Prea Fericitului Patriarh Justinian și membrilor Sfîntului Sinod pentru organizarea acestor școli preoțești, care au lărgit orizontul social al preoților și le-au înviorat zelul misionar, Părintele Protopop N. Popescu își îndreaptă recunoștința sa, în numele preoților cursiști, către întreg corpul profesoral al Institutului Teologic, care și-a pus întreaga energie în slujba acestei mari opere de îndrumare a clerului. De asemenea, P.C. Sa arată recunoștința preoțimii către Guvernul Patriei noastre și către Dl. Ministru al Cultelor, Acad. Prof. Petre Constantinescu-Iași, care au îmbrățișat cu interes problemele Bisericii și care, ca răsplată pentru ostenele depuse în slujba păcii și a binelui comun, au făcut o nouă încadrare a salarizării preoțimii. Deasemenea în cuvinte calde P. C. Sa aduce mulțumiri respectuoase P. F. Patriarh Justinian, inițiatorul acestor cursuri și purtătorul de grijă al promovării vieții noastre bisericești.

După ce corul preoților cursiști a cîntat «Nădejdea mea este Tatăl», a luat cuvîntul I.P.S. Mitropolit Sebastian al Moldovei și Sucevei, I.P.S. Sa arată rostul acestor cursuri de îndrumare misionară, care caută să țină trează în mintea preoțimii noastre datorită de a cunoaște, de a tălmăci și folosi cu îndemnare învățăturile Sf. Scripturi în desfășurarea cu succes a apostolatului creștin. Tot aici preoțimea la cunoștință și de alte învățături cu caracter laic, pentru a-și fundamenta o cultură generală și socială, ca apoi să poată sluji nu numai Bisericii, ci și Patriei. Pentru că, Biserica Ortodoxă și Patria noastră sînt îngemănate una cu alta, ca două ramuri crescute din aceeași tulpină, care este poporul. Fără popor, nici una, nici alta n-ar putea exista, nici ca simple ficțiuni.

Omenirea este însetată astăzi de pace și liniște. Acestui glas de pace al ei, slujitorii Bisericii trebuie să-l slujească, prin cuvînt și prin faptă. «Voi, care ați venit la cursurile de îndrumare misionară, — a spus I.P.S. Sa —, ca să cercetați și să ispițiți Scripturile, să fiți înțelegători și al tălmăcirilor sociale, și să vă înarmați cu duhul luptei pentru apărarea păcii, alături de toate popoarele iubitoare de pace, dintre care face parte și poporul nostru, ca astfel, triumful păcii să biruiască împotriva ațîțătorilor la război».

După aceea, I.P.S. Sebastian, în numele Sf. Sinod și al Prea Fericitului Patriarh Justinian binecuvîntează pe preoții cursiști, urîndu-le spor în munca pe care o încep.

Totii cei de față au intonat imnul «Pre Stăpînul și Arhiereul nostru», după care festivitatea deschiderii celui de al doilea ciclu al cursurilor de îndrumare misionară și socială a luat sfîrșit.

Pr. P. F. ALEXANDRU

SĂRBĂTORIREA PATRONULUI INSTITUTULUI TEOLOGIC DIN BUCUREȘTI

Ca și în anii precedenți, Institutul Teologic de grad Universitar din București a sărbătorit cu deosebit fast, luni 30 ianuarie 1956, tradiționalul său patron, pe Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul sau Teologul și Ioan Gură de Aur.

În ajunul praznicului s-a oficiat, în paraclisul Institutului, slujba privegherii, la sfârșitul căreia P.C. Prof. Ioan G. Coman, Rectorul Institutului, a rostit un scurt cuvânt în cinstea celor trei mari dascăli ai lumii și Ierarhi.

Luni 3 ianuarie, după săvârșirea Sfintei Liturghii de către un sobor de preoți și diaconi, alcătuit din profesori, preoți cursiști și studenți-monahi, în frunte cu P.C. Rector, s-a oficiat un parastas pentru ctitorii, profesorii și studenții adormiți în Domnul. Predica zilei a fost rostită de studentul Drăgulin Gheorghe din anul IV. Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul studenților, sub conducerea d-lui Sîrbu Const. din anul IV.

La orele 12 în sala de festivități a Institutului, într-o atmosferă aleasă și înălțătoare, s-a desfășurat programul cultural-artistic al serbării.

Festivitatea a fost cinstită cu prezența Intfiștătorului Bisericii noastre, Prea Fericitul Patriarh Justinian, ctitorul și îndrumătorul de fiecare zi al Institutului.

Ministerul Cultelor a fost reprezentat prin dl. Director Dumitru Dogaru.

În numeroasa asistență s-au remarcat: Prea Sfinții Episcopi Antim Tîrgovișteanu și Theotist Botoșăneanu, Vicari Patriarhali, P.C. Pr. Al. Ionescu, Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, P.C. Pr. Ioan Gagiu, Directorul Administrației Patriarhale, PP. CC. Părinți profesori onorari: Nicolae M. Popescu, Valeriu Iordăchescu și Petre Vintilescu, PP. CC. Părinți Consilieri Patriarhali: Vasile Ștefan, Athanasie Preda, Zaharia Mintulescu, Zaharia Biblie, Dumitru Stancu, P.C. Pr. Nițșor Oazacu, secretar patriarhal, Al. Cerna-Rădulescu, consilier de presă al Patriarhiei Române, PP. CC. Consilieri ai Arhiepiscopiei Bucureștilor: Stan Dimancea, P. F. Alexandru, Al. Petcu și Marcel Mihălescu. Apoi membrii corpului didactic, personalul administrativ, preoții de la Cursurile de îndrumare misionară și socială seria a XXIII-a, precum și studenții Institutului.

Solemnitatea este deschisă de corul studenților care, sub conducerea d-lui prof. Nicolae Lungu, intonează bucată: «Iată ziua de serbare» de Alex. Podoleanu, după care P.C. Prof. Ioan G. Coman, Rectorul Institutului rostește un scurt cuvânt în care arată importanța acestui mare praznic, în viața înaltei școli de cultură teologică pe care o conduce, subliniază munca deosebită și activitatea rodnică ce desfășoară toți ostenitorii de toate gradele, din Institut, și mulțumește tuturor oaspeților și prietenilor Institutului în frunte cu cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, care au cinstit cu prezența lor această luminoasă zi de sărbătoare.

Apoi, corul studenților-monahii a cântat Troparul Sfinților Trei Ierarhi, pe muzică omofonă, după care P. C. Pr. Prof. Al. I. Ciurca, spiritualul Institutului a rostit cuvântul festiv.

P.C. Sa a arătat mai întâi care este motivul pentru care Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la propunerea Prea Fericitului Patriarh Justinian a schimbat patronul Institutului la ziua de 30 ianuarie, cînd se prăznuiesc cei trei Sfinți Ierarhi și dascăli în locul zilei de 25 ianuarie, sărbătoarea Sf. Grigorie Teologul, care a fost vreme îndelungată patronul fostei Facultăți de Teologie din București.

Înmănunchierea într-un singur buchet a celor trei Sfinți formează un izvor nesecat de învățături, o neasemuită comoară de experiențe, o plenitudine de realizări pentru toate sufletele ce se inspiră de la ei, suflete în care pot picura picături de rouă înviorătoare, pulsații și cadențe vii în îndeplinirea idealurilor lor.

Conferențiarul, în linii succinte dar bine schițate, trasează caracterul și sufletul ce-l degajează personalitățile uriașe ale celor trei Sfinți și arată ce înseamnă pentru Institut, pentru dascăli și ucenicii ce trudesec aici, a-i avea patroni, pilde și ocrotitori pe acești trei luceferi ai Ortodoxiei.

«Institutul nostru — accentuiază vorbitorul — sub oblăduirea lor, vrea să formeze personalități religioase echilibrate și lipsite de exagerări dăunătoare. El își dă osteneala cu întreg corpul didactic, în frunte cu Rectorul său, să formeze oameni de cultură, dar și oameni de piozitate, căci așa au făcut și cei trei mari

dascăli, care n-au disprețuit lucrările culturale ale epocii lor, ci le-au folosit punându-ne în serviciul ridicării lor sufletești și a credincioșilor lor și care pentru a putea contempla adevărurile pure ale Dumnezeuirii s-au purificat pe ei înșiși, de toată zgura păcatului».

În continuare, P.C. Pr. Prof. Al. Ciurea se ocupă de felul cum cei trei sfinți s-au ocupat personal de formarea și înobilarea lor sufletească, de rostul pe care l-a avut Sf. Scriptură în viața și activitatea lor, de studenția lor în centrele culturale ale lumii contemporane lor, de felul cum au înțeles ei prietenia, lucruri pe care apoi le aplică la viața studenților Institutului.

P.C. Sa se ocupă apoi de preoția lor, care a fost «înaltă și sfântă, generoasă și plină de abnegație, zeloasă și dezinteresată, plină de jertfă și devotament pentru păstoriții lor», ilustrând aceasta cu un text din Sf. Grigorie Teologul despre excelența preoției.

Trecind la legătura acestor sfinți cu viața, cu binele social al credincioșilor lor, dă citire unor texte din Sf. Vasile și Sf. Ioan, în care este condamnată rapacitatea și avariția bogaților, din care se vede că nedreptatea este la baza oricărei proprietăți și din care reiese felul sincer cum au susținut lupta concetățenilor lor pentru un trai mai bun, pentru alinarea suferințelor, îndepărtarea ignoranței, refacerea sănătății și ajutorarea celor lipsiți.

Ei nu s-au mulțumit numai să învețe pe alții dreptatea și milostivirea, numai să creeze instituții de ajutorare și ridicare, ca: școli, orfelinăte, azile, leprozerii, spitale, etc., ci și-au dăruit propriile lor averi moștenite sau dobândite în favoarea săracilor și dezmorșeniților soartei.

Din Sf. Grigorie Teologul face lectura unui frumos pasaj privitor la pace, problemă care a preocupat și lumea lor, nu numai a noastră de azi.

În continuare arată că în acești trei mari sfinți și în opera lor nemuritoare se poate găsi tot ce este necesar pentru sufletul unui adevărat păstor de suflete și tot ce se cere de la el. De aici datoria pentru fiecare preot sau viitor preot de a le adînci viața și operele ce ni le-au lăsat ei.

Incheie cu cuvintele: «Pentru aceea, din învățăturile lor pure, din trudirile lor sfinte, din măreția lor îndumnezeită să alcătuim perlele mătăniilor noastre duhovnicești, pe care să le picurăm neîncetat cîte una, încet cîte una, pentru a ne asemăna, înrudi și face una cu patronii noștri, întru preoție, cu ocrotitorii și inspiratorii școlii noastre».

Lulnd sfîrșit cuvîntarea festivă, corul studenților sub conducerea d-lui prof. Nicolae Lungu cîntă bucată: «Pe a binelui cărare» de Al. Podoleanu, după care studentul Roșu Alexandru din anul IV dă citire unui fragment despre: Felurile de slujire ale cuvîntului Evangheliei» din Sf. Vasile cel Mare.

Apoi a urmat corul studenților care a executat «Stihira de la Vecernie», glasul 8, armonizată de prof. N. Lungu, după sfîrșitul căreia, studentul Zamfirescu Dan, din anul IV, a făcut lectura unui pasagiu din Sf. Grigorie de Nazianz, în legătură cu sfințenia și răspunderile preoției.

În continuarea programului s-a cîntat: «Clopotele de seară», din folclorul muzical rus, iar studentul Bucescu Dragos din anul IV a dat citire unei bucăți din Sf. Ioan Gură de Aur, despre pace.

După această ultimă lectură, corul studenților a cîntat următoarele bucăți: «Cîntecul tineretului pentru pace» de Tulicov-Buniv., «Mama» de compozitorul român Ion Chirescu, «Doina și hora cu strigături» de prof. N. Lungu, «Marșul gloriei» din opera Aida, de Giuseppe Verdi, și «Gaudeamus igitur» de Kindleben, cu care programul cultural-artistic a luat sfîrșit.

La orele 14, oaspeții în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian au coborît în sufrageria Institutului, unde cu membrii corpului didactic și administrativ, cu preoții cursiști și studenții au luat masa împreună într-o caldă atmosferă, sub puternicele impresii ce le-au lăsat în suflete reșușita serbare a patronului acestei înalte școli a Bisericii Ortodoxe Romine.

CRONICAR

CONFERINȚE DE ORIENTARE PE DECEMBRIE 1955

Între 1-15 decembrie 1955, în tot cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor s-au ținut conferințele de orientare a clerului pe circumscripții protopopești.

Ședințele au fost prezidate de delegați ai Centrului Eparhial, după cum urmează: P.S. Episcop Theoctist Botoșăneanu a prezidat conferința de orientare a clerului din Protoieria IV Capitală; P.C. Pr. Vicar Alexandru Ionescu: Snagov, Vida, Fetești și Urziceni; P.C. Director I. Gagiu: Ploești, Cîmpina și Vidra; P.C. Pr. Consilier V. Ștefan: Protoieria I Capitală; P.C. Pr. Consilier Dr. Gh. Soare: Crevedia și Roșiori; P.C. Pr. Insp. General Bisericesc Z. Mintulescu: Protoieria II Capitală; P.C. Pr. Consilier Al Petcu: Oltenița, Tîrgoviște și Pucioasa; P.C. Pr. Consilier Al Zamfirescu: Circ. III Capitală și Răcari; P.C. Pr. Consilier Stan Dimancea: Călărași, Slobozia, Mihăilești și Muscel; P.C. Pr. Consilier P. F. Alexandru: Brănești, Alexandria, Găești, Virtoapele și Zimnicea; P.C. Pr. Consilier M. Mihăiescu: Giurgiu, Cricov și Topoloveni; P.C. Pr. Insp. Eparhial Dr. V. Godeanu: Lehliu, și P.C. Protopop I. Rădulescu: Teleajen.

Conferințele s-au ținut potrivit programului stabilit de către hotărîrea Sffintului Sinod.

Prezența preoților a fost mulțumitoare.

Subiectul temei: «Realizări în lupta pentru pace în cursul anului 1955, a fost tratat cu multă competență.

Referatele au fost pregătite temeinic, referenții respectivi avînd și un bogat material de informare.

Au luat parte la aceste conferințe și delegați ai Ministerului Cultelor, ai organelor locale ale puterii de Stat, ai organizațiilor obștești de luptă pentru pace.

Au participat peste 58 de delegați, dintre care cei mai mulți au luat cuvîntul exprimîndu-și mulțumirea lor pentru felul cum au decurs dezbaterile ședințelor, cum și pentru sprijinul pe care-l primesc din partea preoților în diferitele realizări de ordin obștesc.

Din ascultarea referatelor cum și din felul cum s-au purtat discuțiile, pline de interes, delegații Centrului Eparhial și-au format convingerea că conferințele s-au desfășurat într-o atmosferă de aleasă ținută academică, acest lucru dovedind că preoții și-au însușit subiectul dat și mai ales că s-au identificat cu problema luptei pentru apărarea păcii.

Din ascultarea rapoartelor de activitate, de asemenea se constată că marea majoritate a preoților noștri este activă și osîrduitoare, atât în acțiunea luptei pentru pace cît și pentru celelalte lucrări de interes obștesc din parohiile respective.

În cele ce urmează, redăm cîteva extrase din referatele susținute:

«Poporul român dorește — a spus Părintele Sebastian Pirvulescu de la parohia Parcul Rahova III din Capitală — să-și continue în pace munca sa creatoare și de aceea este profund interesat în realizarea pe cale pașnică a tuturor problemelor internaționale litigioase.

Drept aceea, în cele ce urmează vom analiza realizări în lupta pentru pace, în succesiunea lor, în cursul anului 1955.

Anul 1955 — etapă scurtă în mersul mereu înainte al omenirii — peste 22 de zile va face ultimii pași domoli de moșneag, către intrarea firească în crugul istoriei, unde îi vor fi înregistrate de cronicarii vremii, năzuințele și realizările, bucuriile și durerile, izbînzile și înfrîngerile, luminile și umbrele ca și perspectivele deschise fratelui său care vine să-i ia locul și făclia: anul 1956.

Cronica epocii noastre va înscrie anul 1955 pe o pagină cu chenar împodobit, căci anul acesta este întîiul după 10 ani care a marcat o cotitură în istoria relațiilor internaționale, prin spiritul nou care a făcut să planeze deasupra omenirii, în urma evenimentelor internaționale și în deosebi în urma Conferinței de la Geneva a celor patru conducători de popoare, între 18-23 iulie 1955».

Tot astfel, Părintele Savian Bunescu de la parohia Drăgănescu, raionul Mihăilești: «Poporul nostru luptă pentru pace, alături de toate popoarele pașnice din lume și a făcut să răsune cuvîntul său hotărît, în toate marile Adunări Mondiale ale păcii.

Pe plan intern, poporul nostru a dus o luptă organizată, difuzînd prin presă, radio și prin comitetele de luptă pentru pace, Apelurile și Chemările Consiliului și Adunării Mondiale pentru Pace.

Politica externă a Guvernului nostru se identifică cu scopul măreț al luptei pentru pace.

Arătând anumite realizări, Părintele Bunescu încheie astfel: «In concluzie, anul 1955 a întors o nouă filă a istoriei; pe ea stă înscrisă coexistența pașnică între state. Forțele păcii au crescut în proporții uriașe. Vom încheia deci referatul nostru cu glasul întregii omeniri: pacea trebuie să biruiască, pacea va birui.

Sincer și simțit mărturisește Părintele Nicolae A. Uzună, de la parohia Slătioarele, raionul Urziceni:

«Anul 1955 a fost, sub aspectul luptei pentru pace, un an de mari eforturi și succese. S-a dus o luptă grea, dar succesele repurtate au întărit enorm poziția partizanilor păcii. S-a întărit calea tratativelor și se caută ca spiritul Genevei să triumfe. La acțiunile în favoarea păcii au participat oameni de toate categoriile sociale. Printre ei se numără și mulți reprezentanți ai cultelor. În rândul acestora clerul ortodox s-a remarcat prin devotament și dirzenie; așa la Adunările Mondiale, Ierarhii: Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei, Înalt Prea Sfințitul Sebastian al Moldovei și Sucevei, Înalt Prea Sfințitul Nifon de Heliopolis, iar la noi în țară membrii Sfințului Sinod, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian.

Clerul a stat în cursul anului 1955 alături de popor, împotriva ațîțătorilor la un nou război.

În lupta de viitor a partizanilor păcii, clerul ortodox va rămîne la locul său, pe poziție înaintată, conform doctrinei creștine, conștient că luptînd pentru pacea și unirea tuturor, luptă pentru țelurile Evangheliei, al cărui slujitor este».

Vorbînd despre preoția din raionul respectiv, Părintele Mihail St. Popescu, de la parohia Valea Caselor din raionul Găești, a spus: «In sfîrșit, în toate ramurile de activitate preoții au colaborat și sprijinit Sfaturile Populare în vederea ridicării economice a satelor, a ridicării nivelului cultural al oamenilor muncii de pe ogoare și întreprinderi și a bunei stări materiale. Toate acestea sînt realizări care contribuie într-o foarte mare măsură la apărarea și consolidarea păcii.

Urmînd sfaturile și îndemnurile conducătorilor săi, clerul Bisericii noastre își încordează toate puterile de muncă, își închină cugetul curat, vrerea hotărîtă și fapta pilduitoare, idealul celui măreț al slujirii creștine și al eternei misiuni umane: Idealul păcii, al dragostei și al înfrățirii tuturor oamenilor. Mereu încurajați de realizările binefăcătoare ale păcii, de la altarele așezămîntului nostru de credință vom înălța rugăciuni către Dumnezeu, pentru biruința și triumful păcii în lume».

«Munca și truda lor — a spus Părintele Florian Georgescu de la parohia Brănești I — cer și din partea noastră o contribuție, pentru a putea fi mai ușor împlinită, și această contribuție nu le-o putem oferi, decît lămurindu-i în toate ocaziunile ce se ivesc, despre faptul că truda lor și dragostea lor de muncă, precum și roadele muncii lor, nu vor folosi decît atunci cînd ele se aplică la vremuri de pace, atunci cînd fiecare la loul său va înțelege s-o apere prin efortul personal.

Dar pentru a-i lămuri pe ei este necesar ca noi, preoții, noi cei care putem fi asemuiți cu niște antene înfipte în viața dreptcredincioșilor noștri, trebuie, zic, să fim în curent cu tot ceea ce se petrece în viața publică internațională, arătîndu-le că toate înfăptuirile ce se realizează de toți oamenii de bine, de pretutindeni, tind în desfășurarea lor la crearea unei vieți mai bune, unei vieți ferite de ne cazuri pentru fiecare din noi.

Popularizînd toate acțiunile ce se petrec pe scena internațională, arătînd importanța lor pentru ființa umană și pentru bunăstarea acestei ființe, creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, țînd-o strîns în legătură cu toți credincioșii noștri, vom putea spune că ne împlinim datoritiile noastre ca cetățeni cinstiți ai Patriei noastre și ca slujitori buni ai Domnului nostru Iisus Hristos, care a venit în lume ca lumea viață să aibă și încă din belșug, care a lăsat Testament urmașilor Săi, înainte de Înălțare și prin ei și nouă celor de astăzi: trăirea în pace.

Făcînd astfel, realizăm și noi pacea, alături de toți ostenitorii ei».

Tot în acest sens au vorbit și preoții: Stan Ion de la Buliga, Ioan Georgescu de la Snagov, Petre Ioanițescu de la Baciul-Vida, Zaharia Petrescu de la Rucărul din Mijloc, Ioan Tenu de la parohia Beiu-Alexandria și toți cei peste 340 de preoți care au susținut referate, au luat cuvîntul în completare sau au făcut rapoarte de activitate.

CONSILIER

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

LA BUCUREȘTI.

La 17 decembrie 1955, în sala de conferințe a Institutului Teologic de grad Universitar din București a avut loc o conferință întreconfesională, la care au luat parte deservanții tuturor cultelor din orașul București, în cadrul Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace din Capitală.

Sedința a fost prezidată de dl. Ioan Săndulescu, secretar al Comitetului Orășenesc de Luptă pentru Pace al Capitalei, din prezidiu făcând parte P.C. Pr. Al. Ionescu, Vicar al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, P.C. Pr. Ioan G. Coman, Rectorul Institutului Teologic de grad Universitar al Bisericii Ortodoxe din București, Pr. Ioan Nicolau, deservent al bisericii Sf. Dumitru-Colentina, P.C. Protopop Arhidecan Emanuil Kreiss din partea Bisericii Romano-Catolice, Dr. Bruckner Adolf din partea Bisericii Luterane, pastorul Tachici din partea cultului adventist, pastorul Dan din partea cultului baptist, dl. Marin Ionescu din partea cultului creștin după Evanghelie, Bradin din partea cultului penticostal, Dr. Beck din partea cultului mozaic, Biberian din partea cultului armean, Murat Abibulah din partea cultului mahomedan.

Referatul cu tema: «Prin luptă perseverentă, popoarele vor asigura triumful cauzei păcii și colaborării internaționale» a fost susținut de Dr. Adolf Bruckner, parohul bisericii luterane din Capitală.

Vorbind despre Conferința Miniștrilor Afacerilor Externe ai celor patru mari puteri: U.R.S.S., Statele Unite, Anglia și Franța, ținută la Geneva între 27 octombrie și 16 noiembrie 1955, Dr. Bruckner a analizat sub aspect real cele trei probleme: securitatea europeană și Germania; dezarmarea și dezvoltarea contactelor între Est și Vest.

Analizând aceste trei probleme, d-se precizează: «Adevăratul spirit al Genevei nu se împacă cu concepția ca una din părți să urmărească și să-și impună punctul ei de vedere celeilalte părți. Activitatea în spiritul Genevei înseamnă a face eforturi susținute în vederea apropierii pozițiilor tuturor părților, în problemele asupra cărora nu s-a ajuns încă la un acord.

Activitatea în spiritul Genevei înseamnă a face mereu noi pași reali pe calea slăbirii încordării internaționale și a întăririi colaborării între state. Așa cum a declarat V. M. Molotov în ședința de încheiere a Conferinței: «Uniunea Sovietică va urma și mai departe această cale împreună cu acei cărora le sânt dragi interesele păcii și colaborării internaționale».

Aceste vorbe sânt ca întotdeauna urmate de fapte.

«Chiar în ultimele zile s-au întreprins, din inițiativa Uniunii Sovietice, noi acțiuni care dovedesc că colaborarea internațională și stabilirea încrederii între State cu orînduiri sociale diferite sînt pe deplin posibile».

În continuare, Dr. Bruckner arată că: «Mișcarea popoarelor în favoarea slăbirii încordării internaționale va continua cu și mai mare vigoare și guvernele vor trebui să țină seamă de ea.

Aiături de toate popoarele lumii, poporul român iubitor de pace, sprijină din toată inima politica de pace a Uniunii Sovietice, consecvența și fermitatea cu care militează pentru destinderea continuă a încordării internaționale».

«În ce privește pe slujitorii cultelor din țara noastră — a încheiat D-sa — ei sprijină cu devotament, din îndemnul cugetului lor cinstit, politica de apărare a păcii pe care o duc conducătorii Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română».

Ei sînt ajutați în această luptă pentru pace de către majoritatea credincioșilor lor cum și de sfaturile și indemnurile pe care le primesc din partea conducătorilor lor sufletești, care în nenumărate rînduri s-au întrunit și le-au dat astfel de indemnuri.

«Credința religioasă a fiecăruia dintre noi ne învață să slujim pacea și toate cele ale păcii, pînă la capăt, pînă ce vom vedea realizate cuvintele Proorocului: «Nici un neam nu va mai trage sabia împotriva altuia și oamenii, din armele lor de război își vor făuri unelte pentru agricultură».

«Vom fi permanent pătrunși de gîndul că noi, slujitorii lui Dumnezeu trebuie să fim cei dintîi slujitori ai păcii, să fim cei dintîi în sprijinirea binelui obșteac, cei dintîi în a sprijini tot ceea ce are menirea în lume să ușureze viața semenilor, tot ceea ce slujește cauza păcii».

«Cauza păcii — a încheiat Dr. Adolf Bruckner — și colaborării internaționale este de neînvinș, pentru că ea este scumpă popoarelor, pentru că popoarele sînt hotărîte să lupte cu perseverență pînă la capăt pentru triumful ei».

Pe marginea referatului susținut de către Dr. Adolf Bruckner, a luat cuvîntul Dr. Emanuil Kreiss, arhidecan al Bisericii Romano-Catolice, care a spus: «Țin să subliniez că toți oamenii cinstiți din lumea întreagă nu doresc război, ci vor să trăiască cu toții în pace și prietenie».

De aceea, în mod firesc, masele populare de pretutindeni s-au bucurat de rezultatele Conferinței de la Geneva a șefilor guvernelor celor patru puteri. Aceleași mase populare sînt acum ferm hotărîte să mențină și să păstreze spiritul Genevei, spiritul colaborării pașnice și al înțelegerii reciproce între popoare. Lumina care a emanat-o Conferința de la Geneva nu poate fi stinsă, tocmai pentru faptul că spiritul Genevei își trage seva și forța din masele populare. Sîntem ferm convinși că acest spirit se va dezvolta și se va întări tot mai mult. Ca slujitori ai cultelor, avem sacrosanctă datorie de a contribui prin activitatea și faptele noastre ca năzuințele sfinte ale forțelor iubitoare de pace să triumfe în lumea întreagă. Pentru apărarea păcii nu trebuie să preocupăm nici un efort și nici un sacrificiu. Sîntem îndemnați la această sfințită misiune de mai-marii noștri bisericești și de însăși învățătura Bisericii noastre. Este știut că Papa Pius al XII-lea a apelat în repetate rînduri la înțelepciunea și simțul de răspundere al conducătorilor popoarelor ca invențiile din zilele noastre să nu fie folosite pentru distrugerea omului, ci în scopuri pașnice, pentru bunăstarea, fericirea și progresele omenirii întregi.

Acest glas al conducătorului suprem al Bisericii Romano-Catolice, care prin structura și doctrina ei este pentru pace — a fost și este împărtășit de toți deservenții și credincioșii cultului nostru, care se alătură cu entuziasm campaniei pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativilor și în spiritul înțelegerii reciproce, — în spiritul Genevei.

În mod cinstit și ferm binecuvîntăm lupta pentru pace și din toată inima spunem: «Trăiască spiritul Genevei! Trăiască lupta pentru pace din toată lumea!».

A vorbit după aceea Părintele Ion Pîslaru de la biserica Iancu Nou din Capitală, care a dezvoltat tema relațiilor între Est și Vest, scoțînd în evidență vizita făcută în India de către conducătorii Uniunii Sovietice.

Pastorul adventist Nailescu s-a ocupat de problema germană, iar pastorul adventist Dan Ion s-a referit la problema dezarmării.

Au mai luat cuvîntul, aducînd frumoase completări în documentarea referatului, preotul Birlogeanu, Dr. Beck, din partea cultului mozalic, Șandru T., din partea cultului penticostal și Oprea Gh. din partea creștinilor după Evanghelie.

Cel din urmă a vorbit dl. I. Săndulescu, secretarul Comitetului Orășenesc de luptă pentru pace din Capitală, făcînd un rezumat al tuturor celor expuse și scoțînd în evidență îndatoririle ce-i incumbă fiecăruia dintre participanți, de a continua cu mai mult spor lupta pentru apărarea păcii.

LA ZIMNICEA

În ziua de 15 decembrie 1955, în orașul Zimnicea a avut loc o conferință interconfesională la care au luat parte deservenții tuturor cultelor din cuprinsul raionului Zimnicea.

Ședința a fost prezidată de dl. Toma Pandelide, președintele Comitetului de luptă pentru pace raional, iar din prezidiu au făcut parte: P.C. Pr. Petre Alexandru, consilier al Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, P.C. Pr. Constantin Naldin, Protopopul raionului Zimnicea, Gheorghe Dicu, delegat al Ministerul Cultelor și Aurora Laudă, delegata Sfatului Popular al orașului.

Cel dintîi cuvînt a fost rostit de dl. Toma Pandelide, care a vorbit despre scopul acestei întruniri.

Tema conferinței: «Cauza păcii și colaborării internaționale este de neînvinș» a fost tratată de Părintele Petre Popescu de la parohia Bragadiru, care a dezvoltat în mod strălucit acest subiect, folosindu-se de o serie de argumente și declarații ale oamenilor de știință și de cultură, ale oamenilor de Stat, care sînt susținători ai luptei pentru apărarea păcii și a colaborării internaționale în toate domeniile a tuturor popoarelor.

Au luat cuvîntul după aceea, aducînd convingătoare completări preotul Iancu I. Pîrvu, de la parohia Sfinții Apostoli-Zimnicea, preotul Tănase Popa de la parohia

Păuleasa, pastorul adventist Ștefănescu, pastorul bap̃tișt Mateescu, preotul Paul Păunescu de la parohia Pietroșani, preotul Constantin Postelnicu de la parohia Brătianca și alții.

Vorbitorii, în completările ce au făcut, au privit problema mai ales în legătură cu îndatoririle ce incumbă deservenților Sfintei Biserici Ortodoxe, ca și celor ai celorlalte culte. Cel din urmă cuvînt l-a rostit președintele adunării, dl. Toma Pandelide, care a școs în relief valoarea acestor conferințe, rugînd pe toți cei prezenți, ca fiecare la locul său de muncă să ducă lupta pentru apărarea păcii, cu și mai multă însuflețire, pînă la izbînda finală a acestei sfinte cauze.

Ședința a luat sfîrșit într-o atmosferă de cald patriotism.

LA GĂEȘTI

În sala Protoieriei raionului Găești, în ziua de 3 ianuarie a.c. a avut loc o conferință interconfesională a deservenților cultelor din cuprinsul aceluia raion.

Conferința a fost organizată și inițiată de Comitetul de luptă pentru pace raional și s-a ținut sub președinția P.C. Protopop Nicolae V. Popescu, asistat de pastorul adventist Radu Mihai, Ilie Niță — creștin după Evanghelle, M. Nițoiu, delegatul Ministerul Cultelor și preotul Gh. Eremia de la parohia Sf. Treime din Găești.

P.C. Protopop Nicolae Popescu deschizînd ședința, scoate în evidență scopul conferinței, acum la început de an, ca o încheiere a acțiunilor duse în cadrul luptei pentru pace în anul care s-a încheiat și fixarea de noi obiective pe anul 1956.

În continuare, vorbitorul a salutat pe reprezentanții tuturor cultelor din raion, făcînd și o analiză sumară a acțiunilor patriotice în anul 1955, insistînd asupra colaborării clerului în aceste acțiuni, împreună cu organele locale ale puterii de Stat și cu organizațiile de masă.

Preotul Teodor Roșulescu de la parohia Morteni a susținut referatul cu tema: «Colaborarea cultelor cu autoritățile de Stat și organizațiile de masă în acțiunile patriotice și în lupta pentru pace, în cursul anului 1955».

La discuții și complectări au luat cuvîntul pastorul Radu Mihai din partea cultului Adventist de ziua VII-a, care a arătat că referatul a fost bine susținut și în continuare a dat un raport de ativitate al membrilor cultului respectiv în munci sociale și lupta pentru pace, raport susținut cu date precise, încheindu-și cuvîntul cu angajamente pentru viitor.

Au mai vorbit preotul Constantin Crucerescu-Catanele, Ioan Dinu-Broșteni, Nicolae V. Chițescu-Zăvoiu Orbului, Ion Hatmanu-Morteni II, care au arătat realizările din parohiile respective în colaborare cu autoritățile locale, în cadrul Luptei pentru Pace, la Căminul Cultural, în A.R.L.U.S., etc.

Ilie Nițu-Dragodana, reprezentant al Cultului Creștin după Evanghelle, arată că pacea este de la Dumnezeu și că slujitorii cultelor ca și credincioșii lor, prin însăși credința lor în Dumnezeu, sînt luptători pentru pace.

Preotul Traian Bucurescu-Cracova, face o comunicare privind evenimentele petrecute în ultimul timp în țara noastră, insistînd în deosebi asupra directivelor și hotărîrilor luate de Congresul al II-lea al P. M. R.

D-l M. Nițoiu, delegatul Ministerului Cultelor, sublinează acțiunea dusă de slujitorii cultelor în sprijinirea luptei pentru pace și a realizărilor de folos obșteșc, îi felicită pentru aceste realizări și le urează un an nou, cu spor și cît mai multe realizări pentru viitor.

Părintele protopop N. Popescu, președintele Adunării, în cuvîntul de încheiere, mulțumește tuturor participanților, cum și vorbitorilor care au luat parte la reușita acestei conferințe.

Ședința s-a desfășurat într-o atmosferă de cald entuziasm.

ASISTENT

SFINȚIREA BISERICII 'DIN PAROHIA „CARTIERUL CĂȚELU“ BUCUREȘTI

Ziua de 18 decembrie 1955 — Duminica înaintea Nașterii Domnului — a fost mare sărbătoare pentru credincioșii parohiei «Cartierul Cățelu» din Capitală, parohie ce a luat ființă în anul 1950, odată cu venirea aici a tinărului și vrednicului preot Paul Popescu.

Cu sprijinul enoriașilor, al membrilor epitropiei și Consiliului parohial și cu stăruința părintelui Paul Popescu, la 25 septembrie 1951 s-a început construirea bisericii parohiale, pe locul și temelia caselor dăruite în acest scop de d-na Teodora Dumitrescu, soția răposatului protopsalt Anghel Dumitrescu.

Cu aprobarea direcției urbanistice a Sfatului Popular, vechea clădire a fost dărâmată pînă în temelie iar pe perimetrul ei s-a ridicat noua biserică precum și casă parohială ce este în construcție.

Lucrarea de zidire a bisericii a fost sprijinită de protoieria III Capitală dar mai ales de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian care a dăruit din fondurile Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, suma de lei 30.000.

Biserica poartă hramul «Sf. Cuvioase Paraschiva» și a «Sfintului Ierarh Calinic de la Cernica».

Slujba sfințirii bisericii s-a oficiat la data de mai sus de către Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeneanu, Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, alcătuit din; P. C. Pr. Vasile Ionescu, Protoieru al Circ. III Capitală, P. C. Pr. Gh. Ionescu, biserica «Iancu Vechi»-Capitală, Preotul Paul Popescu, parohul bisericii, Arhid. N. Nicolaescu, prorectorul Institutului Teologic din București, protodiac. Anton Uncu și Andrei Iacobeanu de la Sf. Patriarhie și P. C. Diac Gh. Dincă de la biserica «Sf. Treime»-Ghencea.

Credincioșii parohiei au întîmpinat cu mare bucurie duhovnicească și cu aleasă și călduroasă dragoste, pe Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeneanu ca și pe ceilalți slujitori, iar întreaga slujbă a tîrnosirii a impresionat profund mulțimea credincioșilor lăsînd urme adînci în sufletele tuturor.

Inconjurarea sfîntului locaș, cetirea și semnarea hrisovului de sfințire, spălarea, acoperirea și îmbrăcarea sfintei Mese, ungerea cu Sfîntul Mir a bisericii și a sfîntului Prestol, precum și oficierea în sobor a sfintei Liturghii, au fost momente înălțătoare așa cum rare ori se prezintă credincioșilor.

Predica zilei a fost rostită de către P. C. arhid N. Nicolaescu, prorectorul Institutului Teologic de grad universitar din București.

După terminarea sfintei Liturghii, a luat cuvîntul P. C. Preot Paul Popescu, parohul bisericii care într-o impresionantă cuvîntare a arătat felul cum s-au desfășurat lucrările pentru zidirea acestei biserici, aducînd totodată mulțumiri Prea Fericitului Patriarh Justinian, ctitorul acestei sfinte biserici, pentru sprijinul material acordat.

Deasemenea aduce mulțumiri Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeneanu, Prea Cucernicului Părinte Protoieru, ctitorilor în frunte cu d-na Teodora Dumitrescu, membrilor epitropiei și consiliului parohial cum și tuturor donatorilor și credincioșilor care au sprijinit construcția acestei sfinte biserici. Totodată cucernicia sa se obligă să muncească cu același devotament pentru desăvîrșirea lucrărilor de la biserica și de la casa parohială și să lucreze mai ales pentru trăirea poruncilor Sfintei Biserici de către credincioșii parohiei sale, urmînd întru totul sfaturile, îndemmurile și îndrumările Prea Fericitului Patriarh Justinian și ale Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne.

A luat cuvîntul după aceea, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeneanu, care a arătat bucuria ce o simte că se află pentru prima dată în această parohie.

Prea Sfinția Sa subliniază stăruința depusă de credincioși în frunte cu părintele Paul Popescu, pentru realizarea acestui sfînt locaș, remarcînd totodată buna orînduire și liniște care a domnit în tot timpul oficierei sfintei slujbe a tîrnosirii.

Aducînd tuturor binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, Prea Sfințitul Episcop Theoctist, în continuare face o succintă reactualizare a înălțătoarelor evenimente religioase petrecute recent în Biserica Ortodoxă Romînă, cu prilejul aniversării a 70 de ani de autocefalie și a canonizării unor sfinți romîni între care și a Sfîntului Ierarh Calinic de la Cernica, al doilea patron al

acestei sfinte biserici, făcînd un călduros indemn tuturor credincioșilor să sprijine eforturile ce se fac de către toți oamenii muncii din țara noastră pentru o viață mai bună, îndemnîndu-i mai ales să muncească și să lupte pentru triumful păcii în lume prin aceasta dovedindu-se a fi adevărații fii ai Bisericii Ortodoxe care întotdeauna a propovăduit pacea și bunăvoirea între oameni.

Cuvîntarea Prea Sfințitului Episcop Theoctist a fost urmărită cu deosebită atenție și interes de către mulțimea credincioșilor.

A urmat după aceea o masă de obște la care au luat parte P. S. Episcop Theoctist, Prea Cucernicii preoți și diaconi slujitori, ctitorii și donatorii sfintei biserici, membrii epitropiei, ai consiliului și ai comitetului parohial și parte din credincioșii parohiei.

Intr-o caldă atmosferă de bucurie duhovnicească, Prea Sfințitul Episcop a părăsit parohia în cîntările de slavă ale imnului «Pre Stăpînu!» lăsînd în inimile credincioșilor amintirea acestei înălțătoare zile pe care a prilejuit-o tirnosirea bisericii parohiale din cartierul Cățelu din Capitală.

ASISTENT

SFINȚIREA BISERICII CINDEȘTI DIN DEAL

În ziua de 8 ianuarie 1956, emoriașii bisericii satului Cîndești din Deal și-au văzut împlinită o veche dorință a lor: resfințirea bisericii în urma lucrărilor efectuate într-însa și anume: pictura din nou a bisericii; înlocuirea ferestrelor de formă gotică cu unele de formă rotundă; suspendarea stîlpilor dintre naos și pronaos și înlocuirea lor cu o arcadă și două iconostase; o nouă catapeteasmă, cafasul care lipsea din vechea biserică; două mari sobe de fier, etc.

Lucrările acestea au costat mulți bani și nu s-ar fi realizat așa de curînd dacă parohia nu ar fi fost sprijinită de Sf. Episcopie a Argeșului, de Protoeria raionului Topoloveni, de Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor și de enoriași.

Solemnitatea sfințirii picturii și a celorlalte lucrări s-a oficiat la data de mai sus de către P. C. Vicar Alexandru Ionescu, asistat de P. C. Protopop al raionului Topoloveni Aurel O. Popescu și C. Preoți: Traian Georgescu-Greci, N. Lăzărescu-Boțești și V. Didoacă-Gemenea cum și de arhidiac. Andrei Iacobeanu de la Catedrala Sf. Patriarhii.

După slujba de sfințire a picturii s-a oficiat Sf. Liturghie de același sobor de preoți, predica zilei fiind rostită de părintele G. Lăzărescu-Boțești.

După oficierea Sf. Liturghii, părintele paroh Gh. Popescu a făcut o documentată dare de seamă despre felul cum s-au desfășurat lucrările de refacere și împodobire a sfîntului locaș.

«Biserica din Cîndești din Deal datează din anul 1896, — a spus părintele Popescu — și după cutremurul din 1940 a suferit grave avarii, încît aproape nu se mai putea săvîrși slujbe într-însa». Răposatul preot Nestor Popescu a făcut lucrările de consolidare în exterior și interior în anii 1942-1943, iar cucernicia sa a condus mai departe lucrările de restaurare.

În continuare părintele Gh. Popescu și-a manifestat adîncă sa recunoștință către Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, devenit ctitor al acestei sfinte biserici, prin sprijinul dat din partea Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, prin donația sumei de lei 10.000; deasemenea cucernicia sa a mulțumit Prea Sfințitului Episcop Iosif al Argeșului, care a sprijinit această parohie cu o însemnată sumă de bani, pe vremea cînd parohia Cîndești din Deal aparținea Eparhiei Argeșului; mulțumește după aceea P. C. Protopop al raionului Topoloveni, care deasemenea a sprijinit lucrările de la această parohie, biserica parohială de aici fiind declarată șantier al protoeriei.

În încheiere părintele Gh. Popescu a mulțumit organelor locale ale puterii de stat, care apreciîndu-le munca depusă, i-a ajutat ori de cîte ori a avut ne-

voie. Mulțumește în sfârșit membrilor epitropiei și consiliului parohial, credincioșilor săi care l-au sprijinit cu muncă și cu bani, să realizeze această frumoasă lucrare. C. Sa îndeamnă pe credincioșii săi să fie buni și să dea dovada și pe viitor de aceeași ascultare în toate acțiunile frumoase ale sfintei biserici pe care să o frecventeze cu aceeași prețuire, iubind patria și pe conducătorii ei și îndeplinindu-și cu dragoste toate îndatoririle patriotice.

A vorbit după aceea P. C. Pr. Aurel O. Popescu, Protopopul raionului Topoloveni, care a scos în relief frumoasa și laudabila activitate a preotului Gh. Popescu care deși e tânăr, totuși prin bogatele realizări de la această parohie se dovedește a fi un valoros și destoinic preot.

P. C. Protopop mulțumește delegaului onor. Minister al Cultelor, prezent la această sărbătoare a parohiei Cîndești din Deal și îl roagă să transmită la rîndul său organelor în drept, faptul că enoriașii biserici din satul Cîndești din Deal, sînt oameni cinstiți, devotați și loiali cetățeni ai scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă.

Cel din urmă cuvînt l-a rostit P. C. Vicar Al. Ionescu, care transmite tuturor celor de față binecuvîntările Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, ctitor al acestei sfinte biserici, făgăduind totodată că va informa pe Prea Fericirea Sa despre frumoasele realizări de aici.

În continuare P. C. Sa, vorbește despre lucrarea Sfintei Biserici, care ne învață să iubim pacea și toate ale păcii, făcîndu-ne totdeauna datoria de buni creștini și cetățeni loiali.

Mulțumește îndeosebi părintelui Gh. Popescu, parohul bisericii Cîndești din Deal, care a reușit să realizeze o așa de frumoasă lucrare.

S-a oficiat după aceea un polihroniu pentru Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, pentru Guvernul și Prezidiul Republicii Populare Romîne și pentru toți cei prezenți la această frumoasă și înălțătoare sărbătoare a parohiei Cîndești din Deal.

ASISTENT

DIN ACTIVITATEA GOSPODĂREASCĂ A UNOR PAROHII DIN PROTOIERIA RAIONULUI SNAGOV

În cursul anului 1955, Centrul Eparhial a înregistrat o mulțime de realizări pe teren gospodoresc ale preoților și parohiilor din tot cuprinsul Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor. Astfel s-au reparat foarte multe biserici și monumente istorice, s-au înfrumusețat și îngrădit cimitire parohiale, s-au refăcut case parohiale, s-au continuat lucrările bisericilor în construcție, etc.

Este aceasta o dovadă că preoții Eparhiei noastre au înțeles gîndurile și îndemnul Prea Fericitului Patriarh Justinian, al cărui sprijin pe alocuirea s-a dovedit și cu fapta, cum și o dovadă că Prea Cucernicii Protoierei țin în deosebită evidență aceste îndemnuri și sfaturi.

În cele ce urmează dăm o parte din activitatea gospodărească a unor parohii din cuprinsul protoieriei raionului Snagov, protoierie condusă cu multă rîvnă, cu deosebit devotament și cu aleasă pricepere și înțelegere, de către Prea Cucernicul Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan.

Astfel, în ziua de 24 iulie 1955 a avut loc redeschiderea bisericii parohiale a parohiei Tunari, care este monument istoric, cînd s-a oficiat slujba de sfințire de către P. C. Părinte Protoieru Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de următorul sobor de preoți: Gh. Popescu-Argeș-București, Dumitru Rădulescu-Căciulați, Constantin Robea-București, Alexandru Bucur-Vărășii, Răzvan Soriceșcu-Dimieni, Gheorghe Dragomir-Moara Săracă, Ioan Ilinca-Urilați, Icon. Marin Ducu, parohul parohiei Tunari și diacon Dumitru Teodorescu din București.

După sfințire s-a oficiat Sf. Liturghie de către același sobor de preoți. Predica zilei a fost ținută de Părintele Protopop, vorbind despre: «Liniștea și pacea launtrică a omului prin alungarea duhului rău din el».

După terminarea Sf. Liturghii preotul Marin Ducu a făcut o dare de seamă, arătând că lucrările au costat 16.000, lei, bani cari au fost adunați numai din contribuțiile enoriașilor acestei parohii, care numără 670 familii. După aceasta a urmat cuvîntul părintelui Protopop care aduce mulțumiri enoriașilor, organelor parohiale și preotului paroh pentru strădania depusă. Arată apoi că prin astfel de lucrări se realizează una din cele mai mari dorințe ale Prea Fericitului Patriarh Justinian, care urmărește îndeaproape activitatea gospodărească a tuturor bisericilor și în special restaurarea sfințelor locașuri.

La 2 octombrie a avut loc solemnitatea sfințirii lucrărilor de pictură nouă, la biserica parohială Rădulești, deservită de preotul paroh Nicolae Em. Dăcu.

Suljba sfințirii a fost oficiată de P. C. Părinte Vicar Al. Ionescu, asistat de P. C. Părinte Protoiereu Dr. Gh. Dem. Ciocan și de C. Preoți: Gh. Mihăilescu de la parohia Răsimnicea și Nicolae Dăcu, Parohul local. Slujba a fost împodobită cu participarea protodiac. Andrei Iacobeanu de la Catedrala Sf. Patriarhii.

Slujba de sfințire cit și oficierea sfintei Liturghii s-au desfășurat într-un cadru impresionant, în asistența unei mari mulțimi de credincioși din parohie și din parohiile vecine.

Predica zilei a fost rostită de P. C. Pr. Protopop Gh. Dem. Ciocan, care a dezvoltat tema: «Iubirea creștină, bun de viață pentru pacea și înfrățirea popoarelor și mijloc pentru realizarea împărăției lui Dumnezeu», pe care credincioșii au ascultat-o cu aleasă evlavie și în emoții pînă la lacrimi.

După oficierea Sf. Liturghii, P. C. Pr. Paroh Nicolae Dăcu a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor executate la această parohie, lucrări ce au costat suma de lei 34.800, dintre care 5.000 lei, i-a fost acordată de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, din fondurile Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor.

A vorbit după aceea P. C. Protopop Gh. Dem. Ciocan, care a arătat meritele ostentorilor în frunte cu P. C. Paroh Nicolae Dăcu cum și sprijinul pe care l-au dat credincioșii în frunte cu membrii epitropiei și consiliului parohial. Deasemenea P. C. Sa vorbește despre înțelegerea ce au arătat-o față de această lucrare organele locale ale puterii de Stat cum și onor. Minister al Cultelor, care a fost prezent la această solemnitate prin d-l Nicolae Badea, delegat al Ministerului pentru raionul Snagov.

Cel din urmă a vorbit Prea Cucernicul Pr. Vicar Alexandru Ionescu, care a adus tuturor binecredincioșilor creștini de la această solemnitate, binecuvîntările Prea Fericitului Patriarh Justinian, ctitor al acestei biserici cum și mulțumiri pentru membrii epitropiei, consiliului și comitetului parohial în frunte cu părintele paroh Nicolae Dăcu, a căror lucrare cinstește nu numai parohia Rădulești ci și Arhiepiscopia Bucureștilor.

În continuare P. C. Sa felicită pe Prea Cucernicul Protopop Gh. Dem. Ciocan pentru activitatea sa rodnică ce o depune în vederea restaurării arhitectonice și picturale a bisericilor din această protoierie, sfătuiră totodată pe credincioși să păstreze cu sfințenie poruncile Sfintei Biserici care-i învață să iubească pacea, să fie cinstiți, temători de Dumnezeu, cu respect unul față de altul.

Mulțumind organelor locale și celor ale Ministerului de Culte pentru bunăvoința arătată acestor lucrări, P. C. Sa făgăduiește că va informa pe Prea Fericitul Patriarh Justinian despre frumoasa lucrare și conduită a credincioșilor din parohia Rădulești, conduși cu înțelepciune și cu toată dragostea de către părintele paroh Nicolae Dăcu.

În ziua de 30 octombrie 1955 a avut loc redeschiderea bisericii parohiale a parohiei Măneasca, ce este monument istoric, cînd s-a oficiat slujba de sfințire de către P. C. Protoiereu Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de către următorul sobor de preoți: Gheorghe Ioanovici-Liliei, Constantin Ilie-Sinești, Mișu Radu-Petrehioaia, Ioan Coheci, parohul parohiei Măneasca și protodiac. Anton Uncu de la Sf. Patriarhie.

După sfințire s-a oficiat Sf. Liturghie de către același sobor de preoți. Predica zilei a fost ținută de părintele Protopop, vorbind despre: «Asistența socială, comandament suprem în Evaghelia Mîntuitorului Hristos».

După terminarea Sf. Liturghii preotul paroh a făcut o dare de seamă arătînd că lucrările au costat în total 10.500 lei, bani care au fost adunați numai

din contribuțiile enoriașilor, acestei parohii, care numără 141 familii. După aceasta a urmat cuvîntul părintelui protopop care a adus binecuvîntarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian și mulțumiri călduroase enoriașilor, organelor parohiale și preotului paroh pentru osteneala și dragostea cu care au contribuit la desăvîrșirea acestor lucruri.

A fost evidențiat în mod special epitropul casier Marin F. Nicolae pentru activitatea deosebit de zeloasă și de meritorie la această lucrare.

După terminarea serviciului religios a urmat o agapă comună, în curtea bisericii, la care a luat parte tot clerul și poporul ce a fost la sfințire.

În ziua de 6 noiembrie 1955 a avut loc redeshiderea bisericii parohiale a parohiei Căciulați, care este monument istoric, cînd s-a oficiat slujba de sfințire de către P. C. Părinte Protoiereu Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de către următorul sobor de preoți: Ion Georgescu-Dobrotești, Nicolae Constantinescu-Balotești, Alex. Bucur-Vărăști, Răsvan Soricescu-Dimieni, Gheorghe Dragomir-Moara Săracă și Dumitru Rădulescu, parohul parohiei Căciulați.

După sfințire s-a oficiat Sf. Liturghie de către acelaș sobor de preoți. Predica zilei a fost ținută de părintele protopop care a vorbit despre «Sfîntul Ierarh Calinic de la Cernica, model de viață în iubirea aproapelui».

La această slujbă au participat mulți credincioși într-o ținută de evlavie și de trăire a bucuriei acestei sărbători.

După terminarea Sf. Liturghii a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor preotul paroh Dumitru Rădulescu, arătînd că toate lucrările pentru restaurare au costat 14.500 lei, bani care au fost adunați din contribuțiile enoriașilor acestei parohii. După aceasta a urmat cuvîntul Părintelui Protopop, care împărtășește preotului paroh, organelor parohiale și enoriașilor binecuvîntarea părintească a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, aducînd totodată călduroase mulțumiri tuturor ostentitorilor și contribuitorilor la această lucrare.

A fost evidențiat în mod special cîntărețul Grigore Petcu, care a organizat în chip desăvîrșit un cor, cu elemente din parohie care au dat răspunsurile complete la Sf. Liturghie.

La 13 noiembrie 1955, a avut loc solemnitatea de sfințire a lucrărilor de restaurare a picturii la biserica parohială din satul Gruiu, biserică păstorită de preoți: Gh. Lungu și Teodor Iordache. Oficierea slujbei de sfințire s-a făcut de P. C. Vicar Alexandru Ionescu, asistat de P. C. Pr. Dr. Gh. Dem. Ciocan, protoiereul raionului și de preoții: Gh. Dimitriu-Turbați, Ioan Georgescu-Dobroșești, Ioan Teodorescu-Lipia, Gh. Lungu și Teodor Iordache-Gruiu și arhid. Andrei Iacobeanu de la Sf. Patriarhie.

Atît serviciul de sfințire cît și Sf. Liturghie s-au oficiat într-un cadru sărbătorec, în asistența credincioșilor parohiei, veniți în număr mare la această bucurie. Predica zilei a fost ținută de părintele protopop dezvoltînd tema: «Sf. Ioan Gură de Aur, prin viața și activitatea sa, model de viață creștină», pe care credincioșii au ascultat-o cu deosebit interes.

După aceea părintele paroh Gh. Lungu a prezentat darea de seamă asupra lucrărilor, arătînd că în afară de restaurarea picturii s-a făcut și restaurarea vechii case parohiale, s-a cumpărat un rînd de vesminte și s-a introdus lumina electrică în biserică, lucrări care au costat 40.000 lei. Întreaga sumă a fost adunată de la credincioșii parohiei.

P. C. Protopop a prezentat pe Pr. Lungu ca pe un vrednic preot, deși este abia în al 6-lea an de preoție.

P. C. Părinte Vicar Alexandru Ionescu aduce tuturor binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, apoi lauda activitatea preoților Lungu și Teodor Iordache, mulțumind enoriașilor, membrilor epitropiei, consiliului și comitetului parohial cum și reprezentanților autorităților locale și ale onor. Minister al Cultelor, care au sprijinit aceste lucrări. Prea Cucernicia Sa, în continuare vorbește despre datoriile pe care le au credincioșii de a asculta poruncile Sfintei Biserici, care-i învață să iubească pacea, cîntea, respectul unuia față de altul.

În încheiere asigură pe cei prezenți că va informa pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian de frumoasele lucrări ale credincioșilor din parohia Gruiu.

La 21 noiembrie 1955, a avut loc redeschiderea bisericii filiale «Scuipici» din parohia Grecii de Jos, care este un minunat monument istoric, cînd s-a oficiat slujba de sfințire de către P. C. Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de următorii preoți: Vasile Constantin-Balamuci și Gh. Popescu-Grecii de Jos. Sf. Liturghie s-a oficiat de același sobor de preoți iar predica zilei a fost ținută de părintele Protopop Ciocan care a vorbit despre: «Maica Domnului, model de viață pentru fetele creștine și pentru mamele creștine».

După terminarea Sf. Liturghii, preotul paroh Gh. Popescu a făcut o dare de seamă arătînd că toate lucrările pentru restaurare au costat suma de 11.000 lei, bani ce au fost adunați din contribuțiile enoriașilor (9.000) iar din contribuțiile parohiilor din Protoierie suma de lei 2.000, această biserică fiind declarată șantier al protoieriei.

A vorbit după aceea Părintele Protopop Ciocan despre bogata activitate gospodărească a Părintelui Gh. Popescu, care anul trecut a restaurat pictura bisericii parohiale, deasemenea un minunat monument istoric, lucrare ce a costat suma de lei 12.000, adunați din contribuția credincioșilor parohiei Grecii de Jos. iar în acest an ne prilejuiește o nouă sărbătoare prin resfințirea bisericii filiale ale cărei lucrări de reparație au costat suma arătată mai sus adunată de părintele paroh.

Prea Cucernicul Părinte Protopop, făgăduiește că aceste fapte vor fi arătate în mod special Prea Fericitului Părinte Patriarh spre a se bucura în mod deosebit de zelul așa de prisoselnic al Părintelui Paroh Gheorghe Popescu.

Pe ziua de 27 noiembrie 1955, a avut loc sfințirea lucrărilor de restaurare a picturii la biserica parohială Dobroșești. Slujba de sfințire a fost oficiată de P. C. Părinte Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de către următorul sobor de preoți: Dumitru Rădulescu-Căciulași, Nicanor Lemnea-Turbați, Petre Ionescu-Ghermănești, Gheorghe Lungu-Gruiu și Ioan Georgescu preotul paroh al parohiei Dobroșești.

După sfințire s-a oficiat Sf. Liturghie de către același sobor de preoți. Predica zilei a fost ținută de Părintele Protopop, vorbind despre: «Rostul bunurilor materiale și valoarea lor în concepția creștină».

După terminarea Sf. Liturghii, preotul paroh Ioan Georgescu a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor de restaurare și a altor reparațiuni, arătînd că toate acestea au costat suma de 16.000 lei, bani care au fost adunați din contribuțiile acestei parohii, care numără 355 familii.

După aceasta a urmat cuvîntul Părintelui Protopop, care a adus mai întîl binecuvîntarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, enoriașilor, membrilor consiliului parohial și preotului paroh pentru activitatea rodnică în slujba acestei biserici, avînd în vedere că în cursul anului 1954 s-a cheltuit și suma de 6.000 lei, pentru restaurarea arhitectonică a acestei biserici.

După terminarea serviciului religios a urmat o agapa comună în curtea biserici, la care a luat parte tot clerul și poporul ce a fost la sfințire.

La 27 decembrie a avut loc sfințirea lucrărilor noii picturi murale de la biserica parohială a satului Petrăchioaia — monument istoric — din parohia Petrăchioaia.

Biserica parohială a parohiei Petrăchioaia, care este monument istoric, a fost împodobită cu o nouă pictură, în tehnica frescă, executată de maestrul pictor Ion Musculeanu în foarte bune condițiuni. Biserica a fost declarată șantierul protoieriei, astfel că parohiile din protoierie au contribuit cu suma de 3.400 lei, iar enoriașii bisericii cu suma de 22050 lei, lucrarea costînd în total suma de 25.450 lei. S-au mai executat și alte lucrări suplimentare care au costat încă 4.100 lei.

Un merit deosebit la această lucrare îl are părintele paroh Mișu Radu. Parohia mai are încă două biserici, tot monumente istorice, în satele Surlari și Stoenoaia care au fost restaurate în anii 1950-1953.

Redeschiderea bisericii din Petrăchioaia a avut loc la data arătată mai sus, cînd s-a oficiat slujba de sfințire a lucrărilor de către P. C. Părinte Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, înconjurat de următorul sobor de preoți: Gh. Apostolescu-Petrăchioaia, Victor Popescu-Leșile, Ioan Cocheci-Măineasca, Mișu Radu, parohul local și protodiac. Andrei Iacobeanu de la Sf. Patriarhie.

După sfințire s-a oficiat Sf. Liturghie de către același sobor de preoți.

Predica zilei a fost susținută de părintele protopop Ciocan, care a vorbit despre: «Trăirea marilor sărbători creștine în veacurile primare în comparație cu aspectul de sărbătorire din veacul nostru».

După terminarea Sfintei Liturghii preotul paroh Mișu Radu a făcut o dare de seamă arătându-și strădaniile și jertfele pe care le-au făcut enoriașii pentru realizarea acestor lucrări.

Prea Cucernicul Părinte Protopop Ciocan, luind cuvântul după aceea, a înfățișat preoților și poporului, bucuria cea mare a P. F. Părinte Patriarh Justinian, atunci când află și constată lucrări de așa frumoasă gospodărire și pentru care lucru trimite din inima sa părintească cele mai calde mulțumiri și patriarhicești binecuvântări. În continuare Prea Cucernicia Sa felicită pe credincioși și organele parohiale respective și pe părintele paroh Mișu Radu, pentru frumoasa realizare ce au înfăptuit la parohia Petrăchioaia, sfătuindu-i să se mențină pe linia unei trăiri religioase cu adevărat.

Toate cele mai sus arătate sînt o dovadă că îndemnul și sfaturile Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian au găsit înțelegere în inimile preoților și credincioșilor Sfintei noastre Biserici cum și un semn văzut al deplinei libertăți religioase de care se bucură cultele religioase din țara noastră.

La multe din manifestările arătate mai sus au luat parte și delegați ai organelor locale ale puterii de Stat, cum și ai onor Minister al Cultelor.

Un merit deosebit în toate aceste realizări îl are și P. C. Părinte Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, care a inițiat și care s-a ocupat încontinuu de bunul mers al lucrărilor de restaurare al acestor sfinte locașuri.

Toată lauda se cuvine însă cucernicilor preoți respectivi cum și credincioșilor lor pentru toată osteneala și contribuția lor materială depusă ca jertfă curată în refacerea sfintelor biserici despre care am amintit mai sus.

Nu greșim dacă afirmăm că preoții raionului Snagov — cel puțin în acțiunea de refacere a sfintelor lăcașuri — sînt cei dintâi pe Eparhie.

AL. I.

CONCERTE DE COLINDE ȘI CİNTECE DE CRĂCIUN

An de an s-a format tradiția ca de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, corurile bisericești din capitală să prezinte drept credincioșilor creștini concerte de colinde și cîntece de Crăciun.

Și anul acesta, sub bolțile frumoaselor biserici bucureștene au răsunat, pline de duioșie, colindele noastre strămoșești.

Este bine de știut că Sfînta noastră Biserică deține o comoară neprețuită de colinde. Aceasta este folosită de p. c. preoți la catehizarea drept credincioșilor creștini din parohiile respective.

Atrași de frumusețea melodică și bogăția ritmică a acestor mîrgăritare alese ale folclorului religios românesc, marii noștri compozitori, ca: D. Gh. Kiriac, Gh. Cucu, Timotei Popovici, Gh. Dima, Tiberiu Brediceanu, Francisc Hubic, Sabin V. Drăgol, M. Bircă, Ion D. Chirescu, Gh. Popescu-Brănești, Nicolae Lungu, Achim Stoia, Pr. I. Runcu, Nicolae Ursu, Ion Croitoru, Vasile Popovici, Gh. Danga și alți, au creat un bogat repertoriu de colinde armonizate cu multă măiestrie artistică și pricepere.

Din acest repertoriu au fost alcătuite cu grijă, după posibilitățile respective de executare, programele concertelor de colinde și cîntece de Crăciun, din acest an. Luna decembrie poate fi considerată pe bună dreptate, luna colindelor. Deci și a concertelor de colinde și cîntece de Crăciun.

Pretutindeni în bisericile bucureștene, s-au auzit colindele noastre strămoșești. Multe coruri bisericești au dat concerte la bisericile fără cor. Astfel că

toate sufelele creștinilor noștri au tresătat de bucurie duhovnicească ascultînd frumoasele colinde rominești armonizate, cîntate cu multă simțire și îngrijire, de glasurile coriștilor colindători.

Este cu neputință de redat aici, din cauza mulțimii lor și a spațiului restrîns al acestei reviste — toate concertele de colinde din acest an. De aceea, însemnăm aici numai o mică parte din ele.

Astfel, cronică noastră înscrie primul concert de colinde din acest an, în ziua de 4 decembrie.

În această zi, corala sfintei Patriarhii, sub conducerea D-lui Profesor Nicolae Lungu, a dat un concert religios în Biserica Popa Nan. Partea I-a a concertului a cuprins bucăți liturgice și religioase — compoziții ale D-lui Gh. Popescu Brănești. Cu prilejul acestui concert, membrii coralei au ținut să aducă prinosul lor de recunoștință față de persoana plină de modestie și smerenie creștină a valorosului creator și compozitor religios Gh. Popescu-Brănești, enoriașul Bisericii Popa Nan. De altfel și Pr. Diclescu, printr-un cuvînt introductiv, a ținut să sublinieze valoarea artistică și spirituală a compozițiilor religioase ale D-lui Gh. Popescu-Brănești.

Partea II-a a concertului a constat din colinde, Corala Sf. Patriarhii deschizînd astfel, seria concertelor de colinde și cîntece de Crăciun, care au avut loc apoi, aproape în fiecare Duminică în diferitele biserici ale Capitalei.

În ziua de 11 decembrie la orele 13, în biserica Sf. Spiridon Nou a avut loc tradiționalul concert de colinde al studenților teologi din București. Marea Biserică a Sf. Spiridon a devenit neîncăpătoare din cauza numărului mare de credincioși veniți să asculte acest concert, dat cu binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, «Conducătorul sfintei noastre Biserici și Indrumătorul activității Institutului Teologic Universitar».

Indrumați și supravegheați de aproape de d-l Prof. Nicolae Lungu, studenții teologi au reușit să ne redea un concert de o frumoasă ținută artistică. De la început menționăm realizarea tehnică a concertului. Vocile mici și nedezvoltate ale studenților au fost în așa fel lucrate, încît cei care au ascultat concertul au rămas de-a dreptul încîntați de echilibrul și omogenitatea vocilor, dicțiunea impecabilă, frazarea și interpretarea adevărată dată colindelor noastre strămoșești. Corul a cîntat foarte puțin în *fortissimo* și foarte mult în *mezzo-voce* și *planissimo*, ceea ce a contribuit desigur la succesul concertului și mai ales la crearea acelor momente emoționale și spirituale de neuitat. Mulți credincioși au fost văzuți cu lacrimile în ochi.

Cu multă simțire și căldură au fost cîntate colindele: «Am plecat să colindăm», «Sus plugari, nu mai dormiți», «Mare minune s-arată», «În virful la nouă meri», și «Cetiniță, cetioară» — culese și armonizate de mult talentatul și regretatul compozitor Gh. Cucu. S-au cîntat de asemenea: «Bună dimineața», de I. Costescu, Moș Crăciun, de Moruzov, O ce veste minunată, de Gh. Dima, Praznic Luminos, Astăzi s-a născut Hristos și Trel păstori se întîlniră, de Timotei Popovici și În seara de Moș Ajun de Marin Trache. Peste tot s-a arătat legătura ce există între colinde și iconografia bisericească. De exemplu, cunoscutul rețren cîntat de îngeri în noaptea Nașterii: «Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu», se găsește într-un colind din Oltenia, intitulat: «Mărire-ntru cele-Nalte», cules și armonizat de d-l Prof. Nicolae Lungu, pe un acompaniament bine redat de clopotele ce vestesc Nașterea Mîntuitorului.

Concertul studenților teologi s-a încheiat cu «Plugușorul» compoziția D-lui Maxim Vasiliu. Concertul a fost condus de d-l Prof. Nicolae Lungu. Prea Fericitul Patriarh Justinian a fost reprezentat de Prea Sfințitul Theoctist, Vicar Patriarhal.

Prezentarea concertului a fost făcut de d-l Gh. Alexe, absolvent al cursurilor de magistri în teologie.

Tot în această zi, după amiază, a avut loc la Biserica Sf. Gheorghe-Nou Brîncovenesc, concertul dat de Corul Bisericii, condus de d-l Adrian Stoicescu. Corul acestei Biserici are o frumoasă tradiție artistică muzicală, sprijinită cu multă dragoste de P. C. Traian Ghica și de ceilalți slujitori de la această sf. Biserică.

Concertul de colinde și cîntece de Crăciun, dirijat de d-l A. Stoicescu, a reamintit ascultătorilor concertele de colinde date odinioară de Societatea corală

«Carmen». Partea I-a a concertului a fost deschisă cu «O ce veste minunată» și «Moș Crăciun», de Dimitrie Kiriac. A urmat apoi «Domnuleț și Domn din cer» de Gh. Cucu — solo Ecaterina Ghettinger, «Steaua sus răsare» și «In orașul Betleem», de Ion Chirescu, «Triptic de Crăciun», de Tiberiu Brediceanu 4 cintece de Vicleim (Astăzi toți într-o unire, Nu pot să pricep, Velerim și Veler Doamne, Iată vine, cel dorit), de V. Popovici și Colo-n cimpul înflorit, de Tr. Hubic — solistă Paula Velicu. Partea I-a s-a încheiat cu impunătoarea lucrare «Ingenunchiați popoare, în fața lui Iisus» de Noyon.

În pauză, a rostit părintele Nae Popescu un duos cuvînt «Despre colinde».

Partea II-a a cuprins: «Bună dimineața Moș Crăciun» de Hubic, Ziurel de Ziuă, de V. Popovici și Colo-n umbra pomilor, de Brediceanu — cu aranjament coral de I. D. Chirescu, solo — d-l Maxim Vasiliu. În continuare am ascultat colinda, mai puțin cunoscută și cîntată la noi, «La tulpina mărului» de M. Bîrcă, apoi Iisus Prunc de Ceaicovschi, Cefiniță, cetloară de Gh. Cucu, solo — Ecaterina Ghettinger și Sfîntul Domn Iisus de Gevaert. Programul s-a terminat cu înălțătoarea cîntare: Veniți creștini, solemnă oră sună, de Adam. Partea solistică a fost susținută de d-l Maxim Vasiliu.

Concertul s-a bucurat de un netăgăduit succes. Biserica Sf. Gheorghe a devenit pur și simplu neîncăpătoare față de afluența credincioșilor dornici să asculte colindele noastre românești și strămoșești. Concertul a fost ascultat de asemenea de o serie întreagă de personalități marcante, din viața culturală și artistică a Capitalei. În atmosfera înălțătoare creată de acest concert, Pr. Traian Ghica, cuprins de emoție, a mulțumit cu recunoștință Pr. Prof. Nae Popescu, dirijorului Adrian Stoicescu și tuturor participanților — dorindu-le din inimă «Sărbători fericite» și «La mulți ani»!

În ziua de 18 decembrie s-au dat cele mai multe concerte de colinde și cintece de Crăciun.

În primul loc amintim concertul Coralei Sfintei Patriarhii, de sub conducerea d-lui Prof. N. Lungu, dat în Biserica Sf. Spiridon Nou — paraclisul Sf. Patriarhii. Așteptat cu nerăbdare și interes de credincioși și de lumea artistică muzicală a Capitalei, concertul Coralei, datorită măestriei dirijorului ei, a reușit să satisfacă toate exigențele și să se bucure de un real succes.

Despre Corala Sf. Patriarhii nu s-a vorbit niciodată deajuns. Secretul succesului ei nu constă atît în execuția — ireproșabilă de altfel — a răspunsurilor de la Liturghie, sau a concertelor religioase. Succesul Coralei Sf. Patriarhii, constă în cultivarea cu deosebit gust a muzicii psaltice strămoșești și a cîntecului popular românesc; deci Corala Sf. Patriarhii are un țel: acela de a promova muzica bisericească tradițională și muzica populară românească, fără a neglija cu aceasta cultivarea și promovarea creațiunilor muzicale culte românești și străine. Ea are în același timp și o concepție artistică proprie, aceea de a respecta și de a reda — cu cea mai mare finețe interpretativă posibilă — specificul cîntării bisericești — în special — și al muzicii românești în general.

Desigur, aceste principii călăuzitoare ale Coralei, sînt trasate de dirijorul ei d-l Prof. N. Lungu și respectate cu sfințenie de membrii executanți ai Coralei. Pe linia acestor considerații destul de restrînse, se înscrie și concertul de colinde și cintece de Crăciun, din acest an, dat de Corala Sf. Patriarhii. Programul variat și bine alcătuit, a scos în evidență, pe lîngă colindele noastre românești — adevărate comori de spiritualitate creștină — și creațiile culte ale unor mari compozitori inspirați de marea sărbătoare a Nașteri Domnului. Astfel, primele patru piese ale concertului — Sfîntul Domn Iisus, de Gevaert, Cîntec de Crăciun, de Dimitrie Cuclin, Ingenunchiați popoare, în fața lui Iisus de Noyon și Din an în an de Budis — sînt creații culte inspirate fie din mărețul eveniment al Nașterii, fie de colindele strămoșești — în cazul compozitorilor romîni. În continuarea programului s-au cîntat: «O, ce veste minunată», Plecarea magilor, Ia sculați, gazde, sculați, și S-a născut Domnul, de Dimitrie Kiriac.

Partea I-a a concertului s-a încheiat cu «O pricină minunată» cîntare de Vicleim, culeasă din Oltenia și armonizată de d-l Prof. Nicolae Lungu. Ceea ce a impresionat la această cîntare, a fost strînsa legătură prosodică între text și melodie. În introducere, d-l Prof. N. Lungu a tradus în limbaj muzical vaetele multîmii împlinite de Irod, prin accente dramatice bine redade. Un merit deosebit al Coralei este și acela al promovării tinerilor compozitori și a creațiilor noi ce se ivesc în literatura muzicală religioasă. Astfel, în partea II-a a concertului, am ascultat cu multă plăcere «Colindul lui Dumnezeu» de Vasile Popescu-Băleni și

«**In lăcașul lui Crăciun**», colinda plină de duioșie și avînt ritmic, a d-lui Valentin Teodorlan. D-na Lucia Popescu, acompaniată de cor, a cîntat melodia plină de gingășie a colindei **Mare-l seara de-astă seară**, cu refrenul **Domnuț și Domn din cer**, colindă culeasă și armonizată de marele compozitor și iubitor de colinde, Gh. Cucu. Frumos a sunat Tripticul de Crăciun (Iată vin colindătorii, Sus în virful muntelui, Gazde mari, nu mai dormiți) de Tiberiu Brediceanu.

Concertul s-a încheiat cu «**Veniți creștini, solemnă oră sună**» de Adolph Adam — Partea solistică a fost susținută de de D-na Maria Voloșescu și D-l Cornel Stavrul. La concert a fost de față și Prea Sfințitul Theoclist, Vicar patriarhal. Prezentarea programului a fost făcută de Dl. Ștefan Alexe, magistrand în Teologie. Toți ascultătorii au plecat mulțumiți, purtînd în suflete colindele noastre strămoșești, cîntate cu atîta simțire artistică de corala Sf. noastre Patriarhii.

În continuare cronică noastră înregistrează în aceeași zi și alte frumoase concerte de colinde de Crăciun. Astfel, însemnăm aici concertul de colinde dat de corul bisericii Sf. Elefterie, condus de D-l Eugen Breslauer. Corul acestei biserici se bucură de multă simpatie în rîndurile credincioșilor noștri, care vin în număr mare să-l asculte nu numai la concerte, ci și în fiecare Duminică de peste an. Popularitatea acestui cor și valoarea sa artistică deosebită se datoresc în primul rînd dirijorul, dl. Eugen Breslauer. Programul de colinde al concertului dat de acest cor a fost și bogat și variat. Parta I-a s-a început cu «**O ce veste minunată**» armonizată de A. Agopian, soliști fiind Ecaterina Guga și Pavelin Alexe. Au urmat apoi colindele: «**Astăzi s-a născut Hristos**», de Timotei Popovici, **Colo-n cimpul înflorit**, de Hubic, — solo Ecat. Guga, **Triptic de Crăciun de Tib. Brediceanu** și **Praznic luminos**, de T. Popovici. Partea I-a s-a încheiat cu «**Bună dimineața Moș Crăciun**» de Hubic.

În pauză a vorbit despre ecolinde Pr. Preda, Consilier Patriarhal.

Partea II-a s-a deschis cu **Crăciunul**, melodie franceză armonizată de I. Baston. În continuare credincioșii au ascultat **Colo-n umbra pomilor**, de Tib. Brediceanu, cu aranjament coral de I. D. Chirescu. Partea solistică a fost încredințată tenorului Dan Moisescu. A urmat apoi **Moș Crăciun de Kiriac-Palade**, solist fiind cunoscutul cîntăreț de operă d-l Nicolae Secăreanu. Mult gustată de ascultători a fost și colinda **Nol umblăm și colindăm**, de M. Bîrcă; de asemenea și înălțătoarea cîntare **Veniți creștini, solemnă oră sună** de A. Adam, înfrumusețată de glasurile soliștilor Amelia Pascali și Dumitru Scurtu care au mișcat sufletele credincioșilor printr-un cald entuziasm creștinesc. Concertul s-a încheiat cu **Bună dimineața la Moș Ajun** de Podoleanu Chirescu. Concertul a fost ascultat de aproximativ 2.500 credincioși.

Corul Bisericii Sf. Elefterie, păstrător al datinelor și obiceiurilor strămoșești, sub conducerea energică a d-lui Eugen Breslauer a dovedit încă odată, prin înalta ținută artistică a concertului de colinde din acest an, că merită pe deplin locul de frunte și de cinste pe care și l-a dobîndit printre celelalte formații corale pe corale bisericești din capitală.

Mult așteptat și mult prețuit a fost și concertul de colinde și cîntece de Crăciun, dat de corul Bisericii Amzei de sub conducerea d-lui prof. Ion D. Chirescu. Spre știință, amintim cititorilor noștri, că la Biserica Amzei a fost transferat corul de glorioasă tradiție artistică de la Biserica Domnița Bălașa. Menționăm iarăși că acest concert nu a fost condus de d-l Ion D. Chirescu, ci de d-l Mihail Dăscălescu, membru al corului și locțiitor al d-lui I. D. Chirescu, la conducerea corului bisericesc. Valoarea artistică a concertului nu a scăzut din cauza lipsei maestrului. Toți membrii corului, în frunte cu d-l Mihail Dăscălescu, s-au străduit — printr-o pregătire intensă — să realizeze un concert de colinde la nivelul tradiției acestui cor.

Programul concertului a fost alcătuit din trei părți după schema concertelor de colinde date de vechea societate corală Carmen.

Prima parte a cuprins «**colinde și cîntece de stea**». Printre acestea semnalăm: **O ce Veste minunată**, și **Ia sculați boeri sculați** de Dimitrie Kiriac; **Steaua sus răsare, în orașul Betleem** și **Nunta din Cana** de Ion D. Chirescu; **Coroana de trandafiri** de Gh. Cucu; **Colo-n cimpul înflorit** de Hubic, solist, Ștefania Albei și **Stea frumoasă luminoasă** de I. Chirescu.

Partea II-a a fost rezervată cîntecelor de Crăciun și a început o cu **In Betleem S-a născut Hristos** de Vasile Popovici, solist d-l Mircea Buciu. Trebuie să subliniem că valorosul cîntăreț de operă d-l Mircea Buciu este în același

timp și un neîntrecut cântăreț de muzică populară românească. Arta sa interpretativă unică îmbrățișează cele mai diferite genuri ale folclorelui românesc. Alături de balade și de doine, colindele s-au bucurat totdeauna de prețuirea artistică a marelui nostru cântăreț.

Astfel în **Betleem s-a născut Hristos** a căpătat o deosebită expresivitate muzicală prin finețea interpretării lui **Mircea Baciu**.

A urmat apoi **Praznic luminos** de **Timotei Popovici**; **Sfântul Domn Iisus** de **Gevaert**; **Moș Crăciun** de **Ion Borgovan** și **Bună dimineața Moș Crăciun** de **Francisc Hubic**.

Partea III-a a cuprins **Colinde populare**. **Credincioșii** au ascultat pe rând colindele: **S-a născut Domnul**, de **Kiriak**, **Triptic de Crăciun** de **Tib. Brediceanu**, **Colo-n umbra pomilor** de **Brediceanu-Chirescu**, solo **Pavalache Aneta Iordache**, **Noi umblăm și colindăm** de **M. Bircă**, **Mare-i scara de-astă seară** de **Gh. Cucu**, **Citinele, citioară** de **I. D. Chirescu** și **La poartă la Țarigrad**, de **V. Popovici**. **Concertul s-a încheiat** cu **«Veniți creștini, solemna oră sună** de **A. Adam**, solist **d-l Alex. Tassian**. **Deși, în lipsa maestrului, — corul Bisericii Amzei** sub conducerea **d-lui M. Dăscălescu** s-a bucurat de un frumos succes artistic — mai ales prin concursul unor valoroși soliști, ca **d-l Mircea Buciu**, **Ștefania Albei**, **Aneta Iordache** și **Alex. Tassian**.

Și corurile mai mici de biserică, au ținut să împărtășească credincioșilor bucuria colindelor strămoșești. Astfel, demnă de reținut este amintirea concertului de colinde dat de corul Bisericii **Mihai Vodă**, sub conducerea tânărului dirijor **Valentin Gabrielescu**. În pauza acestui concert, **d-ra Anca Manolache**, absolventă a cursurilor de magistri în Teologie, a rostit o scurtă cuvîntare ocazională, subliniind cu competență aspectul dogmatic al colindelor religioase românești. Programul concertului a fost deosebit de bogat. S-a cântat, în afară de colindele cunoscute de la concertele subliniate pînă acum, **Citinele, citioară**, de **I. D. Chirescu**, **Florile dalbe** de **T. Popovici**, **Vine Crăciunul pe seară** de **N. Ursu**, **Astăzi proorociile** de **Const. Zamfir**, **Irmosul Bunei Vestiri** de **Gh. Dima** și **Ziua Sfîntă** de **W. A. Mozart**.

Atît cuvîntarea **d-rei Anca Manolache**, cit și concertul dirijat de **d-l Valentin Gabrielescu**, s-au bucurat de frumoase aprecieri artistice din partea numeroșilor credincioși care au participat la concert, făcînd neîncăpătoare istorica biserică a lui **Vodă Mihai**.

La fel, corul Bisericii **Parcul Domeniilor**, sub conducerea **d-lui Dragoș Alexandrescu**, a reușit să prezinte un frumos program de colinde. Noutatea pe care ne-o aduce acest concert este, desigur, corul de copii, care a înfrumusețat cu glasurile sale îngerești, atmosfera religioasă în care s-au interpretat colindele noastre românești. Glasurile argintii ale micuților colindători au cîntat acompaniate de cor: **Bună dimineața Moș Crăciun** de **Hubic** «**Floricea**» de **Hubic** și **Cîntec de Stea** de **Dragoș Alexandrescu**, dirijorul corului. S-a mai cîntat: **Cîntec de Crăciun** de **Dimitrie Cuclin**, **Sculați, sculați** de **Marozov**, **Colo susu** și **Colo-n drum** de **Fr. Hubic**, **Cîntec de Crăciun** de **N. G. Ionescu** și **Moș Crăciun** de **Borgovan**.

Gîndul frumos de a învăța pe copii colindele strămoșești, de a însenina cu glasurile lor pe participanții la concertele de colinde — iată exemplul care trebuie luat de la atrăgătorul col al bisericii din **Parcul Domeniilor**.

Un frumos debut l-a constituit concertul de colind dat de tînărul cor de la **Biserica Sf. Vasile-Cotroceni** în **Biserica Ferentari**, sub conducerea **d-lui Const. Drăgușin**, magistrand în Teologie și elev al **d-lui Prof. N. Lungu**. **D-l Constantin Drăgușin** a reușit să imprime corului mișcarea și nuanțele cerute de justa interpretare a colindelor strămoșești. Programul concertului a fost bine alcătuit pe măsura posibilităților vocale ale corului. La acest concert am admirat atenția coriștilor de a răspunde cu promptitudine la gesturile dirijorului.

De altfel disciplina, cîntarea îngrijită și nuanțată au asigurat concertului o frumoasă ținută artistică. **Credincioșii Bisericii Sf. Ioan Botezătorul** din **Ferentari**, au venit cu dragoste la chemarea tînărului pr. **Sabin Verzan**, absolvent al cursurilor de magistrul în Teologie, ca să asculte frumoasele colinde interpretate de corul Bisericii **Sf. Vasile-Cotroceni**. Din programul concertului însemnăm: **Steaua sus răsare** de **T. Popovici**, **Mare minune s-arată**, de **Gh. Cucu**, **Colo-n**

umbra pomilor de Brediceanu-Chirescu, solo-tenor d-l Gh. Papuc, magistrand în Teologie și **O, pricină minunată** de N. Lungu.

Concertul condus de d-l Const. Drăgușin, s-a bucurat de elogioase aprederi din partea P. C. Preoți Parohi și a dreptmăritorilor creștini din Ferentari. Creдем că succesul acestui concert de colinde va fi un adevărat stimulent în vederea unor realizări artistice superioare, pentru tinerii coriști de la Biserica Sf. Vasile-Cotroceni, conduși de mina energică a d-lui Const. Drăgușin.

Tot în ziua de 18 decembrie a mai avut loc un concert religios în Biserica Sf. Nicolae Tabăcu, dat de corul condus de d-l Manole Marango. Partea II-a a acestui concert a fost compusă din colinde.

Și la Biserica Izvorul-Nou din Dudești, a avut loc un concert de colinde dat de corul condus de d-l Iașu Florea.

De asemenea, la Biserica Andronache a dat un izbutit concert de colinde corul bisericii Dichiu, condus de d-l Zaharia Costache. Menționăm și la aceste concerte de colinde, ca și la celelalte, aceeași dragoste de a asculta cofindele strămoșești, aceeași însuflețire creștinească, aceeași sîrguință din partea coriștilor și a d-lor dirijori — de a prezenta colindele noastre românești într-o ținută artistică de sărbătoare.

Ziua de 25 decembrie, sărbătoarea minunată a Nașterii Domnului — a fost împodobită cu alese concerte de colinde strămoșești. În această zi a avut loc în biserica Sf. Spiridon Nou — paraclis patriarhal — concertul de colinde și cîntece de Crăciun, dat de corul acestei mărețe catedrale, condus de d-l Leonida Simulescu. La început, Pr Prof. I. Gh. Coman, rectorul Institutului Teologic Universitar și paroh al bisericii Sf. Spiridon Nou, a evocat în cuvinte alese cadrul spectacular al Nașterii Domnului în colindele religioase românești.

Partea I-a a programului a început cu marele concert al Nașterii Domnului «**Astăzi Hristos în Betleem**» de Deanteareow, tradus în limba noastră de Gavril Muzicescu. A urmat apoi **Sfintul Domn Isus**, — de Gevaert, **Cîntec de Crăciun** de Budis, **Colindul lui Dumnezeu** de Vasile Popescu-Băleni, **Crăciunul** de I. Baston și **3 Cîntece de Viclein**, de Vasile Popovici. Partea I-a s-a încheiat cu frumoasa și evocatoarea lucrare a Pr. I. Runcu, intitulată sugestiv «**Noapte de Crăciun**». În partea II-a am ascultat **O ce veste minunată** și **Plecarea magilor** de Kiriac, **Colo-n cîmpul înflorit**—solo Căldăraru Rodica, **Inchinarea păstorilor** de V. Popovici, **Colo-n umbra pomilor** de T. Brediceanu-Chirescu, solo d-l Puiu Nicolau, **Domuleț și Domn din Cer**, de Gh. Cucu, solistă Silvia Bădănoiu și **Ziurel de ziuă** de V. Popovici. Partea II-a s-a încheiat cu **Noel** de A. Adam, solști Mariana Vasilescu și Paul Nicolae.

Concertul corului bisericii Sf. Spiridon sub conducerea d-lui Leonida Simulescu s-a bucurat de o frumoasă realizare artistică, ceea ce a îndreptățit cu prisosință laudele nepărtinitoare ale celor ce l-au ascultat.

Nu numai la Sf. Spiridon-Nou a fost concert în această zi, ci și la Sf. Spiridon-Vechi a concertat octetul coral al acestei sfinte biserici, condus cu măiestrie de d-l Stan Coman, magistrand în Teologie. Din program însemnăm: **Tref Cral** de Gh. Pratița, **Colo-n sus**, de T. Popovici, **Mare minune s-arată** de Gh. Cucu, **Sus plugari și Veniți iubiți frați** de T. Popovici, **Hal Lerol** de Gh. Danga, **Bună dimineața** de N. Oancea, **În orașul Vifleim**, de T. Popovici și **Noapte de Crăciun** de Pr. I. Runcu.

De altfel, în toate bisericile din București în timpul Sfintei Liturghii, la chionic sau la sfîrșit, s-au cîntat colindele noastre românești, care preaslăvesc mărita minune a Nașterii Domnului.

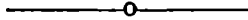
Așa a fost și la biserica Sf. Ilie Gorgani, unde corul credincioșilor — selecționați pe 4 voci de d-l Vasile Radu — a dat un adevărat concert de colinde, cîntînd: **O ce veste minunată** și **Nouă azi ne-a răsărit** de D. Kiriac, **Praznic luminos**, **Astăzi s-a născut Hristos** și **Veniți astăzi credincioși**, de T. Popovici, **Mare minune s-arată** de Gh. Cucu. Este meritul d-lui Vasile Radu, de a fi stimulat enoriașii bisericii Sf. Ilie Gorgani, alcătuiind un frumos cor ce dă răspunsurile Sf. Liturghii Duminica, iar în sărbătorile de peste an cîntă omofonic împreună cu toți credincioșii Bisericii.

Și la biserica Dichiu, corul condus de d-l Zaharia Costache a prezentat credincioșilor un atrăgător concert de colinde, gustat cu deosebită plăcere de ascultători.

Desigur, sînt multe concertele ce nu au putut fi trecute în această cronică, pentru motivele amintite mai înainte. Aceasta nu înseamnă că nu au fost deopotrîv de reușite și de interesante.

Seria concertelor de colinde din acest an se încheie cu concertul din ziua de 29 decembrie, dat de corul bisericii Sf. Vasile-Cotroceni în lăcașul sfintei biserici, condus fiind de d-l Const. Drăgușin. Voioșii coriști au ținut să-și îmbogățească repertoriul și să cînte în prima audiere dăvioasa colindă *La tulpină la doi meri*, culeasă și frumos armonizată de Pr. I. Berbecescu. Succesul nu le-a lipsit nici de data aceasta.

CRONICARI

† PREOTUL VASILE IONESCU

La 14 mai 1955 s-a stins din viață preotul Vasile Ionescu de la biserica Sf. Ioan Botezătorul din cartierul Pantelimon din Capitală.

Fecior de preot, născut într-unul din satele sărace ale Gorjului, părintele Vasile mergea cu pași domoli spre îndeplinirea celui de al șaptelea deceniu al unei vieți zbuciumate și trudite — din care aproape cincizeci de ani i-a dăruit slujirii lui Dumnezeu și semenilor săi — cînd o boală grea și necruțătoare l-a strămutat către «celălalt tărîm», în țara de peste veac, unde flacăra vieții arde neconținut și firul ei nu se mai rupe niciodată.

Prohodit de Prea Sfinția Sa Episcopul Theoctist, Vicar al Patriarhiei Romîne, și de un sobor de preoți în frunte cu Prea Cucernicia Sa Preotul Alexandru Ionescu, Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, Părintele Vasile a fost îngropat lângă zidul bisericii Sf. Ioan, pe care el a zidit-o și a împodobit-o cu toate cele de trebuință pentru dumnezeieștile slujbe.

În ziua înmormîntării, zeci de preoți din Capitală și multe sute de credincioși din raionul Pantelimon au venit lângă sicriul său, pentru a-și uni rugăciunile cu acelea ale sfinților slujitori și a face astfel trecerea venerabilului Părinte peste pragul vieții de aici mai lină — și mai ușoară să le fie despărțirea de el.

A fost slujit în ograda bisericii, sub învăluirea de lumină a soarelui. A fost plîns de bătrîni, de tineri și de copil, oameni de toate vîrstele, căci fiecare se simțea dator să picure lacrimi curate de jale pentru păstorul și duhovnicul blînd, pentru îndreptarul tinereții pe căile drepte ale vieții, pentru tatăl duos al copiilor.

Privesc în lumina primăvăratică a soarelui mulțimea imensă care înconjoară sicriul în care și-a aflat cea dintîi odihnă trupul supt de boală al bătrînului preot Vasile Ionescu, — și citesc pe chipurile acestor oameni simpli durerea mută născută din pierderea celui ce le-a fost părinte, sfătuitor și prieten. Aproape de mine, într-un solilocviiu abia stăpînit, o bătrînă cernită, cu ochii așintiți spre viziunea sufletului ei, șoptește: el se odihnește acum pe un pat de flori, este înconjurat de îngeri și nu duce lipsă de nimic, căci mult bine a făcut, daruri multe a dăruit și pentru binele tuturor s-a luptat. Dar pentru zugrăvirea chipului adevărat a ceea ce a fost preotul Vasile Ionescu să facem loc, în aceste pagini, la cîteva fragmente din cuvîntările panegiristilor săi.

A vorbit mai întîi preotul Alexandru Pojincu, frate de împreună-slujire la același Sfînt Altar cu cel adormit. «Părintele și fratele nostru Vasile a trăit intens și a iubit preoția și — poate mai mult decît alții — l-a înțeles sublimitatea și sensul ei suprapămîntesc. El a văzut sublimul preoției, cu deosebire în scaunul de duhovnicie și în fața sfințului jertfelnic, în liturghier. De pe scaunul

său duhovnicesc, el a exercitat cu demnitate atribuțiile lui harice, fără abatere și fără greș; iar Sfânta Liturghie el a săvârșit-o totdeauna cu toată curăția trupească și sufletească... n-a uitat niciodată să-și facă pravila cerută de rânduiala bisericească și să-și citească rugăciunile pentru Sfânta împărtășanie. S-a ferit de păcate: de trufie, de arghirofilie, de imoralitate, de lăcomie, de necinste, de pismă și imbuibare. A postit, s-a rugat, a făcut milostenie».

«Concepția despre preoție a Părintelui Vasile — a spus preotul Constantin Stănescu de la parohia Brănești — era aceea de a se identifica cu misiunea lui Hristos, pusă în slujba omului nevoiaș până la jertfă, pentru biruința destinului ei. Numai așa a putut zidi această măreață biserică, pe care a încălzit-o cu sufletul său, totdeauna vibrant la nevoile suferințelor sau a luminat-o cu mintea sa, totdeauna orientată spre noi orizonturi de viață inspirate din Evanghelia lui Hristos».

Un foarte mișcător cuvânt a rostit studenta Anghel Elena, fiică duhovnicescă a regretatului Părinte, copil al cartierului Pantelimon. «Trăim momentul dureros al despărțirii pentru totdeauna de scumpul și mult prețuitul nostru părinte Vasile Ionescu. Sintem copleșiți de regretul pierderii celui care a fost un renumit preot, un dascăl al copiilor, un povățuitor și ajutor al tuturor». — așa l-a cunoscut această tinărată fată pe preotul ei și cu această amintire despre el va rămâne toată viața.

A mai luat cuvânt dl. Marin Coșoveanu, de două ori ucenic al Părintelui Vasile: întâi, ca fiu al aceluiași Gorj; apoi ca unul care și-a trăit mulți ani de viață în umbra spirituală a acestuia. Spicim din frumoasa și simțita lui cuvântare următoarele: «Ca un pom frumos care-și desface florile primăvara, așa și-a desfăcut sufletul și dărnicia lui, Părintele Vasile, atunci când a fost nevoit să se sacrifice pentru biserică și să ușureze viața celor care i-au solicitat ajutorul moral și material... Cuvântul său blând, înduioșător până la lacrimi, a arătat calea spre Evanghelia Mântuitorului Iisus Hristos, răscolind miile de suflete care i-au sorbit cuvântul ca pe o apă curată de izvor».

Cel din urmă cuvânt a fost rostit de P.C. Preot Alexandru Ionescu, Vicar al al Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor. Inserăm aici textul integral al cuvântării Prea Cucerniciei Sale:

«Pleacă dintre noi un slujitor sfințit al Bisericii, pe care Bunul Dumnezeu, trimițându-l pe lume cu aproape 70 de ani în urmă, l-a înzestrat cu podoaba celor mai alese daruri care pot incununa ființa unui preot ortodox.

S-a stins lumina Pantelimonului; a încetat să mai bată inima bunului părinte al săracilor; chipul blând și cuvios al celui mai bun prieten al copiilor nu va mai colinda de acum pe ulițele acestei mahălale, pentru ca să dăruiască pretutindeni voioșie, mângâiere, ajutorințe și îmbărbătare.

Pleacă dintre noi Părintele Vasile Ionescu. Citeva clipe numai, — și trupul său trudit va fi amestecat cu țărina pământului. Pentru aceea, lângă mormântul unde se va odihni de aci înainte, să ne descoperim frunțile în fața acestui mare suflet de om și de preot și să-i zugrăvim în puține cuvinte câteva din faptele și virtuțile mai de seamă pe care el le-a întrupat cu strălucire în zbuciumata sa viață.

Când a venit în mahalaua Pantelimonului, acum 25 de ani — deși în plină bărbăție, Preotul Vasile Ionescu părea un om bătrîn. Se citea pe chipul lui suferința. Era puternic și era sănătos: suferința lui nu era trupească, deoarece nici o boală nu-l încercase vreodată. Dar viața lui toată fusese clădită pe lipsuri și pe umilințe. Copil, școlar, preot de sat și prizonier de război, Părintelui Vasile i-a fost dat să nu cunoască altă față a vieții decât aceea unde sălășluiește necazul, amărăciunea, focul dorului neîmplinit și apăsarea. Pentru aceea, suferința săpase cute adânci pe chipul lui atât de frumos și de blând.

Pătimind și suferind atatea, Preotul Vasile Ionescu și-a făurit drept crez al vieții, lupta împotriva suferinței și apăsării semenilor săi. Păstrînd pentru sine suferința, Părintele Vasile a mîlitat, cu o putere de muncă devenită legendară, ca scumpii lui păstoriți din Pantelimon să nu mai sufere.

Drept urmare a acestui crez și a acestei lupte, a fost înălțată aici, prin truda lui jertfitoare, această luminată biserică, una din podoabele Capitalei; au luat ființă în acest cartier, cantinele pentru săraci, ajutoarele pentru bolnavi și infirmi; au fost organizate grădinițe pentru copii, școli de menaj

și indeletniciri gospodărești. Neuitate vor rămâne, nu numai pentru cei de aici, dar chiar pentru credincioșii ortodocși din toată țara, ceremoniile religioase organizate de el în pădurea Pantelimonului, pentru cununia celor care-și întemeiau familii fără binecuvântarea Bisericii.

Din același crez s-a născut și gândul de a pune la îndemâna sufletelor flămânde de hrană duhovnicească, ceea ce n-a izbutit să facă nici un alt preot ortodox din țara noastră: tipărirea «Mărgăritarelor lumii», răspîndind personal milioane de cărți, fascicule și foi de zidire spirituală.

Lupta Preotului Vasile Ionescu împotriva suferinței nu s-a mărginit aici, în granițele acestui cartier. Cătreerind mulți ani întreaga țară, el a cunoscut cât de întinsă era suferința și ce luptă uriașă trebuia dusă pentru înlăturarea ei. De aceea, din primele zile ale eliberării Patriei noastre, el s-a alăturat, cu vigoare tinerească, luptei pentru dezrobirea economică a muncitorimii și țărânimii noastre, — și a fost unul din cei dintîi preoți care a arătat drumul pe care trebuie să meargă Biserica Ortodoxă, cu 10 ani în urmă. A fost o minte preoțească clarvăzătoare, și preoțimea noastră este datoare să continue să meargă pe drumul acesta și să-i păstreze o amintire curată și vie.

Ne luăm de acum rămas bun de la bunul nostru Părinte Vasile Ionescu. O scurtă suferință trupească — singura în viața lui — a răpus pe preotul și cetățeanul acestui cartier.

Moartea este necruțătoare și oarbă. Ea răpește pe oameni, fără alegere. Sub loviturile ei cad copiii, cad tineri, oameni maturi și bătrîni. Sfîșietoare este despărțirea de copii și de cei tineri, de cei care n-au izbutit să se realizeze ca oameni în această lume. De cei bătrîni ne despărțim mai ușor, căci Dumnezeu — binecuvîntîndu-i cu viață îndelungată — le-a dat puțința să înfăptuiască lucruri mari, care să le continue amintirea printre pămînteni.

Despărțirea noastră de bătrînul preot Vasile Ionescu este totuși dureroasă, căci el încă nu-și spusese ultimul său cuvînt în această lume, iar mintea lui pătrunzătoare și spiritul de sacrificiu care l-au caracterizat, îl făceau atît de necesar și preoțimii și credincioșilor Bisericii noastre Ortodoxe.

Mergi în pace, bunule părinte, spre locașul de odihnă din împărăția cerurilor. Dumnezeu, căruia I-ai slujit atît de frumos, prin tot ceea ce ai dăruit semenilor tăi, te primește acum în grădina aleșilor Săi.

Odihnește-te în pace, suflet zbuciumat și trudit!».

Preotul STAN C. DIMANCEA

OFICIALE – ADMINISTRATIVE

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

PAROHII VACANTE

Se publică, spre a fi ocupate de noi titulari, următoarele posturi de preot, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, 30 zile de la data apariției numărului prezent din «Glasul Bisericii».

1. Postul de preot paroh de la parohia Sf. Dumitru din orașul Tîrgoviște; parohie de categ. I-a; are 454 familii și postul nebugetar (un singur preot).

2. Postul de preot paroh de la parohia Salcia, raionul Cricov; parohie de categoria II-a, cu 490 familii; post bugetar.

3. Postul de preot paroh de la parohia Cîndești, comuna Albești, raionul Muscel; parohie de categoria III-a, cu 170 familii; post bugetar.

4. Postul de preot paroh de la parohia Poeni, comuna Cătunu, raionul Vida; parohie de categ. II-a, cu 398 familii; post bugetar.

Cererile și actele se vor depune în termen la Protoieria respectivă. Cererile depuse pe altă cale sau cu acte lipsă și neconforme cu dispozițiile circularii nr. 8521/954, cum și cele nedepuse în termen, nu vor fi luate în considerare.

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. TRANSFERARI.

a) Preoți.

1. Temei nr. 18261/955. — Preotul Nicolescu Ioan, de la filiala Sintești, parhia Borănești, raionul Urziceni, se transferă în postul de preot paroh la parohia Brăilița, raionul Fetești, pe data de 1 dec. 1955.

2. Temei nr. 18932/955. — Preotul Const. Lupașcu, de la parohia Bra-
niștea, raionul Giurgiu, se transferă în postul II de preot la parohia Sf. Hara-
lambie din orașul Giurgiu, pe data de 1 decembrie 1955.
3. Temei nr. 19639/955. — Preotul Dumitru M. Rađu de la parohia Floru,
raionul Slatina, regiunea Pitești, se transferă la parohia Țigănești I, raionul
Alexandria, pe data de 1 octombrie 1955.
4. Tem. nr. 19885, 21176/955. — Preotul Gheorghe Bejgu de la parohia
Mihai Bravu, raionul T. Vladimirescu din Capitală se transferă reciproc cu preotul
Oprea Maraloi, de la parohia Slobozia, raionul N. Bălcescu, pe data de 31 de-
cembrie 1955.
5. Temei nr. 21636, 21637/955. — Preotul Cotovici Simion, de la parohia
Runcu II, raionul Pucioasa, se transferă, la cerere, la parohia Vișinești, același
raion, pe data de 1 decembrie 1955, iar preotul Popescu Virgil se transferă
de la parohia Vișinești la parohia Runcu II, tot pe data de 1 decembrie 1955.
6. Temei nr. 22127/955. — Preotul Ioan V. Nicola, de la parohia Lăzărești,
raionul Muscel, se transferă în postul de preot paroh la parohia Goleasca,
raionul Crevedia, pe data de 31 decembrie 1955.
7. Temei nr. 22204/955. — Preotul Juncu Ioan, de la parohia Mur-
geanca, raionul Slobozia, se transferă la parohia Valea Ciorii din același raion,
pe data de 31 decembrie 1955.
8. Temei nr. 22322/955. — Preotul Petre Mateescu de la parohia Țarcu-
lești, raionul Cricov, se transferă reciproc cu preotul Gheorghe Mateescu de la
parohia Gornet Cricov, același raion, pe data de 1 ianuarie 1956.
9. Temei nr. 22679/955. — Preotul Stoica Constantin, de la filiala Lu-
dăneasa, parohia Răsmirești, raionul Alexandria, se transferă la parohia Radu
Vodă, raionul Giurgiu, pe data de 31 decembrie 1955.
10. Temei nr. 23174/955. — P.C. Protos. Iasim Neagu de la minăstirea
Curtea de Argeș se transferă în postul de preot deservent la minăstirea Nă-
măești, raionul Muscel, pe data de 15 decembrie 1955.
11. Temei nr. 23184/955. — Preotul Marin Dumitrescu de la parohia
Salcia, raionul Cricov, se transferă reciproc cu preotul Const. Nedelcescu de la
parohia Corbii Lungi, raionul Crevedia, pe data de 15 decembrie 1955.

b) Cîntăreți.

1. Temei nr. 21218/955. — Cîntărețul Soare Z. Ionescu de la parohia
Hulubești, raionul Găești, se transferă reciproc cu cîntărețul Ioan Marinescu,
de la parohia Butoiu din același raion, pe data de 1 decembrie 1955.
2. Temei nr. 21489/955. — Cîntărețul Traian Constantinescu de la parohia
Broșteni din orașul Buzău, se transferă în post de cîntăreț la parohia Sf. Sil-
vestru, raionul 1 Mai, București, pe data de 1 septembrie 1955.
3. Temei nr. 21571/955. — Cîntărețul Mihail Duelaș, de la parohia Crucea,
raionul Călărași, se transferă în post de cîntăreț la parohia Fleva, același
raion, pe data de 1 decembrie 1955.
4. Temei nr. 22054/955. — Cîntărețul Victor Popescu, de parohia Delea
Nouă, raionul T. Vladimirescu din Capitală, se transferă în post de cîntăreț
la parohia Azuga, raionul Cîmpina, pe data de 1 decembrie 1955.

c) Personal administrativ.

1. Temei nr. 20289/955. — Monahia Iordanov Lidia Pantelîmona se tran-
sferă din postul de administrator de internat la Seminarul Monahal Hurezi,
Vâlcea, în postul de administrator de imobile la Centrul Arhiepiscopiei Bucu-
reștilor, pe data de 1 noiembrie 1955.

II. NUMIRI ȘI INCADRARI.

a) Preoți și diaconi.

1. Temei nr. 17782, 19788/955. — Licențiatul în teologie Ioan Gh. Popescu se numește în postul de preot paroh la parohia Antonești, com. Rădoești, raionul Virtoapele, pe data de 1 octombrie 1955.
2. Temei nr. 19641/955. — Verzan Gh. Sabin, absolvent a trei ani magisteriu la Institutul Teologic de grad Universitar București, se numește în postul de preot la parohia Sf. Ioan Botezătorul-Ferentari, raionul Lenin din Capitală, pe data de 1 octombrie 1955.
3. Temei nr. 20690/955. — Ierod. Agafador Plăcintă se încadrează în postul de diacon la Sf. Mînăstirea Snagov, pe data de 1 noiembrie 1955.
4. Temei nr. 21481/955. — Preotul Ioan Gheorghe se încadrează în postul de preot paroh la parohia Tonea, raionul Călărași, pe data de 1 octombrie 1955.
5. Temei nr. 22040/955. — Preotul Clement Filimon se încadrează în post de preot II la parohia Sf. Anton Colentina, raionul 1 Mai din Capitală, pe data de 1 decembrie 1955.
6. Temei nr. 22285/955. — Licențiatul în teologie Ioan Gh. Popa se numește în postul de preot paroh la parohia Tăturu, raionul Cricov, pe data de 1 decembrie 1955.
7. Temei nr. 22776/955. — Preotul Pavel Baljalarschi de la parohia Diaconești, raionul Pucioasa, se numește paroh al acestei parohii pe data de 31 decembrie 1955.

b) Cîntăreți.

1. Temei nr. 22486/955. — Dl. Sterie Turcu se numește în post de cîntăreț la parohia Spirea Veche, raionul Lenin din Capitală, pe data de 1 decembrie 1955.

c) Personal administrativ.

1. Temei nr. 20332/955. — Preotul Const. Necșoiu, de la parohia Izvorul Tămăduirii din Capitală, se numește în postul de gestionar la Protoieria II Capitală, pe data de 1 noiembrie 1955.
2. Temei nr. 20622, 21283/955. — Dl. Toth Bella se angajează în postul de mecanic auto la Centrul Arhiepiscopiei Bucureștilor, pe data de 10 nov. 1955.
3. Temei nr. 21670/955. — D-na Ecaterina Hodrea se numește în postul de referent administrativ la Protoderia raionului Mihăilești, pe data de 1 noiembrie 1955.
4. Temei nr. 21871/955. — D-na Serafima Grecu se numește în post de îngrijitoare la Protoieria raionului Muscel, pe data de 1 noiembrie 1955.
5. Temei nr. 22347/955. — Dl. Zamfirescu Alexandru se numește în postul de referent administrativ III, pe data de 1 noiembrie 1955.
6. Temei nr. 22855/955. — Preotul Nicolae Andreescu de la parohia Înălțarea Domnului-Oltenița se numește în postul de secretar-casier la Protoiera raionului Oltenița, pe data de 15 septembrie 1955.
7. Temei nr. 126/956. — Preotul Stelian Țintoiu de la parohia Coșerezi, raionul Urziceni, se numește în postul de gestionar materiale la Protoiera raionului Urziceni, pe data de 1 decembrie 1955.

III. DECESE.

1. Preotul Zamfirescu Marin de la parohia Picior de Munte, raionul Găești, a încetat din viață la 31 octombrie 1955.
2. Preotul Popescu Eftimie de la parohia Tecuci Kalinderu I, raionul Roșiorii de Vede, a încetat din viață la 5 noiembrie 1955.

3. Preotul Strafaloea Gheorghe de la parohia Cîndești, raionul Muscel, a încetat din viață la 21 noiembrie 1955.

4. Preotul Nedelcescu Constantin de la parohia Corbii Ciungi, raionul Crevedia, a încetat din viață la 10 decembrie 1955.

5. Preotul Ionescu R. Stoica de la parohia Sf. Vineri-Herasca, raionul T. Vladimirescu din Capitală, a încetat din viață la 20 decembrie 1955.

6. Cîntărețul Tudor Sebe de la parohia Frumușani, raionul Vidra, a încetat din viață la 3 noiembrie 1955.

IV. INFIINȚARI DE POSTURI.

1. Temei nr. 22889/955. — Se înființează, pe data de 1 decembrie 1955, postul II de preot la parohia 23 August, raionul 23 August din Capitală.

EPISCOPIA BUZĂULUI

I. ANGAJARI CU SALARIU DIN BUGETUL STATULI.

a) Preoți.

Tem. nr. 9.386/955. Preotul Lîlă Nicolae se angajează pe data de 1 septembrie 1955, în postul de preot paroh al parohiei Cîmpulungeanca, raionul Beceni.

Tem. nr. 10.071/955. Preotul Bounegru Dumitru de la parohia Furcenii Vechi, raionul Tecuci, se angajează pe data de 1 octombrie 1955.

b) Cîntăreți.

Tem. nr. 9.541/955. D-ul Tărchilă Ion se angajează pe data de 15 septembrie 1955, în postul de cîntăreț de la parohia «Adormirea Maicii Domnului» din orașul Mizil.

II. ANGAJARI CU SALARIU DIN FONDURI PROPRII.

a) Preoți.

Tem. nr. 11.102/955. Protos. Mocănescu Dositei, se angajează în postul de cano-narh la catedrala Sf. Episcopii Buzău, pe data de 1 noiembrie 1955, prin transferare din postul de duhovnic de la Sf. Mînăstire Trotușanu, raionul Panciu.

Tem. nr. 11.307/955. Preotul Iftode Ioan de la parohia Șerbănești I, raionul Liești, se numește pe data de 1 octombrie 1955, în postul de secretar ajutor la proto-popiatul Liești.

b) Cîntăreți.

Tem. nr. 7.929/955. D-l Artemie I. Alexandru, absolvent al Șc. de Cîntăreți Bis., se numește pe data de 1 iulie 1955, în postul de cîntăreț de la parohia Mărășești, raionul Panciu.

Tem. nr. 3.548/955. D-l Roșioru Anghel, absolvent al Șc. de Cîntăreți Bis., se angajează pe data de 1 ianuarie 1955, în postul II de cîntăreț de la parohia Dobrinești, raionul Tecuci.

Tem. nr. 8.200/955. D-l Popescu Dumitru absolvent al Șc. de Cîntăreți, se numește pe data de 15 august a. c., în postul II de cîntăreț de la parohia Dealul Lung, raionul Focșani.

c. Personal Administrativ.

Tem. nr. 9.385/955. Cînt. Tărchilă Ion de la parohia «Adormirea» din orașul Mizil, se angajează pe data de 20 iulie 1955, în postul de secretar al protopopiatului Mizil.

Tem. nr. 9.383/955. D-l Dumitrașcu Const. se angajează pe data de 9 iulie 1955 în postul de șofer la Centrul Eparhial.

Tem. nr. 8.027/955. D-l Sarafoleanu Nicolae, subinginer, se angajează pe data de 4 iunie 1955, în postul de arhitect la Centru Eparhial.

Tem. nr. 10.199/955. D-l Pamfil Gavriloiu, se angajează pe data de 1 octombrie 1955, în postul de îngrijitor la Sf. Minăstire Dălhăuți, raionul Focșani.

Tem. nr. 11.307/955. D-l Haralambie Ștefan, referent șef în cancelaria Sf. Episcopii, se angajează pe data de 1 noiembrie 1955, în postul de șef al bunurilor, categ. de salarizare IX/2.

III. NUMIRI ONORIFICE.

Tem. nr. 5.175/955. Cîntărețul Roșu I. Vasile, se numește pe data de 1 august 1955, în postul II de cîntăreț onorific de la parohia Mărăști, raionul Panciu.

Tem. nr. 7.793/955. D-l Bahamat D. Ion, absolvent al școlii de cîntăreși, se numește pe data de 1 iulie 1955, în postul II de cîntăreț onorific de la parohia Nașterea Maicii Domnului, Odobești, raionul Focșani.

Tem. nr. 8.999/955. Cîntărețul pensionar Popa Sava, se numește pe data de 1 septembrie 1955, în postul I de cîntăreț onorific de la parohia Pădureni, raionul Panciu.

IV. TRANSFERARI.

a) Preoți.

Tem. nr. 8.882/955. Preotul Mihai Ion, se transferă din postul II de la parohia Ficlele, raionul Buzău, pe data de 1 august 1955, în postul de preot paroh de la parohia Gura Aninoase, același raion.

Tem. nr. 4.315/955. Pr. Pagu Haralambie, se transferă pe data de 1 aprilie, din postul II de preot de la parohia Romacea, raionul Adjud, în postul de preot paroh de la parohia Salcia Tudor, raionul Liești.

Tem. nr. 9.718/955. Preotul Lucian Anton de la parohia Sf. Voevozi Noi din orașul Focșani, se transferă pe data de 1 septembrie 1955, în postul II de preot de la parohia Homocea, raionul Adjud.

Tem. nr. 10.201/955. Preotul Badașcă Atanasie de la parohia Bonțești, raionul Focșani, se transferă pe data de 1 octombrie 1955, în postul de preot paroh de la parohia Grabicina, raionul Beceni.

Tem. nr. 10.420/955. Preotul Sibiescu Vasile, de la catedrala episcopală Buzău, se transferă pe data de 1 octombrie 1955, în postul de preot împreună slujitor de la parohia Sf. Cozorchi din orașul Buzău.

Tem. nr. 11.431/955. Pr. Virgil Frînculescu, secretar eparhial, se transferă pe data de 1 noiembrie 1955, din postul II de preot de la parohia Poșta, orașul Buzău, în postul de preot slujitor de la catedrala episcopală.

b) Cîntăreți.

Tem. nr. 6.515/955. Cîntărețul Ivana Const. de la parohia Urălători, raionul Buzău, se transferă pe data de 1 august 1955, la parohia Ploști, același raion.

Tem. nr. 6.763/955. Cîntărețul Miroslav Constantin de la parohia Gura Biscii, raionul Cislău, se transferă pe data de 1 iulie 1955, în postul II de cîntăreț de la parohia Urechești, raionul Focșani.

Tem. nr. 6.758/955. Cîntărețul Taranciuc Vladimir, se transferă pe data de 15 iulie 1955, din postul II de cîntăreț, în postul I de cîntăreț de la parohia Adormirea Maicii Domnului, Odobești, raionul Focșani.

Tem. nr. 7.573/955. Cîntărețul Dascălu Ion, de la parohia Ploștina, raionul Beceni, se transferă pe data de 1 septembrie 1955, în postul II de cîntăreț de la parohia Lopătari, același raion.

V. HIROTONII.

Tem. nr. 10.939/955. D-I Ispas Cristea, licențiat în teologie al Institutului Teologic de grad universitar din București, avînd examenul de capacitate preoțească, a fost hirotonit preot în ziua de 13 noiembrie 1955, și numit paroh al parohiei Faraoanele, raionul Focșani.

VI. INFINȚARI DE PAROHII.

Tem. nr. 8.527/955. Prin Decizia nr. 21.027/955, Ministerul Cultelor recunoaște pe data de 1 august 1955, înființarea parohiei Andreiașu de Sus, raionul Vrancea, prin deslipire de la parohia Andreiașu, care se va numi Andreiașu de Jos.

VII. DECESE.

Tem. nr. 12.242/955. Preotul Călin Herescu, parohul parohiei Homocea, raionul Adjud, a încetat din viață în ziua de 25 noiembrie 1955.

VIII. INCREDINȚARI DE OFICII PAROHIALE.

Tem. nr. 3.314/955. Se încredințează pe data de 1 aprilie 1955, Preotului Teodor Jugănarul de la parohia Sf. Gheorghe din orașul Buzău.

Tem. nr. 6.964/955. Pe data de 1 iulie 1955, oficiul parohial al parohiei Jelaboi din orașul Focșani, se încredințează Preotului Mihăilescu Dumitru.

Tem. nr. 9.142/955. Pe data de 1 septembrie 1955, oficiul parohial al parohiei Sf. Ioan din orașul Mizil, se încredințează preotului Cimpoeru Traian.

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

ANGAJARI.

Tem. nr. 6741/1955. D-I I. Ștefănescu se angajează pe data de 1 aprilie 1954, în postul de cîntăreț la parohia Mavramol oraș Galați.

Tem. nr. 7363/1955. 1. D-I Albu Vasile se angajează în postul de cîntăreț la parohia Corugea raion Hirșova, pe data de 1 iulie 1955. 2. Pr. Moise Păun, de la parohia Tuzla, în postul de contabil la protoieria raionului Constanța, pe data de 1 august 1955. 3. Pr. M. Dumitru, de la parohia Hirșova Raion Hirșova, în postul de secretar la protoieria raion Hirșova, pe data de 1 iulie 1955.

Tem. nr. 7359/1955. 1. D-I Ionescu I. Ioan, se angajează în postul de timplar la Centrul Eparhial, pe data de 1 iulie 1955; 2. D-na Gheorghiu Ionica, se angajează în postul de paracliser la parohia Sf. Spiridon-Nou, Erăila, pe data de 1 iunie 1955. 3. D-I Donceanu Alexe în postul de cîntăreț la parohia Înălțarea Domnului din orașul Brăila, pe data de 1 aprilie 1955; 4. D-I Măndae Gheorghe, în postul II de cîntăreț la parohia Brăilița, oraș Brăila, pe data de 1 aprilie 1955; 4. D-I Măndae Gheorghe, în postul II de cîntăreț la parohia Brăilița, oraș Brăila, pe data de 1 ianuarie 1955; 5. D-na Năsăudeanu Maria, în postul de îngrijitoare la parohia Sf. Arhangheli oraș Brăila, pe data de 1 ianuarie 1955; 6. D-na Deutcher Maria în postul de pangaristă la parohia Sf. Nicolae Brăila, pe data de 1 ianuarie 1955; 7. D-na Corban Maria, în postul de pangaristă la parohia Sf. Sofia oraș Galați pe data de 1 iulie 1955.

DELEGAȚIE DE PAROH.

Tem. nr. 6744/1955. Pe data de 15 octombrie 1955, conducerea oficiului parohial Independența raion Galați se încredințează C. Pr. Marin Popa, deservent la aceeași parohie.

MULȚUMIRI.

Tem. nr. 6536/1955. Prin stăruința și grija P. C. Pr. T. Stănescu, Protoiereul raionului Galați, s-a reparat și s-au adus însemnate îmbunătățiri localului protoierei. În urma acestor îmbunătățiri căminul preotesc și sediul protoierei, au căpătat un aspect nou și sănătos, prezentându-se ca cel mai bine din Eparhie.

Pentru această activitate gospodărească se aduc P. C. Protoiereu mulțumiri publice și arhieresti binecuvântări, evidențiindu-se pe Eparhie.

Tem. nr. 6483/1955. Prin stăruința C. Pr. Al. Trandafirescu de la parohia Măreni raion Constanța și prin concursul autorităților locale și al credincioșilor, s-a reparat acoperișul bisericii și al casei parohiale și tencuielile de la sf. biserică.

De asemenea prin donațiile credincioșilor s-a înzestrat inventarul bisericii cu un rind de veșminte.

Pentru aceasta se aduc mulțumiri publice și arhieresti binecuvântări tuturor ostenitorilor și donatorilor.

POSTURI VACANTE DE PREOȚI.

1. Parohia Adormirea I, oraș Constanța, post IV; 2. Parohia Acop. Maicii Domnului oraș Tulcea post II; 3. Parohia Sf. Ingeri oraș Constanța, post II; 4. Parohia Sf. Treime oraș Brăila, post III; 5. Parohia Valea Dacilor raion Medgidia de cat. III; 6. Parohia Dumbrăveni raion Constanța, de cat. III; 7. Parohia Sîmbăta Nouă raion Hirșova de cat. II; 8. Parohia Gura Dobrogii raion Medgidia de cat. II; 9. Parohia Hagilar raion Tulcea de cat. III; 10. Parohia Cîmeni raion Fil-Sîrbu de cat. II; 11. Parohia Pardina raion Tulcea de cat. III; 12. Parohia Băneasa raion Adam-Klisi de cat. II.

POSTURI VACANTE DE CINTAREȚI.

1. Postul de la biserică Sf. Gheorghe, Monument Galați; 2. Postul I de la biserică Vovidenia raion Galați; 3. Postul II de la parohia Greci raionul Măcin; 4. Postul de la parohia Băndoi raionul Măcin; 5. Postul de la parohia Ianca raionul F. Sîrbu; 6. Parohia de la parohia 23 august raionul Galați; 7. Postul de la parohia Cișla raionul Tulcea; 8. Postul de la parohia T. Vladimirescu raionul Tulcea; 9. Postul de la parohia Sulina raionul Tulcea; 10. Postul de la parohia Saligny raionul Medgidia; 11. Postul de la parohia Insurăței raionul Insurăței; 12. Postul de la parohia Cerna raionul Măcin; 13. Postul I de la parohia Smulți I Raionul Bujoru.

CUPRINSUL

Pagina

Redacția, La început de an nou	3
Pr. Stan Dimancea, Clerul capitalei prezintă P. F. Patriarh Justinian urări cu prilejul noului an	6

INDRUMARI PASTORALE

Pr. Prof. Ene Braniște, Predică la Anul Nou	13
Protos Gr. Băbuș, Predică la Sfinții Trei Ierarhi	17

PENTRU APARAREA PACII.

D. V. Sădeanu, 1956 Anul marilor speranțe	21
Pr. Al. Ionescu, Laureții premiilor internaționale Stalin «Pentru întărirea Păcii între Popoare», pe anul 1955	25
Redacția, Republica Populară Română membră a Organizației Națiunilor Unite	27
Pr. V. Mitru, Cu ochii la viitor	29
Redacția, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Krutiței și Colomnei doctor «honoris causa» al Institutului Teologic Protestant din Cluj	36

STUDII

Pr. Conf. A. Ciurea, Monumentele bisericesti și grija pentru conservarea lor în R. P. R.	39
I. D. Ștefănescu, Monumente de artă din București	46
Emanuel Copăcianu, Iisus și marea	56

VIATA BISERICESCA IN CUPRINSUL MITROPOLIEI.

Arhiepiscopia Bucureștilor

Pr. P. F. Alexandru, Deschiderea cursurilor de îndrumare misionară pentru seria XXIII-a de preoți	62
Cronicar, Sărbătoarea patronului Institutului Teologic din București	64
Consilier, Conferințele de orientare pe decembrie 1956	66
Asistent, Conferințe interconfesionale	68
Asistent, Sfințirea bisericii din parohia «Cartierul Cățelu» București	71
Asistent, Sfințirea bisericii Cîndești din Deal	72
Pr. Al. Ionescu, Din activitatea gospodărească a unor parohii din Protoieria Raionului Snagov	73
Cronicari, Concerte de colinde și cîntece de Crăciun	77
Pr. Stan Dimancea, † Pr. Vasile Ionescu	83

OFICIALE ADMINISTRATIVE

Arhiepiscopia Bucureștilor

— Parohii Vacante	86
— Mișcarea Personalului	86
Episcopia Buzăului	
— Mișcarea personalului	89
Episcopia Dunării de Jos	
— Mișcarea personalului	91

DOCUMENTAR

Pr. Const. Moise, Adormirea Maicii Domnului	93
---	----

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

1956